SCAN

ลักษณะและผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน

นายทัศนะ ศิริชัยพาณิชย์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2552

Characteristics and Effects of Foreign Direct Investment on Economic Growth of ASEAN Countries

Mr. Tasana Sirichaipanich

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ลักษณะและผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน
ชื่อและนามสกุล	นายทัศนะ ศิริชัยพาณิชย์
แขนงวิชา	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 7 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ลักษณะและผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน
ผู้ศึกษา นายทัศนะ ศิริชัยพาณิชย์ **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์ **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน และ 2) ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน

การศึกษาลักษณะทั่วไปด้านต่างๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส กับจุดอ่อนและอุปสรรค ของแต่ละประเทศ แบบจำลองที่ใช้ศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด โดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2533-2551 รวม 19 ปี และข้อมูลภาคตัดขวางปีพ.ศ.2550-2551

ผลของการศึกษามีดังนี้คือ 1) ความแตกต่างในระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจสามารถจำแนกตามกลุ่มประเทศอาเซียนออกได้เป็น 3 กลุ่มสำคัญ คือ กลุ่มที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และเน้นภาคบริการ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ กลุ่มที่เป็นฐานการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย และกลุ่มที่เป็นแหล่งวัตถุดิบและทรัพยากร ได้แก่ ประเทศบรูไน และประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม 2) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจใน 3 ประเทศ คือ ประเทศอินโดนีเซีย ลาว และเวียดนาม ในขณะเดียวกัน พบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในแทบทุกประเทศ และพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง ส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มากกว่าตัวแปรอื่นๆ ส่วนการจ้างงานภายในประเทศ(จำนวนแรงงาน)มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ใน 3 ประเทศ คือประเทศบรูไนและฟิลิปปินส์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แต่ประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

คำสำคัญ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อาเซียน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์ ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการสอบ และอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นอย่างสูง ที่ได้เสียสละเวลา กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนวทาง และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ และกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้เสียสละเวลา แนะนำ และให้คำปรึกษาเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ นับได้ว่าท่านอาจารย์ทั้งสองเปรียบประดุจผู้นำแสงสว่างส่องทาง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านแห่งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สำนักบัณฑิตศึกษา และสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำช่วยเหลือในการประสานงาน การสืบค้นข้อมูล การตรวจรูปแบบเอกสาร และอื่นๆ

สุดท้ายนี้ หากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานหรือองค์กรใดๆ ตลอดจนนักศึกษาและผู้สนใจ ผู้ศึกษาข้อมอบความดีงามให้แก่ผู้เป็นเจ้าของผลงานการศึกษาที่อ้างอิง และข้อมูลต่างๆที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า ส่วนข้อบกพร่องผิดพลาดใดๆ หากจะพึงมี ย่อมเป็นของผู้ศึกษา ผู้ศึกษายินดีน้อมรับเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

ทัศนะ ศิริชัยพาณิชย์

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญตาราง ..... ช
สารบัญภาพ ..... ฌ
บทที่ 1 บทนำ 1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา 12
สมมติฐานการศึกษา 12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา 13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 14
แนวคิดและทฤษฎี 14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา 40
ขอบเขตของการศึกษา 40
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา 41
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา 41
การวิเคราะห์ข้อมูล 42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 43
การวิเคราะห์เชิงพรรณนา 43
การวิเคราะห์เชิงปริมาณ 59

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 71
สรุปการศึกษา 71
อภิปรายผล 76
ข้อเสนอแนะ 77
บรรณานุกรม 79
ภาคผนวก 83
ก ข้อมูลของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่ใช้ในการศึกษา 84
ข บทแปลอย่างไม่เป็นทางการของ UNCTAD Press Release "Report Says Reversal in FDI Flows is Expected in South East and South-East Asia" 95
ค ค่าสถิติและผลลัพธ์จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ 99
ประวัติผู้ศึกษา 120

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(FDI) ปีพ.ศ.2547-2551 2
ตารางที่ 1.2 อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน 4
ตารางที่ 1.3 แนวโน้มของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน : จำแนกตามประเทศผู้รับทุน 6
ตารางที่ 1.4 สาขาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ปีพ.ศ.2550 7
ตารางที่ 1.5 แนวโน้มของกระแสไหลเข้าของ FDI จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน 8
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง 70

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในสหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย และอาเซียน....10
ภาพที่ 2.1 แนวคิดของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเส้นความเป็นไปได้ในการผลิต.....22
ภาพที่ 2.2 สมการการผลิตของโรเบิร์ต โซโลว์.....25

บทที่ 1
บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) โดยบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Corporation : MNC) เป็นสิ่งสำคัญที่แทบทุกประเทศทั่วโลกล้วนปรารถนาในฐานะกลไกสำคัญในการนำพาประเทศไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากนักเศรษฐศาสตร์และผู้กำหนดนโยบายของประเทศส่วนใหญ่เชื่อว่า FDI เมื่อเปรียบเทียบกับเงินทุนไหลเข้าประเภทอื่นเป็นประโยชน์อย่างมากต่อประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้เพราะ FDI เป็นเงินทุนระยะยาวที่เพิ่มการสะสมทุนในระบบเศรษฐกิจ มีความผันผวนต่ำ ช่วยเพิ่มความสามารถการผลิตของเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการจ้างงาน การผลิต รายได้ การพัฒนาฝีมือแรงงาน อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการถ่ายทอดและยกระดับเทคโนโลยี และเกิดทักษะในการบริหารการจัดการ นับเป็นการเพิ่มผลิตภาพ (productivity) และมาตรฐานการครองชีพให้แก่ประเทศผู้รับทุนอีกด้วย

ตั้งแต่ปีพ.ศ.2533 เป็นต้นมา FDI ของโลกมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย FDI ที่ไหลเข้าประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างมากและต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการควบและรวมกิจการ (merger and acquisitions : M&A) เป็นหลัก ทั้งนี้ประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะมีการควบและรวมกิจการสูงที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการเกิดวิกฤติการณ์การเงินในปีพ.ศ.2540 ส่วนการควบและรวมกิจการในประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคละตินอเมริกา ยุโรปกลางและตะวันออก อยู่ในรูปการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (กฤติกา โพธิ์ไทรย์ 2548)

จากรายงานการลงทุนโลก ปีพ.ศ.2552 (World Investment Report 2009) ขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการประชุมเกี่ยวกับการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) มีชื่อว่า บรรษัทข้ามชาติ การผลิตในภาคการเกษตร และการพัฒนา (Transnational Corporations, Agricultural Production and Development) รายงานว่า การลงทุนโดยตรงของโลกได้รับผลกระทบจากวิกฤติสินเชื่อด้อยคุณภาพในตลาดที่อยู่อาศัยของสหรัฐอเมริกาซึ่งเริ่มต้นในฤดูร้อนของปีพ.ศ. 2550 และลุกลามรวดเร็วกลายเป็นวิกฤติเศรษฐกิจโลกเกิดความผันผวนมีความไม่แน่นอนในเวลาต่อมา UNCTAD รายงานว่า เมื่อแรกเริ่มวิกฤติในปีพ.ศ.2550 กระแสการไปลงทุนในต่างประเทศ

ได้รับผลกระทบค่อนข้างน้อย แต่เริ่มส่งผลชัดเจนขึ้นในปีพ.ศ.2551 โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีหลัง หลังจากที่กระแส FDI โลกเติบโตต่อเนื่องตั้งแต่ปีพ.ศ.2547 จนทำสถิติสูงสุดในปีพ.ศ.2550 ที่ 1.98 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ การเติบโตก็สะดุดหยุดลง โดย FDI หดตัวประมาณร้อยละ 14.2 หรือมีมูลค่าประมาณ 1.7 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ และคาดว่า FDI ทั่วโลกจะลดลงเหลือต่ำกว่า 1.2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ.2552 ก่อนจะค่อยๆปรับตัวกระเตื้องขึ้นอย่างช้าๆประมาณไม่เกิน 1.4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ.2553 และฟื้นตัวเต็มที่เป็น 1.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีพ.ศ.2554

ตารางที่ 1.1 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(FDI) ปีพ.ศ.2547-2551

(หน่วย : พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

	2547	**2548**	**2549**	**2550**	**2551**	เพิ่ม/ลด ร้อยละ*
โลก	710.8	916.3	1,461.1	1,978.8	1,697.4	-14.2
ประเทศพัฒนาแล้ว	396.1	542.3	972.8	1,358.6	962.3	-29.2
ประเทศกำลังพัฒนา	275.0	334.3	433.8	529.3	620.7	17.3
ประเทศพัฒนาแล้วที่สำคัญ						
สหรัฐอเมริกา	122.4	99.4	237.1	271.2	316.1	16.6
สหภาพยุโรป	213.7	421.9	590.3	842.3	503.5	-40.2
ญี่ปุ่น	7.8	2.8	-6.5	22.5	24.4	8.4
ออสเตรเลีย	36.0	-35.3	27.9	44.3	46.8	5.6
ประเทศกำลังพัฒนา						
แอฟริกา	18.0	29.5	57.1	69.2	87.6	26.6
เอเชีย	156.6	199.6	282.1	331.4	387.8	17.0
อาเซียน[a]	35.3	39.6	55.0	69.9	59.7	-14.6
จีน	60.6	72.4	72.7	83.5	108.3	29.7
อินเดีย	5.5	6.6	20.3	25.1	41.6	65.7
สหภาพรัสเซีย	15.4	14.6	29.7	55.1	70.3	27.6

ที่มา : UNCTAD WIR 2009/ [a] ASEAN Secretariat database – revised March 2010/ *จากการคำนวณ ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างปีพ.ศ.2550-2551 เครื่องหมาย+และ-แสดงการเพิ่มและลดตามลำดับ

เมื่อพิจารณาย้อนหลังของภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(FDI) ในระดับโลก ภูมิภาค และบางประเทศในปีพ.ศ.2547-2551(ตารางที่ 1.1) พบว่า ก่อนขึ้นปีพ.ศ.2551 FDI ของโลกและภูมิภาคต่างๆมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลสืบเนื่องจากการที่เศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลกขยายตัวดี โดยเฉพาะกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เมื่อผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกขยายตัวออกไปอีกในปีพ.ศ.2551 ประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นต้นตอของวิกฤติครั้งนี้ได้รับผลกระทบก่อน และรุนแรงกว่า โดย FDI หดตัวถึงประมาณร้อยละ 30 โดยแต่ละประเทศได้รับผลกระทบในระดับต่างๆกัน ส่วน FDI ที่ไหลเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาซึ่งได้รับผลกระทบทางอ้อมจากวิกฤติยังคงรักษาการเติบโตได้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 17 แม้ว่าจะเติบโตในอัตราที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีพ.ศ.2550 ที่เติบโตสูงกว่าร้อยละ 22 เมื่อพิจารณาแยกแยะลงในรายละเอียดพบว่า กลุ่มประเทศอาเซียนหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นที่จับตามองของประเทศต่างๆ ยังคงมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจโลกโดยรักษาการเติบโตได้แม้ว่าจะอยู่ในอัตราที่ลดลง

อาเซียน (Association of Southeast Asia Nations : ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยประเทศสมาชิกเริ่มแรกประกอบด้วย 5 ชาติ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในปัจจุบันกลุ่มประเทศอาเซียนมีสมาชิกเพิ่มขึ้นมาในภายหลัง คือ บรูไน พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ซึ่งกลุ่มประเทศอาเซียนมีประชากรรวมกันทั้งสิ้นประมาณ 584 ล้านคนในปีพ.ศ.2551 หรือคิดเป็น 1 ใน 10 ของประชากรโลก การก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดี บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน (www.aseansec.org)

ในปัจจุบันการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆของโลก และการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้อาเซียนตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องรวมตัวกันให้เป็นปึกแผ่นแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อปรับแนวทางการดำเนินนโยบายของตนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในปีพ.ศ.2535 อาเซียนจึงได้ตกลงให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ขึ้นเพื่อที่จะส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยการลดภาษีศุลกากรให้แก่สินค้าส่งออกของกันและกัน และยกเลิกภาษีศุลกากรทั้งหมดในปีพ.ศ.2553 รวมทั้งการจัดตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(ASEAN Economic Community : AEC)ในปีพ.ศ.2558 ในขณะเดียวกันก็เพิ่มมาตรการดึงดูดการลงทุนจากภายนอกภูมิภาคให้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การเพิ่มมาตรการต่างๆในการส่งเสริม

การค้า การลงทุน และความร่วมมือกันในด้านอุตสาหกรรม การเงินและการธนาคาร และการบริการ มาตรการต่างๆที่สำคัญได้แก่ โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมอาเซียน (ASEAN Industrial Corporation : AICO) และเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area : AIA) รวมทั้งความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement : ACIA)

อาเซียนเป็นภูมิภาคหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก พิจารณาได้จากอัตราความเจริญเติบโตของประเทศสมาชิกและภาพรวมของอาเซียนที่อยู่ในอัตราสูง ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของอาเซียน ได้แก่ การขยายตัวของการส่งออก และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(FDI) รวมถึงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ภายในประเทศ

ตารางที่ 1.2 อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน

(หน่วย : ร้อยละ)

ประเทศ	ปีฐาน	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
บรูไน	2543	2.7	3.9	2.9	0.5	0.4	4.4	0.2	-1.9	0.2
กัมพูชา	2543	5.5	5.2	12.6	10.0	13.6	10.8	10.2	6.0	0.1
อินโดนีเซีย	2543	3.6	4.5	4.8	5.0	5.7	5.5	6.3	6.0	4.5
ลาว	2533	5.7	5.9	5.8	6.9	7.3	8.3	6.0	8.4	4.6
มาเลเซีย	2530	0.5	5.4	5.8	7.2	5.3	5.8	6.3	4.6	-1.7
พม่า	2533	10.5	5.5	5.1	5.0	4.5	6.9	5.6	4.5	4.3
ฟิลิปปินส์	2528	4.5	4.4	3.7	6.4	4.9	5.3	7.4	3.6	0.9
สิงคโปร์	2538	-2.4	4.2	3.1	8.8	6.6	10.9	8.2	1.4	-2.0
ไทย	2531	2.2	5.3	7.1	6.3	4.7	5.1	4.9	2.5	-2.3
เวียดนาม	2537	6.9	7.0	7.4	7.8	8.4	8.2	8.5	6.3	5.2
อาเซียน	n.a.	2.9	5.0	5.4	6.3	5.7	6.2	6.5	4.4	1.3
ASEAN5	n.a.	2.3	4.8	5.2	6.2	5.4	6.0	6.3	4.2	0.8
BCLMV	n.a.	6.9	6.4	7.0	6.9	7.6	7.9	7.5	5.6	4.4

ที่มา : ASEAN Finance and Macro-economic Surveillance Unit Database /ASEAN5 หมายถึง ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย./BCLMV หมายถึง ประเทศบรูไน กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม

อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนในปีพ.ศ.2544-2552 (ตารางที่ 1.2) มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.7 6.2 และ 6.5 ในปีพ.ศ.2548 2549 และปีพ.ศ.2550 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ปรากฏ

ว่ากลับหดตัวลงในปีพ.ศ.2551 เนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในประเทศสหรัฐอเมริกา และลุกลามอย่างรวดเร็วกลายเป็นวิกฤติเศรษฐกิจโลกในเวลาต่อมา โดยหดตัวเหลือร้อยละ 4.4 และร้อยละ 1.3 ในปีพ.ศ.2551 และพ.ศ.2552 ตามลำดับ

หากย้อนหลังไปประมาณกว่าหนึ่งทศวรรษ ภายหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจทางการเงินในปีพ.ศ.2540 ประเทศสมาชิกอาเซียนประสบปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวจนถึงขั้นหดตัวซึ่งต่อมาอาเซียนดำเนินมาตรการกระชับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจโดยเร่งการเปิดเสรีการค้าและภาคบริการ โดยการลดหรือยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนภาคการผลิตและภาคบริการ รวมทั้งเสริมสร้างบรรยากาศทางการลงทุนเพื่อดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเข้ามาในภูมิภาค และคาดว่าจะส่งผลให้มีเงินลงทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้นับได้ว่าอาเซียนเป็นหนึ่งในการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค(Regional Trading Arrangement : RTA) ของโลกที่มีขนาดใหญ่

ตารางที่ 1.3 แนวโน้มของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน : จำแนกตามประเทศผู้รับทุน

(ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ประเทศผู้รับทุน	2541	2543	2546	2549	2550	2551	สัดส่วน ปี2551
บรูไน	573	549	3,123	434	260	239	0.3
กัมพูชา	243	149	84	483	867	815	1.2
อินโดนีเซีย	-356	-4,550	-596	4,914	6,928	8,340	11.9
ลาว	45	34	20	187	324	228	0.3
มาเลเซีย	2,714	3,788	2,473	6,072	8,401	7,318	10.5
พม่า	683	208	291	428	715	258	0.4
ฟิลิปปินส์	2,272	2,240	491	2,921	2,916	1,520	2.2
สิงคโปร์	7,594	16,485	11,664	27,681	31,550	22,802	32.6
ไทย	7,491	3,350	5,235	9,460	11,238	10,091	14.4
เวียดนาม	1,700	1,289	1,450	2,400	6,739	8,050	11.5
รวมอาเซียน	22,960	23,541	24,235	54,980	69,939	59,661	85.3
CLMV	2,672	1,679	1,845	3,498	8,645	9,351	13.4
ASEAN6	20,288	21,862	22,390	51,481	61,294	50,310	71.9

ที่มา : ASEAN Investment Statistics Database as of October 2009, based on country submission / CLMV หมายถึง ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม/ASEAN6 หมายถึง ประเทศบรูไน อินนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

เมื่อพิจารณาแนวโน้มของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน จำแนกตามประเทศผู้รับทุน (ตารางที่ 1.3) พบว่าสถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ปีพ.ศ.2550 ประเทศสิงคโปร์เป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในขณะที่เวียดนามได้ขยับมาอยู่ในลำดับที่ 5 เหนือฟิลิปปินส์ อย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับปีก่อนที่อยู่ในลำดับที่ 6 ด้วยมูลค่าที่เพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่า อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียนปีพ.ศ.2551 มีแนวโน้มที่ลดลงเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางการเงินของโลก แต่เวียดนามก็ยังมีระดับFDIสูงขึ้นเช่นเดียวกับอินโดนีเซีย ในขณะที่ประเทศอื่นๆในกลุ่มอาเซียนมีระดับ FDI ที่ลดลง

เมื่อพิจารณาตามสาขาการลงทุนของ FDI ของประเทศผู้รับทุนในอาเซียน ปีพ.ศ.2550 เรียงลำดับตามมูลค่า FDIสูงสุด (ตารางที่ 1.4) พบว่า FDIส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ภาคการเงินและการบริการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประกันภัย การค้าและเหมืองแร่ ทั้งนี้ สาขาการลงทุนดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการสร้างงานและรายได้ให้กับแรงงานภายในอาเซียน โดยเฉพาะการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมการผลิตซึ่งจะเป็นการส่งเสริมทักษะทางด้านการจัดการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศในอาเซียนซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา

ตารางที่ 1.4 สาขาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอาเซียน ปีพ.ศ.2550

ประเทศผู้รับทุน	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	สาขาการลงทุน 3 อันดับแรก
สิงคโปร์	31,550	ธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้อง การค้าและการบริการ
ไทย	11,238	ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้องและอุตสาหกรรมการผลิต
มาเลเซีย	8,401	อุตสาหกรรมการผลิต เหมืองแร่และเหมืองหิน และธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้อง
อินโดนีเซีย	6,928	เหมืองแร่และเหมืองหิน อุตสาหกรรมการผลิต และธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้อง
เวียดนาม	6,739	อุตสาหกรรมการผลิต การบริการ และเหมืองแร่และเหมืองหิน
ฟิลิปปินส์	2,916	อุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้อง
กัมพูชา	867	อุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจทางการเงินและบริการที่เกี่ยวข้องและการบริการ
ลาว	324	อุตสาหกรรมการผลิต การเกษตร ป่าไม้ เหมืองแร่ และเหมืองหิน
บรูไน	260	เหมืองแร่และเหมืองหิน อุตสาหกรรมการผลิต และการค้า
พม่า	143	เหมืองแร่และเหมืองหิน และอุตสาหกรรมการผลิต

ที่มา : Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)

ในขณะเดียวกัน แนวโน้มของกระแสไหลเข้าของ FDI จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน (ตารางที่ 1.5) พบว่า นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนโดยตรงในอาเซียนมากที่สุด ได้แก่ สหภาพยุโรป รองลงมาได้แก่ กลุ่มประเทศอาเซียน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา โดยในปีพ.ศ.2551 มีสัดส่วน ร้อยละ 22.0 18.3 12.1 และ 5.7 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการลงทุนจากต่างชาติส่วนใหญ่จะมาจากประเทศพัฒนาแล้ว

ตารางที่ 1.5 แนวโน้มของกระแสไหลเข้าของ FDI จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

(หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ประเทศผู้ลงทุน	2541	2543	2546	2549	2550	2551	ร้อยละในปี 2551
อาเซียน	2,728	762	2,702	7,596	9,409	10,919	18.3
สหรัฐอเมริกา	3,712	7,293	1,495	3,419	6,346	3,380	5.7
สหภาพยุโรป25	5,553	13,469	6,679	10,672	18,384	13,118	22.0
ญี่ปุ่น	3,944	503	3,908	10,230	8,382	7,233	12.1
จีน	290	-133	187	1,016	1,227	1,496	2.5
เกาหลี	91	-42	550	1,254	3,125	1,412	2.4
ออสเตรเลีย	-302	-303	157	303	1,040	991	1.7
นิวซีแลนด์	25	43	88	-198	120	112	0.2
อินเดีย	93	80	102	-448	535	430	0.7
ปากีสถาน	3	4	2	10	21	6	0.0
รัสเซีย	n.a.	n.a.	n.a.	7	31	75	0.1
แคนาดา	-207	-398	101	465	935	803	1.3
ประเทศที่เหลือ	6,787	2,450	8,096	19,058	19,419	19,522	32.7
ไม่ระบุ	243	-186	168	1,597	967	170	0.3
รวม	22,960	23,541	24,235	54,980	69,939	59,661	100.0

ที่มา : ASEAN Investment Statistic Database as of December 2009 based on country submission / สหภาพยุโรป25 ประกอบด้วยประเทศออสเตรีย เบลเยี่ยม ไซปรัส เชก เดนมาร์ก เอสโทเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมัน กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิธัวเนีย ลักเซมเบอร์ก มอลต้า เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักร

ประเทศสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคอาเซียน โดยมีบทบาททางการปกครอง ศาสนา การค้า และการลงทุน ส่วนประเทศญี่ปุ่นและประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Economies : NIEs) เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ และสังคมในภูมิภาคนี้ ตั้งแต่เกิดวิกฤติ Plaza Accord[1] ในปีพ.ศ.2528 โดยที่ประเทศญี่ปุ่นมีการลงทุนในต่างประเทศในหลายรูปแบบ มีทั้งบริษัทร่วมทุนตลอดจนการย้ายฐานการผลิตจนกระทั่งประเทศญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศผู้ลงทุนที่สำคัญแทนประเทศอุตสาหกรรมตะวันตก อย่างไรก็ตามในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปีพ.ศ.2540 ประเทศในทวีปยุโรปตะวันตกกลายมาเป็นประเทศผู้ลงทุนที่สำคัญอีกครั้งในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะประเทศเนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ

นับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา กระแสการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ(regionalism) ได้รับความสนใจและแพร่ขยายไปยังภูมิภาคต่างๆ โดยเหตุผลสำคัญประการหนึ่งของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจก็คือ ต้องการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การแข่งขันในการดึงดูด FDI เหล่านี้ เป็นหน้าที่ของรัฐบาลแต่ละประเทศที่จะสร้างบรรยากาศให้เป็นที่น่าลงทุนให้มากที่สุด ในเรื่องของการปฏิบัติเพื่อให้ประโยชน์ตกอยู่กับประเทศผู้รับทุนนั้นเป็นเรื่องที่สามารถปฏิบัติได้ เช่น ในกรณีของประเทศจีน เป็นตัวอย่างของการต้อนรับนักลงทุนด้วยนโยบายต่างๆที่รัฐบาลเสนอให้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการลงทุนของต่างชาติให้มากที่สุด แต่ในทางปฏิบัติแล้วจีนก็ยังมีกฎเกณฑ์บางอย่างที่จะควบคุมไม่ให้ประเทศเสียประโยชน์มากจนเกินไป

จะเห็นได้ว่า ภายหลังการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจทางการเงินในภูมิภาคเอเชียในปีพ.ศ.2540 ทำให้ FDI หลั่งไหลหันไปลงทุนยังประเทศจีนและอินเดีย แทนที่อาเซียนซึ่งเคยเป็นภูมิภาคที่ดึงดูด FDI มากที่สุดในเอเชียในช่วงก่อนเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจทางการเงินดังกล่าว (ภาพที่ 1.1) จะเห็นได้ว่าการลงทุนในจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการที่จีนมีบรรยากาศการลงทุนที่ดี อัตราค่าจ้างแรงงานค่อนข้างต่ำมาก พร้อมทั้งสิทธิพิเศษที่รัฐบาลจีนเสนอให้แก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น ระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้ การให้ที่ดินราคาถูกในนิคมอุตสาหกรรม หรือแม้แต่การให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมากๆในช่วง 2 ปีของการลงทุน ทำให้นักลงทุนต่างชาติหลั่งไหลเข้าประเทศจีนตลอดทุกปีในระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา

---

[1] Plaza Accord คือ ข้อตกลงของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม 5 ประเทศ (G-5) ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนีตะวันตก ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา (ปัจจุบัน คือ G-7 ที่มีแคนาดา และอิตาลี เป็นประเทศสมาชิก) เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2528 ที่มีข้อตกลงร่วมกันที่จะยกเลิกการคุ้มกันทางการค้าของประเทศตนเอง โดยปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีการเคลื่อนไหวที่สะท้อนตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวส่งผลให้เงินเยนของญี่ปุ่นมีค่าแข็งขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ภาพที่ 1.1 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในสหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย และอาเซียน

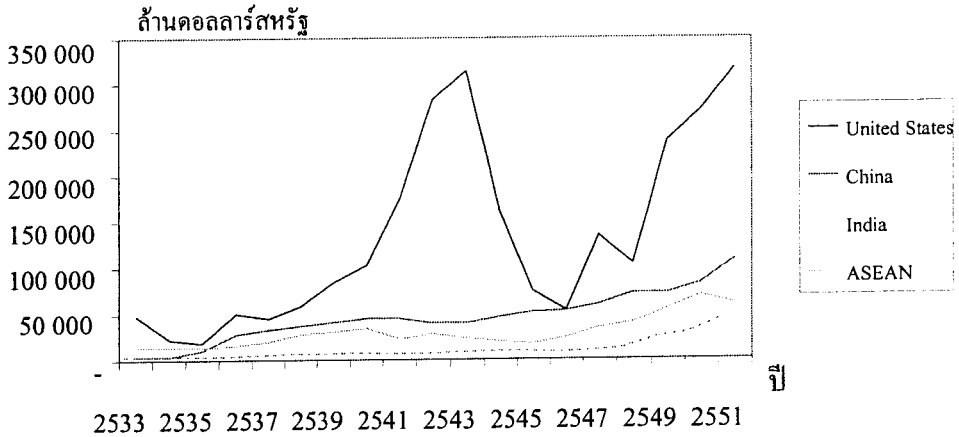

ที่มา : World Investment Report 2009 (UNCTAD)

ในปัจจุบันประเทศในกลุ่มอาเซียนต่างก็พยายามที่จะดึงดูดเงินลงทุนแข่งขันกับจีนอย่างเข้มข้น ซึ่งประเทศในเอเชียที่มีการดึงดูด FDI รองลงมาจากจีน คือ อินเดียและเวียดนาม ซึ่งอินเดียมีประชากรมากเป็นอันดับสองรองจากจีนเท่านั้น จะเห็นได้ว่า การแย่งชิงเงินลงทุนต่างชาติและการเสนอประเทศเป็นฐานการผลิตให้กับบรรษัทข้ามชาติได้รุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนมีการกระจายการลงทุนในหลายประเทศ คือ การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน หลายๆบริษัทเริ่มเห็นว่า การลงทุนในจีนมากๆประเทศเดียวอาจจะไม่ปลอดภัย จึงต้องเริ่มมองหาฐานการผลิตในประเทศอื่นๆเพื่อกระจายความเสี่ยง

อาเซียนเป็นกลุ่มประเทศที่เป็นคู่แข่งของจีน ทั้งในแง่ของการผลิตสินค้าที่คล้ายๆกับจีน อีกทั้งยังเป็นคู่แข่งที่ดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศแข่งกับจีนด้วย บริษัทผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ผลิตรถยนต์ของญี่ปุ่นต่างกระจายความเสี่ยง ด้วยการลงทุนภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยผลิตจากประเทศหนึ่ง แล้วโยกย้ายอะไหล่เพื่อไปประกอบชิ้นส่วนต่อๆไปในประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียนภายใต้พิกัดอัตราภาษีที่ต่ำภายในกลุ่มอาเซียนกันเอง แม้ว่าการลงทุนจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนจะลดลงอย่างมากในปีพ.ศ.2540 เนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจทางการเงิน แต่หลังจากช่วงวิกฤติเศรษฐกิจผ่านพ้นไปจะเห็นได้ว่า เงินลงทุนจากต่างชาติกลับไหลเข้ามา ภายในกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ ประเทศอินเดียก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีเงินลงทุนไหลเข้าแม้จะไม่มากเหมือนประเทศจีนและอาเซียน แต่ก็มีความน่าสนใจจากบุคลากรที่พร้อมทั้งด้านเทคนิคและวิศวกร

และประชากรที่เป็นตลาดขนาดใหญ่ จะพบว่าในปีพ.ศ.2551 มีปริมาณเงินลงทุนจากต่างประเทศที่ไหลเข้าจีนถึง 108.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่อินเดียมีเพียง 41.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากนักลงทุนต่างชาติยังคงลังเลกับการลงทุนในประเทศอินเดียจากปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการลงทุน แต่สำหรับธุรกิจยานยนต์แล้วอินเดียเป็นประเทศที่น่าลงทุนอย่างยิ่ง เนื่องจากการที่อินเดียผลิตวิศวกรและนักวิทยาศาสตร์ได้ถึงปีละ 7 แสนคน พร้อมความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่สามารถประยุกต์กับเทคนิคชั้นสูง และตำราการฝึกอบรมเชิงเทคนิคของต่างชาติได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามรัฐบาลอินเดียได้ดำเนินนโยบายดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติอย่างเต็มที่โดยใช้ภาษีเป็นมาตรการสำคัญ ในขณะที่ในสายตานักลงทุนชาวตะวันตกแล้วอินเดียยังเป็นประเทศที่มีความไม่พร้อมในหลายด้าน แต่เนื่องจากอินเดียมีตลาดขนาดใหญ่ทำให้อินเดียยังคงเป็นแหล่งดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้ไม่น้อย

แม้ว่าจีนและอินเดียเป็นแหล่งดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติที่มีความโดดเด่นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่ 2 ประเทศได้มีการเปิดประเทศและจากปัจจัยเกื้อหนุนในด้านต่างๆเช่น ค่าจ้างแรงงานราคาถูก ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้จีนและอินเดียเป็นฐานการผลิตสินค้าและธุรกิจบริการให้กับประเทศพัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตาม FDI ในอาเซียนที่ผ่านมาก็ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญได้แก่ ค่าแรงงานราคาถูก ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของประเทศสมาชิกในอาเซียนโดยเฉพาะเวียดนามที่ปัจจุบันเป็นแม่เหล็กดึงดูดกระแส FDI ที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียนอกเหนือจากจีนและอินเดีย นอกจากนี้แรงงานที่มีทักษะและมีคุณภาพของอาเซียนโดยเฉพาะฟิลิปปินส์ซึ่งมีความสามารถในการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และค่าแรงที่ไม่สูงมากนัก ทำให้นักลงทุนจากต่างประเทศพิจารณาใช้ฟิลิปปินส์เป็นฐานการผลิตสินค้าเทคโนโลยี รวมทั้งเข้าไปจัดตั้งธุรกิจด้านบริการลูกค้า (outsourcing and call center)ให้เกิดประสิทธิภาพ

นอกจาก FDI จะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญให้แก่ประเทศผู้รับทุนแล้ว ยังเป็นตัวกระตุ้นและมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย เช่น การก่อให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี และการจัดการตลอดจนการส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น ทำให้ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาอาเซียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของ FDI มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการวางแผนและความร่วมมือในการวางนโยบายและมาตรการต่างๆมากมายเพื่อให้มี FDI เข้ามาในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้การที่มี FDI เข้ามาในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้นก็อาจก่อให้เกิดผลเสียในด้านต่างๆแก่ประเทศผู้รับทุนได้เช่นกัน หากประเทศนั้นๆไม่มีมาตรการด้านกฎหมายเพื่อควบคุมการลงทุนจากต่างชาติ หรือกฎเกณฑ์ต่างๆที่รัดกุมเพื่อปกป้องประเทศจากผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ผลกระทบที่อาจ

เกิดขึ้นต่อประเทศผู้รับทุนคือ คือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ประเทศผู้รับทุนหลายประเทศได้รับจากการลงทุนต่างชาติ ผลกระทบต่อธุรกิจภายในประเทศที่เป็นธุรกิจท้องถิ่นในด้านของการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งธุรกิจท้องถิ่นมักมีกำลังทุน หรือประสิทธิภาพการผลิตที่ต่ำทำให้เกิดปัญหาธุรกิจท้องถิ่นขาดทุนเนื่องจากสู้ธุรกิจต่างชาติไม่ได้ เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องมีความร่วมมือกันระหว่างประเทศผู้รับทุนและนักลงทุนต่างชาติ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกันมากที่สุดและก่อให้เกิดผลเสียต่อประเทศผู้รับทุนน้อยที่สุด

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของกลุ่มประเทศอาเซียนจะช่วยให้เข้าใจบทบาทของFDI และตัวแปรอิสระอื่นๆที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนได้มากขึ้น และยังช่วยให้การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่นอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน

2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน

3. สมมติฐานการศึกษา

3.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) คาดได้ว่าจะส่งผลในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นั่นคือ การเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจภายในประเทศของประเทศผู้รับทุน เช่น การสร้างงาน การเพิ่มการส่งออก การนำเทคโนโลยีชั้นสูงเข้ามาใช้ก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด นอกจากนี้ยังเป็นการนำเงินทุนเข้ามาลงทุนภายในประเทศส่งผลให้เงินทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น

3.2 การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) คาดได้ว่าจะส่งผลในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศจะทำให้เอกชนมีการใช้จ่ายเงินลงทุนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีเงินทุนหมุนเวียนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเป็นการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน

3.3 มูลค่าการส่งออก (EX) คาดได้ว่าจะส่งผลในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) กล่าวคือ ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีรายได้หลักของประเทศมาจากการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม และสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของประเทศหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทางบวก

3.4 การจ้างงานภายในประเทศ (EM) คาดได้ว่าจะส่งผลในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการ ทั้งนี้ ถ้าแรงงานของประเทศเป็นแรงงานที่มีทักษะหรือคุณภาพ ก็สามารถทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

4.1 สามารถเข้าใจลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งภาพรวมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของโลกและภูมิภาค เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาและค้นคว้า

4.2 สามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ตลอดจนทราบขนาด ทิศทาง และความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) และตัวแปรอื่นๆที่นำมาใช้ในการศึกษา

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) คือการเคลื่อนย้ายทรัพยากรทุนจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่ง โดยเจ้าของทุนยังมีอำนาจควบคุมดูแลกิจการที่ตนเองเป็นเจ้าของ บริษัทที่ลงทุนในลักษณะนี้ส่วนใหญ่เป็นบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Corporations : MNCs) ที่มีขนาดใหญ่ มีบริษัทแม่อยู่ในประเทศอุตสาหกรรม และมีบริษัทในเครือเป็นสาขาอยู่ในหลายๆประเทศ นอกจากบริษัทในเครือจะอาศัยเงินลงทุนจากบริษัทแม่แล้ว ยังเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างองค์กรธุรกิจในบรรษัทข้ามชาติเดียวกันด้วย ตัวอย่างสำคัญของกิจการที่มีบรรษัทข้ามชาติมาลงทุนโดยตรงในประเทศต่างๆ ได้แก่ รถยนต์ น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

บรรษัทข้ามชาติที่มีขนาดสินทรัพย์ต่างประเทศขนาดใหญ่ของโลก มักจะมีสำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี อังกฤษ และฝรั่งเศส บรรษัทข้ามชาติเป็นเจ้าของและดำเนินกิจการหลากหลายประเภท แต่สำหรับบรรษัทขนาดใหญ่ๆ การลงทุนที่ครอบคลุมหลายประเทศทั่วโลกจะกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมไม่กี่ประเภท ที่สำคัญคือ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ปิโตรเลียม ยานยนต์ เคมีภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และอาหาร ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา บรรษัทข้ามชาติเป็นองค์กรธุรกิจที่ได้เพิ่มบทบาทมากขึ้นในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ในปัจจุบัน ประมาณการกันว่าการผลิตโดยบรรษัทข้ามชาติรวมกันมีสัดส่วนร้อยละ 25 ของการผลิตทั้งหมดของโลก หนึ่งในสามของการค้าโลกเป็นการค้าระหว่างประเทศในเครือเดียวกันของบรรษัทข้ามชาติ (intrafirm trade) ยอดขายของบรรษัทข้ามชาติขนาดใหญ่มีมูลค่ามากกว่ารายได้ประชาชาติของบางประเทศเสียอีก

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการค้าและการลงทุนเป็นตัวเชื่อมโยงประเทศต่างๆเข้าอยู่ในเครือข่ายเดียวกัน บรรษัทข้ามชาติกลายเป็นตัวจักรสำคัญที่มีบทบาทยิ่งขึ้นไปอีก การเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในประเทศต่างๆได้กระตุ้นให้เกิดการแข่งขันอันนำไปสู่การควบและรวมกิจการ (merger and acquisitions : M&A) ขององค์กรธุรกิจซึ่งรวมถึงบรรษัทข้ามชาติ ทั้งนี้ เพื่อทำ

ให้องค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้น มีเครือข่ายการดำเนินงานที่กว้างขวางมากขึ้น มีพันธมิตรร่วมกลยุทธ์มากขึ้น และสามารถแข่งขันในระดับโลกได้ดีขึ้น ดังนั้น เราจึงสังเกตได้ระยะหลังๆว่า มีแนวโน้มที่บรรษัทข้ามชาติหลายรายตัดสินใจเข้าควบและรวมกิจการระหว่างกันมากขึ้น ทั้งในกิจการที่เป็นการผลิตสินค้า เช่น น้ำมัน รถยนต์ และยา และที่เป็นการให้บริการ เช่น ธนาคารพาณิชย์ และโทรคมนาคม เป็นต้น (กฤติกา โพธิ์ไทรย์ 2547)

1.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

1) ที่ตั้งของการผลิตสินค้า

ปัจจัยที่กำหนดที่ตั้งของโรงงานของบรรษัทข้ามชาติในการกระจายการลงทุน ไปยังประเทศต่างๆ ได้แก่

- *ความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ* บรรษัทข้ามชาติมักจะไปลงทุนผลิตในประเทศที่มีปัจจัยการผลิต เช่น แรงงาน และที่ดิน หรือทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แร่ธาตุต่างๆอยู่ในปริมาณมาก มีราคาค่อนข้างต่ำ และคุณภาพดี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตเป็นสำคัญ บรรษัทข้ามชาติหลายรายลงทุนสร้างโรงงานผลิตสินค้าที่ต้องใช้แรงงานมากในประเทศจีน เพราะค่าแรงคนงานค่อนข้างต่ำ บริษัทอเมริกันไปลงทุนผลิตโลหะทองแดงในชิลี เนื่องจากชิลีเป็นแหล่งที่มีแร่ทองแดงมากที่สุดในโลก

- *ความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ* ปัจจัยที่มีผลทำให้การค้าระหว่างประเทศเป็นไปด้วยความยากลำบากหรือมีค่าใช้จ่ายสูง ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจสำหรับธุรกิจในการกระจายแหล่งสินค้าไปยังต่างประเทศ เพื่อให้สามารถผลิตและขายในตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น แทนที่จะอาศัยช่องทางการค้าระหว่างประเทศเท่านั้น ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าข้ามประเทศ และมาตรการของรัฐบาลที่ใช้ในการกีดกันการนำเข้า เช่น ภาษีนำเข้า เป็นต้น บริษัทญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ในไทย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะรัฐบาลไทยเก็บภาษีนำเข้ารถยนต์สำเร็จรูปในอัตราค่อนข้างสูง

- *เหตุผลด้านการตลาด* บรรษัทข้ามชาติหลายรายตัดสินใจไปลงทุนผลิตสินค้าในต่างประเทศเพราะเห็นความสำคัญของการมีโรงงานผลิตซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับตลาดต่างประเทศ เพื่อทำให้ธุรกิจสามารถปรับเปลี่ยนแบบแผนการผลิตและการบริการลูกค้าได้ทันเวลาและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาด ในบางกรณีบรรษัทข้ามชาติตั้งโรงงานในต่างประเทศ เพราะบรรษัทข้ามชาติอื่นๆทั้งที่เป็นคู่แข่งขันทางการค้า หรือเป็นลูกค้ารายใหญ่ได้หันไปลงทุนผลิตและขายสินค้าในต่างประเทศมากขึ้น ปฏิกิริยาของบรรษัทข้ามชาติในลักษณะนี้เป็นไปเพื่อรักษาสภาพการแข่งขันในตลาดโลก บริษัท เปปซี่โคล่า ไปลงทุนผลิตเครื่องดื่มขายในหลายประเทศเพราะบริษัท

โคคาโคล่าได้ไปผลิตขายเครื่องดื่มประเภทเดียวกันในประเทศเหล่านั้นอยู่ก่อนแล้ว ในอีกแง่มุมหนึ่ง บริษัทญี่ปุ่นที่ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตัดสินใจมาลงทุนตั้งโรงงานในไทย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ารายใหญ่ที่เป็นบริษัทผลิตรถยนต์ญี่ปุ่นในไทย

- *วงจรสินค้า (product cycle)* แนวคิดเกี่ยวกับ "วงจรสินค้า" อธิบายการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ โดยอาศัยการปรับเปลี่ยนของลักษณะสินค้าที่เป็นไปตามวงจร แนวคิดนี้เชื่อว่าสินค้า (โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าอุตสาหกรรม) มีวงจรชีวิตแบ่งเป็น 3 ช่วง

ในช่วงแรกที่สินค้าเป็น"ของใหม่" การผลิตต้องใช้การวิจัยและพัฒนาค่อนข้างมาก อีกทั้งเป็นสินค้ามีราคาแพง และยังไม่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ดังนั้น สินค้าใหม่จึงมักจะเริ่มชีวิตในประเทศอุตสาหกรรมที่มีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีสูง และผู้บริโภคก็มีรายได้สูงพอที่จะซื้อสินค้าใหม่นี้ไว้ใช้ ในช่วงแรกนี้จึงยังไม่มีการลงทุนผลิตสินค้านี้ในต่างประเทศเลย

ในช่วงที่สอง เมื่อสินค้าเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น (maturing product) กรรมวิธีการผลิตเริ่มเข้าสู่มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และผู้ผลิตก็หันมาสนใจที่จะลดต้นทุนการผลิตมากขึ้น ในช่วงที่สองนี้ การผลิตส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ แต่บางส่วนเริ่มถูกโยกย้ายไปผลิตในประเทศอุตสาหรรมระดับกลางเพื่อให้สามารถลดต้นทุนบางอย่าง และเป็นการขยายตลาดออกไปสู่ประเทศต่างๆด้วย

ในช่วงที่สาม สินค้ากลายเป็นสินค้ามาตรฐาน (standardized product) เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปและเทคโนโลยีการผลิตได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน และเรียนรู้การถ่ายทอดกันได้โดยไม่ยุ่งยากนัก การผลิตไม่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องจักรที่มีราคาแพง และบุคลากรผู้ชำนาญการความได้เปรียบของประเทศอุตสาหกรรมในด้านเทคโนโลยีจึงลดน้อยลงหรือแทบจะหมดไป การแข่งขันไปเน้นด้านต้นทุนและการตลาดเป็นสำคัญ ในช่วงที่สามนี้ ผู้ผลิตจะพยายามแสวงหาแหล่งที่ตั้งโรงงานที่มีต้นทุนด้านแรงงานที่ต่ำ ดังนั้น การลงทุนจึงมีลักษณะการโยกย้ายโรงงานไปยังประเทศกำลังพัฒนาที่มีค่าแรงค่อนข้างต่ำ

โดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับ "วงจรสินค้า" ชี้ให้เห็นว่า การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศมีสาเหตุมาจากปัจจัยที่เปลี่ยนไปตามเวลา โดยขึ้นอยู่กับว่าสินค้ากำลังอยู่ในช่วงเวลาใดของวงจรชีวิต

2) การจัดตั้งบริษัทในเครือ

บริษัทในเครือถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรธุรกิจของบรรษัทข้ามชาติที่มีบริษัทแม่ควบคุมดูแลอยู่ ดังนั้น บรรษัทข้ามชาติจึงมี "ลักษณะเฉพาะ" ที่มีในองค์กรของตนซึ่งทำให้การที่บรรษัทไปลงทุนผลิตเองในต่างประเทศ ในรูปของบริษัทในเครือมีข้อได้เปรียบเหนือ

ทางเลือกอื่นๆ เช่น การจ้างให้บริษัทของคนในท้องถิ่นผลิตสินค้าแทน ลักษณะพิเศษเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการที่บรรษัทข้ามชาติมีอำนาจผูกขาดระดับหนึ่ง เรามักพบว่า บรรษัทข้ามชาติส่วนใหญ่ดำเนินกิจการให้สาขาธุรกิจที่มีผู้ผลิตและผู้ขายน้อยราย (oligopoly) และผลิตสินค้าที่มี "ยี่ห้อ" คือ มีลักษณะแตกต่างจากสินค้าของคู่แข่งขันอยู่บ้างหรือที่เรียกว่า กรณี product differentiation

ลักษณะเฉพาะขององค์กรบ่งบอกถึง ความได้เปรียบของบรรษัทข้ามชาติในด้านต่างๆ ดังนี้

- *ความได้เปรียบด้านปัจจัยทุน* บรรษัทข้ามชาติมักดำเนินกิจการขนาดใหญ่และมีเครือข่ายทั่วโลก ทำให้สามารถระดมเงินทุนได้ง่ายกว่าและมีต้นทุนที่ต่ำกว่าองค์กรธุรกิจอื่นๆ นอกจากทุนที่อาจจัดสรรออกมาจากกำไรสะสมของตนเองแล้ว บรรษัทข้ามชาติยังสามารถกู้ยืมจากสถาบันการเงินหรือระดมเงินทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้มากกว่าและง่ายกว่าบริษัทอื่นๆอีกด้วย ดังนั้น บรรษัทข้ามชาติจึงใช้ทุนในการจัดตั้งบริษัทในเครือได้ง่ายกว่าองค์กรธุรกิจในระดับท้องถิ่น

- *ความได้เปรียบด้านเทคโนโลยี* เทคโนโลยีในที่นี้ หมายถึง วิทยาการและความรู้ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ทางธุรกิจ องค์กรธุรกิจจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายไปเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยี บรรษัทข้ามชาติส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าของเทคโนโลยีโดยได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายในรูปของสินทรัพย์ทางปัญญา ได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า มีหลายกรณีที่บรรษัทข้ามชาติไม่ต้องการขายหรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้เทคโนโลยีของตน ทั้งนี้ เพราะเกรงว่าเทคโนโลยีของตนจะถูกลอกเลียนแบบและมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น บริษัทในเครือจึงเป็นทางเลือกการลงทุนที่เหมาะสมที่สุด

- *ความได้เปรียบด้านการจัดการ* องค์กรบริษัทข้ามชาติมักมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม ทั้งนี้ รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรในองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและการบริหารด้านการตลาดที่ก้าวหน้า คุณลักษณะเหล่านี้สามารถถ่ายทอดได้ดีระหว่างกลุ่มคนในองค์กรธุรกิจเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ การลงทุนในต่างประเทศของบรรษัทข้ามชาติจึงมักจะอยู่ในรูปของบริษัทในเครือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างองค์กรเดียวกัน

- *การควบคุมแหล่งวัตถุดิบ* ธุรกิจข้ามชาติหลายประเภทจำเป็นต้องอาศัยแหล่งวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนในต่างประเทศ บริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ในโลกต้องอาศัยแหล่งน้ำมันดิบในประเทศต่างๆทั่วโลก บริษัทผลิตโลหะชั้นนำของโลกต้องใช้แร่โลหะจากเหมืองแร่ในหลายประเทศ และบริษัทผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต้องนำเข้าชิ้นส่วนซึ่งผลิตในประเทศที่มีต้นทุนแรงงานค่อนข้างต่ำ บรรษัทข้ามชาติเหล่านี้ไม่ต้องการเสี่ยงที่จะให้บริษัทอื่นๆผลิตวัตถุดิบและ

ชิ้นส่วนเหล่านี้เสียเอง การลงทุนในลักษณะนี้เป็นการรวมกิจการในแนวตั้ง (vertical integration) คือ เป็นการขยายกิจการโดยรวม การผลิตชิ้นส่วน หรือวัตถุดิบ เช่น การทำเหมืองแร่เหล็กไว้อยู่ในองค์กรธุรกิจเดียวกันกับการผลิตสินค้าสำเร็จรูป เช่น การถลุงเหล็กและผลิตแม่เหล็ก

1.3 มูลเหตุจูงใจที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

มีปัจจัยหลายประการที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการกำหนดทิศทาง ขนาด และแบบแผนของบรรษัทข้ามชาติที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศต่างๆ ในที่นี้เราจะเน้นพิจารณาปัจจัยที่เกิดจากลักษณะหรือการกระทำของประเทศผู้รับทุน (host country) เป็นสำคัญ

1) ตลาด สาเหตุสำคัญที่ทำให้บรรษัทข้ามชาติไปลงทุนในประเทศใดประเทศหนึ่งก็เพื่อต้องการขายสินค้าในประเทศนั้นให้ได้มากขึ้น ดังนั้น ขนาดของตลาดในประเทศผู้รับทุนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถดึงดูดต่างชาติให้เข้ามาลงทุน ขนาดของตลาดหรือกำลังซื้อของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับทั้งจำนวนประชากรและระดับรายได้ต่อหัวของประชากร ในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมาเงินทุนต่างประเทศที่ไหลเข้าไปในจีนเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะจีนมีประชากรมากที่สุดในโลก และมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สูง ทำให้ตลาดในประเทศจีนมีขนาดใหญ่และศักยภาพในการขยายตัวที่ค่อนข้างดี การรวมกลุ่มทางการค้าระหว่างประเทศต่างๆ เช่น การจัดตั้งการค้าเสรีอาเซียน ก็มีส่วนทำให้ตลาดของประเทศสมาชิกในกลุ่มรวมกันกลายเป็นตลาดที่ใหญ่ขึ้นและสามารถจูงใจให้นักลงทุนจูงใจให้นักลงทุนจากประเทศนอกกลุ่มเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นได้

2) นโยบายรัฐ การดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรัฐบาลของประเทศต่างๆมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนต่างชาติ นโยบายที่สำคัญ ได้แก่

- *การคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ* โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า โดยมาตรการภาษีขาเข้าและโควตานำเข้า ทำให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า

- *การส่งเสริมการลงทุนโดยวิธีการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆแก่โครงการลงทุน* เช่น การลดหย่อนยกเว้นภาษีรายได้ การยกเว้นภาษีขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต และการอนุญาตให้คนต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ เป็นต้น โครงการลงทุนของต่างชาติในไทยหลายโครงการได้รับสิทธิประโยชน์จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- *มาตรการเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของธุรกิจและการถือครองที่ดินโดยคนต่างชาติ* หลายประเทศมีข้อจำกัดไม่ให้ต่างชาติดำเนินธุรกิจและประกอบอาชีพเพื่อสงวนไว้ให้เฉพาะคนในประเทศ บางประเทศ(รวมทั้งไทย)ไม่อนุญาตให้คนต่างชาติเป็นเจ้าของที่ดิน นโยบายเช่นนี้อาจกระทบต่อการลงทุนจากต่างประเทศ

- *การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา* กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่คุ้มครองสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มแข็งจะมีผลต่อการลงทุนจากต่างชาติในธุรกิจที่อาศัยการทำกำไรจากลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า

- *การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา* นักลงทุนต่างชาติย่อมคาดหวังจะสามารถส่งกำไรที่ได้จากการลงทุนในรูปของเงินตราต่างประเทศกลับไปให้บริษัทแม่ มาตรการจำกัดการส่งกำไรดังกล่าวจะเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนจากต่างชาติ นอกจากนี้ เสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนต่างชาติ ค่าเงินตราที่ผันผวนอาจทำให้ผลตอบแทนการลงทุนในรูปของเงินตราแปรปรวนตามไปด้วย

3) แรงงานและทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของบรรษัทข้ามชาติมีวัตถุประสงค์ต้องการลดต้นทุนการผลิตด้านแรงงานและวัตถุดิบ ดังนั้น ประเทศที่มีแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหลือเฟือจึงมักจะเป็นที่สนใจของนักลงทุนต่างชาติ สำหรับแรงงานนั้น นอกจากค่าจ้างที่ต่ำแล้ว คุณภาพของแรงงานในด้านทักษะการทำงาน และวินัยในการทำงานก็เป็นคุณสมบัติที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้อีกด้วย

4) ภาวะการเมือง เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการลงทุนจากต่างชาติ บรรษัทข้ามชาติส่วนใหญ่ต้องการความมั่นใจว่า การดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศผู้รับทุนจะต้องมีความแน่นอน ชัดเจนในระดับหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือระบอบการเมืองการปกครองอันมีผลต่อความเชื่อมั่นในนโยบายเศรษฐกิจจะเพิ่มความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนในประเทศอาจเข้าใจและยอมรับความเสี่ยงนี้ได้ไม่ยาก แต่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศมักจะไม่คุ้นเคยกับความเสี่ยงนี้ และจะพยายามหลีกเลี่ยงโดยหันไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีความเชื่อมั่นและไม่เสี่ยงมากกว่า

1.4 ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีทั้งผลดีและผลเสีย โดยมองจากแง่มุมของประเทศผู้ลงทุนและประเทศผู้รับทุน ในที่นี้จะเน้นผลกระทบที่มีต่อประเทศผู้รับทุน เนื่องจากเป็นประเด็นที่มักมีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของประเทศกำลังพัฒนา อาจแบ่งประเภทของผลกระทบได้ ดังนี้

1) รายได้ การจ้างงาน และการกระจายรายได้ นักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิกอธิบายว่า การโยกย้ายทุนจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่งตามกลไกของตลาดย่อมเป็นการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสองประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยประเทศผู้รับทุนจะมีอัตราค่าจ้างที่สูงขึ้น เพราะทุนที่ไหลเข้ามามีผลให้ผลิตภาพการผลิตของแรงงาน(labour

productivity) สูงขึ้น และการจ้างงานก็สูงขึ้นด้วย สัดส่วนรายได้ของแรงงานเมื่อเทียบกับรายได้ของนายทุนจะสูงขึ้น ในทางตรงกันข้าม แรงงานในประเทศผู้ลงทุนจะได้รับค่าจ้างและสัดส่วนรายได้ที่ลดลง ดังนั้น การไหลเข้าของทุนจากต่างประเทศน่าจะทำให้การกระจายรายได้ในประเทศผู้รับทุนดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม บรรษัทข้ามชาติหลายรายมักลงทุนในต่างประเทศโดยกู้ยืมเงินบางส่วนจากตลาดทุนในประเทศนั้น จึงมีการแย่งทุนจากนักลงทุนรายอื่น ทำให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และการลงทุนโดยสุทธิในประเทศนั้นอาจลดลงไป ผลดีต่ออัตราค่าจ้าง การจ้างงาน และการกระจายรายได้ดังที่กล่าวไปแล้วก็อาจไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ นอกจากนั้น ยังมีผู้กล่าวว่าการผลิตของบรรษัทข้ามชาติมักมีกรรมวิธีที่ใช้เครื่องจักรเป็นส่วนใหญ่ (capital intensive) จึงไม่ได้ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นมากนัก

2) *รายรับภาษี* ต่างชาติเข้าลงทุนเพื่อหวังผลกำไร และเมื่อมีกำไรแล้วก็ย่อมต้องจ่ายภาษีจากกำไรให้แก่รัฐบาลของประเทศผู้รับทุน ทำให้รายได้ของภาครัฐเพิ่มสูงขึ้น และสามารถใช้จ่ายไปเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆได้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของหลายประเทศรวมทั้งไทย ใช้นโยบายลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีต่างๆให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อแข่งขันกันในการดึงดูดโครงการลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาในประเทศตน นโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่นนี้มีส่วนทำให้รายรับภาษีของรัฐบาลลดลงกว่าที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าต่างชาติจะเข้ามาลงทุนอยู่แล้ว แม้ว่าจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีก็ตาม

นอกจากนี้ บรรษัทข้ามชาติยังได้ใช้วิธีการที่เรียกว่า transfer pricing ในการหลบเลี่ยงการจ่ายภาษีให้แก่รัฐบาลของประเทศผู้รับทุน วิธีการนี้เป็นการแสดงราคาที่บรรษัทข้ามชาติใช้ในการซื้อขายระหว่างบริษัทในเครือเดียวกัน เพื่อทำให้บริษัทในเครือที่ตั้งอยู่ในประเทศที่มีอัตราภาษีกำไรค่อนข้างสูงมีกำไรในระดับที่ต่ำกว่าความเป็นจริง โดยตั้งราคาซื้อจากบริษัทในเครืออีกแห่งหนึ่งในระดับที่สูง แต่ตั้งราคาที่ขายให้อีกแห่งหนึ่งไว้ในระดับที่ต่ำ วิธีการ transfer pricing จึงทำให้บรรษัทข้ามชาติสามารถส่งผลกำไรออกนอกประเทศผู้รับทุนได้โดยไม่ต้องเสียภาษีกำไร และย่อมมีผลทำให้รัฐบาลของประเทศผู้รับทุนไม่สามารถเก็บภาษีกำไรจากการลงทุนของบรรษัทข้ามชาติได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

3) *ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ* การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยวิธีการนำเงินทุนเข้ามา มีส่วนเสริมสร้างฐานะการเงินระหว่างประเทศของประเทศผู้รับทุน โดยเมื่อทุนไหลเข้ามา ก็จะมีผลทำให้บัญชีชำระเงินระหว่างประเทศเกินดุลมากขึ้น(หรือขาดดุลน้อยลง) นอกจากนั้น โครงการลงทุนของต่างชาติยังผลิตสินค้าและบริการทั้งเพื่อทดแทนการนำเข้า และ

เพื่อส่งออกไปขายนอกประเทศด้วย จึงมีส่วนทำให้บัญชีการค้า และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลมากขึ้น (หรือขาดดุลน้อยลง) เป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

ในทางตรงกันข้าม การลงทุนจากต่างชาติมักมีการผลิตด้วยเครื่องจักรกล ชิ้นส่วนและวัตถุดิบซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศ อันจะทำให้ประเทศผู้รับทุนต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศไปส่วนหนึ่ง และเมื่อบรรษัทข้ามชาติตัดสินใจนำผลกำไรกลับคืนให้บริษัทแม่ก็จะทำให้ประเทศผู้รับทุนต้องลดรายได้ที่สะสมไว้ในรูปของเงินตราต่างประเทศลงไปด้วย

4) การแข่งขันในตลาดของประเทศผู้รับทุน ในกรณีที่ตลาดในประเทศผู้รับทุน มีผู้ผลิตไม่กี่รายเป็นผู้ผูกขาดอยู่ก่อน การลงทุนโดยต่างชาติเป็นวิธีหนึ่งที่จะเพิ่มการแข่งขันในตลาดดังกล่าว ทำให้ผู้บริโภคสามารถมีทางเลือกมากขึ้น และมีโอกาสซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีขึ้นในราคาที่ถูกลง รัฐบาลของหลายประเทศใช้วิธีลดอำนาจการผูกขาดโดยผู้ผลิตในประเทศ โดยการเปิดเสรีให้ต่างชาติมีสิทธิเข้ามาลงทุนผลิตแข่งกับผู้ผลิตผูกขาดเดิม ในประเด็นนี้ มักมีข้อโต้แย้งว่าบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนมักเป็นบริษัท " ยักษ์ใหญ่ " ที่มีทั้งทุนและเทคโนโลยีที่เหนือกว่าบริษัทของคนในประเทศผู้รับทุน ในที่สุด บริษัทต่างชาติเหล่านี้ก็จะเข้ามา "ตีตลาด" และแย่งลูกค้าไป จนทำให้บริษัทของคนท้องถิ่นต้องปิดกิจการไปเหลือแต่บรรษัทข้ามชาติเพียงไม่กี่ราย ซึ่งจะกลับเป็นผู้มีอำนาจผูกขาด ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้บริโภคต่อไปอีก

5) การถ่ายทอดเทคโนโลยี ประเทศกำลังพัฒนามักมีปัญหาขาดแคลนเทคโนโลยีซึ่งรวมถึงความรู้และทักษะในด้านการผลิตและการจัดการ ดังนั้น ประเทศผู้รับทุนที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงตั้งความคาดหวังไว้มากว่าบรรษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนจะสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนท้องถิ่นที่เป็นพนักงานในบริษัทในเครือของบรรษัทข้ามชาติเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับพนักงานในระดับผู้จัดการและบุคลากรด้านช่างเทคนิค ในขณะเดียวกันบริษัทของคนท้องถิ่นที่ทำธุรกิจกับบริษัทในเครือของบรรษัทข้ามชาติ ก็น่าจะมีโอกาสได้เรียนรู้เทคโนโลยีต่างๆจากการซื้อขายและการรับจ้างกับบรรษัทข้ามชาติ ทั้งนี้การถ่ายทอดเทคโนโลยีจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสิ่งหนึ่งซึ่งผู้กำหนดนโยบายของประเทศผู้รับทุนคาดหมายจากบรรษัทข้ามชาติ จะเห็นได้จากการใช้มาตรการเพื่อกำหนดให้โครงการลงทุนโดยต่างชาติต้องจ้างคนในท้องถิ่น หรือต้องใช้ชิ้นส่วนและวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศในระดับหนึ่ง (พรายพล คุ้มทรัพย์ และสมจินต์ สันถวรักษ์ 2545)

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ในทางการถ่ายทอดเทคโนโลยียังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ นักวิชาการบางคนเห็นว่าบรรษัทข้ามชาติมักเก็บการทำงานที่ต้องการทักษะ และความรู้ระดับสูงไว้ในบริษัทแม่ โดยนำส่วนที่ใช้ทักษะและความรู้ระดับต่ำไปลงทุนในบริษัทในเครือที่อยู่ต่างประเทศ ทำให้คนงานและผู้บริหารในประเทศผู้รับทุนไม่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เท่าที่ควร บรรษัทข้ามชาติบางแห่งส่งบุคลากรจากบริษัทแม่ไปทำหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงและช่างชำนาญการ จึงเป็นการตัดโอกาสไม่ให้คนท้องถิ่นได้ก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานและเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ (รัตนา สายคณิต 2530)

นอกจากนี้ ผลกระทบของธุรกิจต่างชาติจะส่งผลกระทบทางบวกต่อประเทศผู้รับทุนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของประเทศผู้รับทุน เช่น ลักษณะการลงทุนภายในประเทศ เทคโนโลยี ปัจจัยต่าง ๆทางเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และความสามารถในการดูดซับความรู้เทคโนโลยีต่างๆ (Musonera and Monplaisir 2006:22)

1.5 ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิก

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (economic growth) หมายถึง การเพิ่มขึ้นในผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศหนึ่ง หรือเมื่อความสามารถในการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้รายได้ในอนาคตเพิ่มขึ้น แนวคิดเกี่ยวกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้น อาจวิเคราะห์ได้โดยใช้เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต (production possibility curve : PPC)

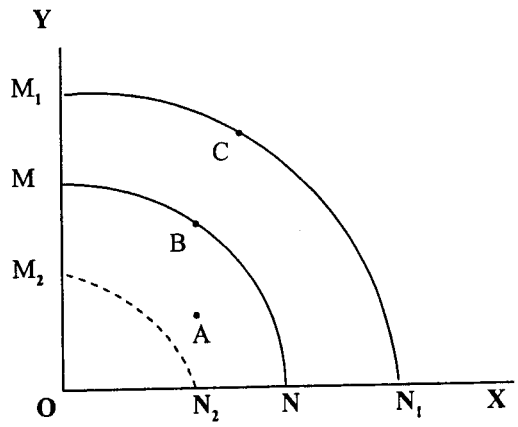

ภาพที่ 2.1 แนวคิดของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเส้นความเป็นไปได้ในการผลิต

จากภาพที่ 2.1 เส้น MN เป็นเส้นความเป็นไปได้ในการผลิตที่แสดงถึงขอบเขตของการผลิตสินค้าสองชนิด (สินค้า X และ Y) ด้วยทรัพยากรและเทคโนโลยีเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือในระยะสั้น แต่ในระยะยาว หากความสามารถในการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุของการมีทรัพยากรเพิ่มขึ้นหรือมีเทคโนโลยีที่ดีขึ้นก็ตาม ก็จะทำให้เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต

เคลื่อนย้ายไปทางขวามือ ดังเส้น M_1N_1 โดยปกติแล้ว ในประเทศหนึ่งๆเมื่อเวลาผ่านไป เส้น PPC ของประเทศก็มีแนวโน้มตามธรรมชาติที่จะเคลื่อนย้ายออกไปทางขวามือ (แม้ว่าจะมีบางกรณี เช่น เมื่อประเทศประสบปัญหากับภัยธรรมชาติ หรืออยู่ในภาวะสงครามเป็นเวลานาน เส้น PPC ของประเทศก็อาจเคลื่อนย้ายไปทางซ้ายมือได้ดังเส้น M_2N_2

ประเทศหนึ่งซึ่งเลือกที่จะลงทุนในระดับสูงอาจคาดหวังว่า ถ้าการลงทุนใหม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลก็จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างรวดเร็วของเส้น PPC ได้มากกว่าประเทศที่เลือกที่จะบริโภคในปัจจุบันมาก ในแง่นี้อาจให้คำนิยามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจว่าเป็นกระบวนการเพิ่มศักยภาพในการผลิตของประเทศ ซึ่งแสดงโดยการเคลื่อนย้ายของเส้น PPC ไปทางขวา และอาจเรียกว่า ความเจริญเติบโตตามศักยภาพ (potential growth)

ความเจริญเติบโตตามศักยภาพ ก็คือ ความเจริญเติบโตเต็มที่เท่าที่จะเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจนั้น ถ้าทรัพยากรทั้งหมดของประเทศได้ถูกนำมาใช้งานอย่างเต็มที่ ความเจริญเติบโตตามศักยภาพนี้อาจเพิ่มขึ้นได้ หากมีการค้นพบทรัพยากรธรรมชาติใหม่ๆ การเพิ่มขึ้นของประชากร การเพิ่มขึ้นในผลิตภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การให้การศึกษาอบรมประชากรวัยทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ การปรับปรุงวิธีการผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ส่วนความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริง (actual growth) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในอัตราความเจริญเติบโตของรายได้หรือผลผลิตในแต่ละปี นั่นคือ การเพิ่มขึ้นของสินค้าและบริการที่ได้ผลิตขึ้นจริง ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราการใช้ศักยภาพการผลิตที่ประเทศนั้นมีอยู่ หากใช้ศักยภาพการผลิตที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตได้ถูกนำมาใช้งานแล้วทั้งหมด กรณีนี้ความเจริญเติบโตตามศักยภาพจะเท่ากับความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริง แต่หากในระบบเศรษฐกิจยังมีทรัพยากรที่ว่างงานอยู่แล้ว ความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริงจะน้อยกว่าความเจริญเติบโตตามศักยภาพ

จากภาพที่ 2.1 หากกำหนดให้จุด A แสดงถึงส่วนผสมของสินค้า X และ Y ที่ประเทศหนึ่งผลิตได้ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายใต้เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต MN อันแสดงให้เห็นว่ายังใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เต็มที่ และยังสามารถขยายความเจริญเติบโตไปได้อีกจนถึงจุดต่างๆบนเส้น MN อันแสดงถึงความเจริญเติบโตเต็มที่เท่าที่จะเกิดขึ้นได้ ดังเช่นจุด B การเคลื่อนย้ายจากจุด A ไปยังจุด B แสดงถึงความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริงในระบบเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเต็มที่ตามศักยภาพ หากต่อมาประเทศนี้มีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น หรือประสิทธิภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตต่างๆ เพิ่มขึ้น ก็จะทำให้ความเจริญเติบโตตามศักยภาพของประเทศเพิ่มขึ้น เส้นความเป็นไปได้ในการผลิตของประเทศก็จะเคลื่อนย้ายไปทางขวา คือจาก MN เป็น M_1N_1 อย่างไรก็ตาม เส้น PPC นี้โดยตัวของมันเอง มิได้แสดงความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริง สิ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตที่

เกิดขึ้นจริง ก็คือ ส่วนผสมของสินค้าและบริการต่างๆที่ได้ผลิตขึ้น (ดังเช่น จุด A, B ในภาพ) จุด C บนเส้น PPC ใหม่ (M_1N_1) แสดงถึงส่วนผสมของสินค้า X และ Y ที่เกิดขึ้น หรือ ความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริงที่มิได้มีขึ้นเต็มตามศักยภาพใหม่ของระบบเศรษฐกิจนี้

อนึ่ง การที่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะสั้นจะยั่งยืนอยู่ได้ในระยะยาวนั้น จำเป็นที่ความเจริญเติบโตทั้งที่เกิดขึ้นจริงและความเจริญเติบโตตามศักยภาพต้องเกิดขึ้นไปพร้อมๆ กัน ความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริงมีแนวโน้มที่จะเคลื่อนไหวขึ้นลงในรูปของวัฏจักร ผ่านช่วงต่างๆตั้งแต่เศรษฐกิจรุ่งเรืองไปสู่ช่วงเศรษฐกิจตกต่ำหมุนเวียนกันไป ความเจริญเติบโตตามศักยภาพมีแนวโน้มที่จะเคลื่อนไหวขึ้นลงน้อยกว่า และมีความคงที่สม่ำเสมอมากกว่าความเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริง ความเจริญเติบโตตามศักยภาพนี้เป็นสิ่งที่เราหมายถึงในการพัฒนาเศรษฐกิจ ความพยายามที่จะให้ประเทศบรรลุความเจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพจะพิจารณาทางด้านอุปทาน (supply side) ในระบบเศรษฐกิจ โดยจะเน้นที่นโยบายและมาตรการต่างๆเพื่อที่จะเพิ่มศักยภาพการผลิตของประเทศ (ศิริพร สัจจานันท์ 2543)

นักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิกใช้แนวคิดของทฤษฎีส่วนเพิ่ม (the marginal principle) มาอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจต่างๆและมีความเชื่อในเรื่องของระบบเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเข้าสู่ดุลยภาพด้วยตัวเอง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยไม่มีจุดสิ้นสุด ตราบเท่าที่ยังมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อัลเฟรด มาร์แชล (Alfred Marshal) นับเป็นผู้นำที่มีบทบาทอย่างมากของสำนักนีโอคลาสสิก เขากล่าวว่า ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ค่อยเป็นค่อยไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีช่วยให้ผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้นได้ อุปสงค์ต่อแรงงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การจัดองค์กรและการจัดการ การบริหารงาน การตลาด และการวิจัยก่อให้เกิดการประหยัดจากภายนอก การเพิ่มขึ้นของแรงงานจะมีความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของประชากร การแข่งขันระหว่างการสะสมทุนกับการเพิ่มขึ้นของประชากรจะเป็นตัวกำหนดการขยายตัวของเศรษฐกิจ หากทุนเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของประชากร จะส่งผลให้รายได้ประชาชาติ และรายได้ต่อหัวจะเพิ่มขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยี การทดแทนกันระหว่างทุนและแรงงาน จะทำให้ประสิทธิภาพส่วนเพิ่มของทุนไม่ลดลง

ในด้านการสะสมทุนสำนักนีโอคลาสสิกเชื่อว่า ขณะหนึ่งขณะใดที่มีโอกาสในการลงทุน ความต้องการลงทุนจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ทำให้การออมเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าทุนจะสูงขึ้น เมื่อใดก็ตามที่การลงทุนลดลง อัตราดอกเบี้ยและราคาสินค้าทุนจะลดลง ในที่สุดเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลงจนไม่มีใครปรารถนาจะออมทรัพย์ การสะสมทุนจะสิ้นสุดลง จนกว่าจะมีปัจจัยอื่นมากระตุ้นให้เกิดโอกาสการลงทุนใหม่ อย่างไรก็ตาม ระบบเศรษฐกิจสามารถรักษาระดับการจ้างงานเต็มที่ไว้ได้

1) โซโลว์ : ตัวแบบความเจริญเติบโตจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

โรเบิร์ต โซโลว์ (Robert Solow) เป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวสหรัฐอเมริกาผู้ได้รับรางวัลโนเบล ได้สร้างแบบจำลองในการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจทั้งระบบ แสดงอยู่ในรูปของสมการที่เรียกว่า สมการแบบคอบบ์-ดักลาส (Coubb-Douglas production function) ดังนี้

$$Y(t) = A(t)K(t)^{1-\alpha}L(t)^{\alpha} \quad \ldots\ldots\ldots (2.1)$$

โดยที่ $0 < \alpha < 1$ และ α คือ สัดส่วนของผลตอบแทนในการผลิต ตัวแบบความเจริญเติบโตของโซโลว์แสดงให้เห็นถึงการเกิดผลได้ที่ลดน้อยถอยลง (diminishing returns) ของปัจจัยทุน(K) และปัจจัยแรงงาน (L) ในระยะสั้น ส่วนในระยะยาว ผลได้ที่คงที่ (constant returns to scale) จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตทั้งหมดในอัตราเดียวกัน A(t) คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นตัวแปรภายนอก (exogenous variable)

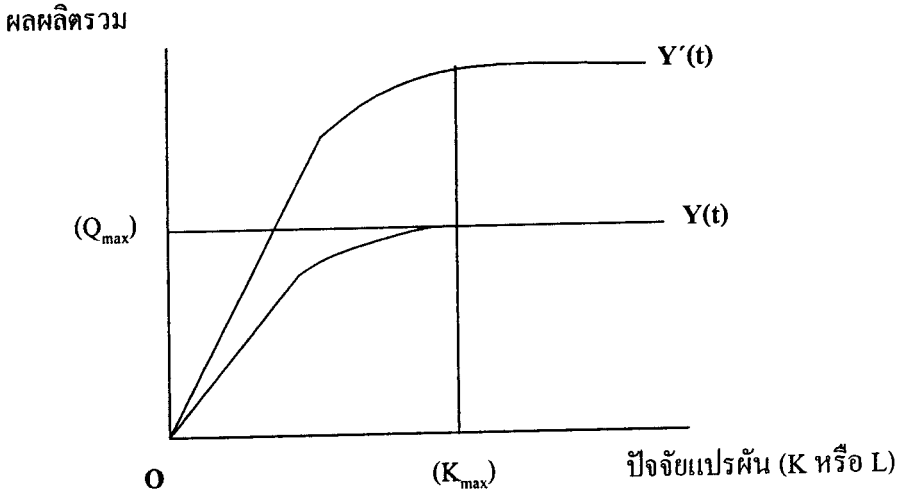

ภาพที่ 2.2 สมการการผลิตของโรเบิร์ต โซโลว์

ภาพที่ 2.2 แสดงให้เห็นถึงสมการการผลิตรวมและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี (A) ต่อสมการการผลิต กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเทคโนโลยีในสมการจะทำให้เกิดการขยับของสมการการผลิตจาก Y(t) เป็น Y′ (t) ทำให้ผลผลิตสามารถเพิ่มสูงขึ้นโดยใช้ปัจจัยการผลิตเท่าเดิม นั่นคือ เทคโนโลยีที่เป็นตัวแปรภายนอกเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้รายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป จากภาพที่ 2.2 หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเพิ่มปัจจัย

การผลิตโดยการเพิ่มทุน (K) จะมีข้อจำกัด (K_{max}) ซึ่งเห็นได้ในรูปของรายได้รวม (Q_{max}) และรายได้ต่อหัว (เมื่อกำหนดให้ปัจจัยแรงงานคงที่)

ดังนั้น ถ้าเทคโนโลยีและอัตราการเพิ่มแรงงาน (L) คงที่ และกำหนดให้กำลังแรงงานมีการจ้างงานอย่างเต็มที่ตลอดเวลา สมการความเจริญเติบโตของโซโลว์สามารถพยากรณ์ให้เห็นว่า ณ อัตราการออมและการลงทุนที่กำหนดไว้ รายได้ต่อหัวจะเกิดขึ้นในระดับคงที่ ผลที่เกิดขึ้นนี้มาจากข้อกำหนดเกี่ยวกับผลได้ที่ลดน้อยถอยลงของทุน (K) คือ เมื่ออัตราการออม(ซึ่งเท่ากับอัตราการลงทุนตามคำจำกัดความ) ถูกกำหนดให้คงที่ ผลตอบแทนในการลงทุนจะต่ำลงในขณะที่ปริมาณทุนสูงขึ้น จนกระทั่งในที่สุด ปริมาณทุนทั้งหมดก็จะสูงจนถึงระดับคงที่ และการลงทุนใหม่ทั้งหมดจะมีเพียงพอแค่ทดแทนทุนเก่าที่เสื่อมสภาพไป เมื่อสิ่งนี้เกิดขึ้น ระดับรายได้ต่อหัวในสังคมจะถึงจุดสูงสุด ณ ระดับอัตราการออม อัตราการเพิ่มประชากรที่กำหนด และจากการกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเท่ากับศูนย์

โดยสรุป ตัวแบบความเจริญเติบโตของโซโลว์แสดงให้เห็นว่า ประเทศที่ยากจนและไม่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีสาเหตุมาจากการที่ไม่สามารถออมและลงทุนในสัดส่วนของรายได้รวมที่สูงเพียงพอ ประเทศที่ต้องการมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ณ อัตราการเพิ่มประชากรที่มีอยู่ จะสามารถทำได้โดยการสะสมทุนทางกายภาพในอัตราที่สูงขึ้น หรือการเพิ่มสัดส่วนการใช้ทุนต่อแรงงาน (K/L) โดยเพิ่มการออมนั่นเอง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกสมการการผลิตก็มีส่วนสำคัญในการขยายตัวทางเศรษฐกิจเช่นกัน(ดารารัตน์ อานันทนะสุวงศ์ 2543)

2) ตัวแบบของเจมส์ อี. มีด (James E. Meade)

เจมส์ อี. มีด เป็นนักเศรษฐศาสตร์กลุ่มนีโอคลาสสิกที่เสนอแนวคิดในสมการการผลิตว่า ผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิต 3 ชนิด คือ ที่ดิน ทุน และแรงงาน โดยผลิตภาพของปัจจัยการผลิตในระบบเศรษฐกิจอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ลดลง หรือคงที่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์สุทธิทางบวกและทางลบ ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าทางไหนจะมีค่ามากกว่ากัน

ตัวแบบของเจมส์ อี. มีด แสดงได้ดังสมการ

$$Y = f(R, L, K, T) \quad \ldots\ldots\ldots (2.2)$$

โดยที่ Y = ผลผลิตในระบบเศรษฐกิจ

R = ที่ดิน

L = แรงงาน

K = ทุน

T = เวลาซึ่งแสดงถึงการปรับปรุงเทคโนโลยีว่าเพิ่มขึ้นที่คงที่ตามเวลา

3) ข้อจำกัดของทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิก

(1) ในแบบจำลองของนีโอคลาสสิก ปัจจัยแรงงานและปัจจัยทุนเป็นสิ่งที่ใช้ทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งในประเทศกำลังพัฒนา ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถใช้ทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ หรือบางกรณีใช้ทดแทนกันไม่ได้เลย

(2) ทฤษฎีส่วนเพิ่มตามแบบจำลองนั้น ค่าจ้างเท่ากับผลิตภาพส่วนเพิ่มของแรงงาน อัตราดอกเบี้ยเท่ากับผลิตภาพส่วนเพิ่มของทุน ไม่เป็นจริงในประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากตลาดทุนยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และแรงงานในชนบทบางกลุ่มยังไม่ใช่แรงงานที่รับค่าจ้าง

(3) การพิจารณาทุนในตัวแบบของนีโอคลาสสิกนั้น พิจารณาในภาพรวมในลักษณะเดียวกัน ซึ่งในประเทศกำลังพัฒนานั้น ทุนมีความแตกต่างกันมากในหลายด้าน เช่น ประสิทธิภาพ ราคา การใช้ทุน เป็นต้น การวิเคราะห์ในเรื่องทุนจึงมีความคลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริง (สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ 2547)

1.6 ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (economic factors) และปัจจัยที่ไม่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ (non-economic factors)

1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปริมาณผลผลิตจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการผลิต ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปของฟังก์ชันการผลิต (production function) ได้ดังนี้

$$Q = f(N,K,L,E) \qquad \text{.....(2.3)}$$

โดยที่ Q = ปริมาณผลผลิต
N = ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ
K = สินค้าทุน
L = แรงงาน
E = การประกอบการ

ตามฟังก์ชันการผลิตข้างต้น การเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตจะขึ้นอยู่กับการเพิ่มขึ้นของปริมาณปัจจัยการผลิต และการเพิ่มขึ้นของคุณภาพปัจจัยการผลิต ปัจจัยการผลิตแบ่งออกเป็นที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการ แต่เนื่องจากในระบบเศรษฐกิจแบบตลาด การผลิตส่วน

ใหญ่เป็นการผลิตเพื่อเพิ่มปริมาณสินค้าในตลาด ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการผลิต ดังนั้น เทคโนโลยีและตลาดมีความสำคัญต่อการผลิตด้วย จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน การประกอบการ เทคโนโลยี และตลาด

(1) ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

ในความหมายกว้าง ที่ดิน หมายถึง พื้นที่ทั้งหมดทั้งบนบก และพื้นน้ำที่อยู่ภายในอาณาเขตของประเทศและเขตน่านน้ำของประเทศ ที่ดินมีบทบาทสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อการผลิตภาคเกษตรกรรม เป็นแหล่งวัตถุดิบแร่ธาตุ น้ำมัน และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ รวมทั้งยังมีอิทธิพลต่อ การคมนาคม การขนส่ง และการสื่อสาร ประเทศที่มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ มีแม่น้ำลำคลอง การคมนาคมและการขนส่งจะทำได้ง่าย และประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าประเทศที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาหรือทะเลทราย ประเทศที่มีอาณาเขตติดกับทะเลจะมีความได้เปรียบกว่าประเทศที่ล้อมรอบด้วยผืนแผ่นดินไม่มีทางออกทะเล เพราะสามารถติดต่อค้าขายกับประเทศที่ห่างไกลได้โดยการขนส่งสินค้าทางทะเล ซึ่งประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการขนส่งทางบกหรือทางอากาศ และยังสามารถทำประมงน้ำเค็มได้

(2) ทุน

ทุนแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ทุนกายภาพ (physical capital) และทุนมนุษย์ (human capital)

ทุนกายภาพ แบ่งออกเป็นทุนในความหมายแคบ และทุนในความหมายกว้าง ทุนในความหมายแคบ หมายถึง สินค้าทุน อันได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตและอุปกรณ์ต่าง ๆ โรงงาน โกดังสินค้า อาคารสำนักงาน เป็นต้น ซึ่งทุนในฟังก์ชั่นการผลิตมักจะหมายถึงทุนตามความหมายแคบ แต่ในความหมายกว้าง ทุนยังครอบคลุมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ(infrastructure)ได้แก่ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ถนน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน การสื่อสารและโทรคมนาคม เป็นต้น ถ้าประเทศที่มีสินค้าและปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น สมรรถภาพการผลิตของประเทศจะขยายตัว ทำให้ประเทศสามารถผลิตสินค้าและบริการได้เพิ่มขึ้น เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนทุนมนุษย์ หมายถึง ทุนที่เป็นมนุษย์ซึ่งมีความสามารถในการผลิต เนื่องจากเป็นมนุษย์ที่ได้รับการศึกษา ฝึกอบรม ให้มีความรู้ในเชิงวิชาการและมีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีสติปัญญา มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น

การที่ประเทศจะมีทุนกายภาพในปริมาณที่เพิ่มขึ้น และมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงขึ้นนั้น ประเทศจะต้องลงทุนสุทธิเพื่อสร้างทุนทางกายภาพ เช่น สร้างโรงงาน การซื้อเครื่องจักรใหม่ การสร้างท่าเรือน้ำลึก เป็นต้น จำเป็นต้องใช้เงินทุน ส่วนการลงทุนในทุนมนุษย์ เช่น การลงทุน

ทางด้านการศึกษา ก็จำเป็นต้องใช้เงินทุนเช่นเดียวกัน แหล่งที่มาของเงินทุน ได้แก่ เงินออมในประเทศ และเงินออมจากต่างประเทศ ดังนั้น ถ้าจะทำให้ประเทศมีการลงทุนในระดับสูงได้ ประเทศจะต้องมีเงินออมจำนวนมาก และระดมเงินออมเหล่านั้นมาแปรเปลี่ยนเป็นเงินลงทุน ถ้าระดับเงินออมภายในประเทศต่ำ ในขณะที่ความต้องการลงทุนในประเทศค่อนข้างสูง ประเทศนั้นจะต้องอาศัยเงินออมจากต่างประเทศโดยกู้ยืมเงินลงทุนจากต่างชาติ หรือชักชวนให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนภายในประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม

(3) แรงงาน

แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ และเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการ ในแง่ของปัจจัยการการผลิต แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะถึงแม้ว่าประเทศจะขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติและทุน แต่ประเทศก็ยังมีแรงงานอยู่และถ้าแรงงานของประเทศเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ ก็จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและทำให้ประเทศมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ในที่สุด

(4) การประกอบการ

การประกอบการ หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมปัจจัยการผลิตต่างๆ มาใช้ในการผลิต ตัดสินใจทางธุรกิจ และรับภาระเสี่ยงภัยทางธุรกิจ ผู้ที่ทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นเรียกว่าผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไร ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญทางด้านการผลิต การลงทุน และการรับภาระเสี่ยงในการประกอบธุรกิจของตน

(5) เทคโนโลยี

เทคโนโลยี หมายถึง ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และวิธีต่างๆ (procedures) สำหรับการใช้และการทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ตามความหมายนี้ เทคโนโลยีจะเกี่ยวข้องกับการผลิตในสาขาต่างๆ อาทิ สาขาอุตสาหกรรม การขนส่ง การคมนาคม เป็นต้น การบริหารและการจัดการ รวมทั้งการตลาด เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพทางการผลิตจะทำให้เกิดการประหยัดจากการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีบางอย่างไม่ได้ช่วยประหยัดการใช้ปัจจัยการผลิต แต่เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยสร้างหรือขยายอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการ

(6) ตลาด

ตลาด เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะปัจจุบันระบบเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นระบบเศรษฐกิจแบบตลาด กล่าวคือ เป็นการผลิตสินค้าเพื่อขายในตลาด ดังนั้น เมื่อตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น จะกระตุ้นให้การผลิตสินค้าเป็นการผลิตขนาดใหญ่ ซึ่งเป็น

การผลิตสินค้าออกมาเหมือนๆ กันจำนวนมากๆ ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำลง หรือประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น

2) ปัจจัยที่ไม่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

นอกเหนือจากปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ได้อธิบายไปแล้ว ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะดำเนินไปอย่างรวดเร็วหรือล่าช้า ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมิใช่เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ ทัศนคติของประชาชนในสังคม สถาบันครอบครัว ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี โครงสร้างทางสังคม ระบบการเมืองและการปกครอง ตลอดจนกฎหมายต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม อิทธิพลของปัจจัยเหล่านั้นอาจจะส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตเร็วขึ้น หรืออาจเป็นอุปสรรคบั่นทอนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีอยู่ด้วยกันหลายชิ้น โดยผลงานดังกล่าวที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้มีทั้งการศึกษาภายในประเทศ และต่างประเทศซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้แบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิก (neoclassical growth model) ในการอธิบายผลกระทบของปัจจัยต่างๆที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น แบบจำลองของโซโลว์ (Solow) เป็นต้น

2. กลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้แบบจำลองซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง (endogenous growth model) ในการอธิบายปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ความแตกต่างของแบบจำลองทั้งสองประเภทก็คือ ในแบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิกนั้น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะถูกกำหนดจากภายนอกแบบจำลอง(given variable) เช่น ในแบบจำลองของ Solow อัตราความเจริญเติบโตของผลผลิตในดุลยภาพระยะยาวจะเท่ากับอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ส่วนในแบบจำลองซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตก็คือ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการผลิตและการสะสมทุน ซึ่งได้แก่ สินค้าทุนกายภาพ (physical capital) และ ทุนมนุษย์ (human capital)

กลุ่มที่ 1 แบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิก

เสถียร ศรีบุญเรืองและทองดี กิจบุญชู (2535) ทำการศึกษาเรื่อง การลงทุน การส่งออก และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย โดยมีวัตถุประสงค์ คือศึกษาผลกระทบของการลงทุนในประเทศ การลงทุนจากต่างประเทศ และการส่งออกที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย การศึกษานี้จะประยุกต์แบบจำลองการเจริญเติบโตอย่างง่ายของ Solow (1956) ในการอธิบายผลกระทบที่เกิดขึ้น และมีการใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่างปีพ.ศ.2516-2533 โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในแบบจำลอง ได้แก่ การลงทุนภายในประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การส่งออก การนำเข้า และแรงงาน โดยแบบจำลองนี้ใช้วิธีคาดประมาณโดยวิธี กำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษา พบว่า การลงทุนที่มาจากต่างประเทศทั้งที่อยู่ในรูปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือการลงทุนร่วมนั้นจะไม่มีผลกระทบทางตรง แต่มีผลกระทบทางอ้อมต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย ส่วนการลงทุนโดยนักลงทุนภายในประเทศมีผลกระทบโดยตรงต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ของอัตราส่วนการลงทุนโดยนักลงทุนในประเทศต่อรายได้ประชาชาติ จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศร้อยละ 1.49 ถึง 1.81

Chen และคณะ (1995) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจีนหลังจากปี 1978 วัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สำคัญ คือ ศึกษาลักษณะทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศจีน และผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจีน ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในการศึกษาครั้งนี้คือ การออม การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษานี้ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปีในช่วง พ.ศ.2501-2533 ซึ่งทำการคาดประมาณโดยมีวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแก่ประเทศจีน คือ หากมีการเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ 1 เปอร์เซ็นต์ในปีที่แล้ว จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 0.635 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทำให้เกิดผลเสียต่อสังคมและการเมือง เช่นมีความแตกต่างกันมากขึ้นระหว่างจังหวัดที่ติดทะเลกับจังหวัดที่ไม่ติดทะเล หรือก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของการกระจายรายได้ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการลงทุนโดยตรงมีบทบาททั้งก่อให้เกิด

ผลประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเมือง แต่โดยทั่วไปแล้วพบว่า ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศจีนหลังจากปี 1978

รัชนี กีระวิศาลกิจ (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลของการลงทุนภายในประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีผลต่อความเจริญเติบโตและการจ้างงานของอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทย ในช่วงพ.ศ.2524-2538 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาแสดงผลกระทบของ มูลค่าการลงทุนภายในประเทศในอุตสาหกรรมสิ่งทอ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิในอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ที่มีต่ออัตราความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและทำการคาดประมาณโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

จากการศึกษาพบว่า อัตราการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิในอุตสาหกรรมสิ่งทอเมื่อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0007 ส่วนอัตราการขยายตัวของการลงทุนภายในประเทศ มีผลต่อความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ มากกว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำหรับการศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่มีต่อการจ้างงานของอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทย พบว่ากิจการที่มีการลงทุนภายในประเทศส่วนใหญ่ลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นกลางและขั้นปลายที่เน้นการใช้แรงงานในการผลิต จึงสามารถจ้างงานได้มาก ส่วนกิจการที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ส่วนใหญ่ลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นต้นและขั้นกลางที่เน้นการใช้ปัจจัยทุน

บุษกร ถาวรประสิทธิ์ (2541) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนต่างประเทศและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ ศึกษาถึงลักษณะและแนวโน้มของเงินทุนต่างประเทศในประเทศไทย ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์หรือผลกระทบของเงินทุนต่างประเทศที่ไหลเข้าประเทศต่างๆ ได้แก่ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หนี้ต่างประเทศภาครัฐบาลและเอกชนที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยในการศึกษานั้น ได้ประยุกต์แบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสำนักนีโอคลาสสิกและใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่างปี พ.ศ.2518-2538 รวมระยะเวลา 21 ปี โดยแยกวิธีการศึกษาเพื่อประมาณค่าความสัมพันธ์เป็น 3 วิธี คือ ในกรณี

แบบจำลองเป็นระบบสมการเดี่ยวจะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ส่วนในกรณีที่ระบบสมการมีสมการเกี่ยวเนื่องของการลงทุนภายในประเทศ จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น(two-stage least squares: TSLS) และวิธี Co-integration และ Error Correction จะใช้ในการหาความสัมพันธ์ระยะยาว

ผลการศึกษาทั้ง 3 วิธีพบว่า ให้ผลในทิศทางเดียวกันคือ การลงทุนภายในประเทศเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมากที่สุดโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยแรงงานนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจะมีผลิตภาพส่วนเพิ่มของแรงงานอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภาพส่วนเพิ่มที่ได้รับจากปัจจัยทุน สำหรับเงินทุนต่างประเทศในรูปการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางเดียวกันกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดการจ้างงาน เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ดีกว่าการนำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนหนี้ต่างประเทศภาคเอกชน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางที่เป็นอุปสรรคต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สำหรับหนี้ต่างประเทศภาครัฐบาลนั้นพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชาญชัย อางนานนท์ (2543) ทำการศึกษาเรื่องบทบาทการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศและการพัฒนาของภาคการเงินต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ การถ่ายทอดเทคโนโลยีของทุนต่างประเทศที่ถือครองสินทรัพย์ภายในประเทศ และการพัฒนาของภาคการเงินที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีแนวคิดที่ว่าการพัฒนาของภาคการเงินและการเคลื่อนย้ายเงินทุนต่างประเทศส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการลงทุน จึงน่าจะมีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทิศทางเดียวกัน แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจแบบเปิดของสำนักนีโอคลาสสิกในช่วงเวลา พ.ศ. 2515-2540 โดยการสร้างระบบสมการและทำการคาดประมาณด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด นอกจากนี้ ยังได้มีการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยใช้ Granger-Causality Test และ Akaike's Final Prediction Error ในการทดสอบเชิงเหตุเชิงผลระหว่างการพัฒนาของภาคการเงินและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า เงินทุนไหลเข้า เงินลงทุนทางตรงของชาวต่างประเทศ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของชาวต่างประเทศ และการพัฒนาของภาคการเงินมีความสัมพันธ์กับความ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในทิศทางบวก ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยีของทุนต่างประเทศกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กัน

กลุ่มที่ 2 แบบจำลองซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง

Borensztein และคณะ (1995) ศึกษาเรื่องผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้แบบจำลองซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง โดยมีสมมติฐานว่าการลงทุนโดยตรงซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเทคโนโลยีจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตระยะยาวของรายได้ ซึ่งการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 69 ประเทศในช่วงระยะเวลา พ.ศ.2513-2532 โดยใช้วิธี seemingly unrelated regressions technique (SUR)

ผลการศึกษาพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลกระทบทางบวกต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยมีสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.8 แต่ถ้ารวมความมีปฏิกิริยากันระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและทุนมนุษย์จะมีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่า โดยมีสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.2 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อประเทศผู้รับทุน ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทำให้เกิดการสะสมทุนมากขึ้น และมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าการลงทุนภายในประเทศ

กันยารัตน์ เลี่ยงพงษ์พิพัฒน์ (2538) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของเงินลงทุนไหลเข้าต่อการออมภายในประเทศและความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาถึงผลกระทบของเงินทุนไหลเข้าประเภทต่างๆ ได้แก่ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จากต่างประเทศ เงินกู้ต่างประเทศภาคเอกชน และเงินกู้ต่างประเทศภาครัฐบาลที่มีผลต่อการออมในประเทศ และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปีพ.ศ.2516-2535 โดยการสร้างสมการระบบและทำการคาดประมาณด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น

ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้ผลกระทบทางบวกต่อการออมสุทธิภาครัฐบาลและความเจริญเติบทางเศรษฐกิจ การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศให้

ผลกระทบด้านลบต่อการออมสุทธิภาคธุรกิจและภาครัฐบาล เงินกู้ต่างประเทศภาครัฐบาลให้ผลกระทบในด้านบวกต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย ส่วนเงินกู้ต่างประเทศภาคเอกชนให้ผลกระทบทางลบต่อการออมสุทธิภาคธุรกิจและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และตัวแปรที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การออมสุทธิภาคครัวเรือน การออมสุทธิภาคธุรกิจ การออมสุทธิภาครัฐบาล การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เงินกู้ต่างประเทศระยะยาวภาคเอกชน และเงินกู้ต่างประเทศภาครัฐบาล เมื่อพิจารณาจากค่าความยืดหยุ่นที่ได้จากสมการ พบว่า การออมสุทธิภาคครัวเรือนมีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุดในทิศทางบวก

Nabende และ Ford (1998) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยทำการศึกษาประเทศไต้หวันในช่วงระยะเวลา พ.ศ.2502-2538 โดยมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งถูกกำหนดจากภายในแบบจำลองในการสร้างสมการระบบโดยอยู่ในรูปเมตริกซ์และทำการคาดประมาณด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในแต่ละสมการ การศึกษาครั้งนี้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตของผลผลิต ประกอบด้วย 4 ประเภท คือ

1. ตัวแปรภายใน ซึ่งประกอบด้วย สต๊อกของทุน กำลังแรงงาน การเคลื่อนย้ายเทคโนโลยี ทุนมนุษย์ การเปิดประเทศ
2. นโยบายทางการเงิน
3. อัตราแลกเปลี่ยน นโยบายการค้า และตัวแปรภายนอก
4. นโยบายการคลัง

ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลกระทบทางบวกโดยตรงต่ออัตราความเจริญเติบโตของผลผลิต ส่วนระดับของเทคโนโลยีส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลผลิตทางอ้อม โดยผ่านตัวแปรการเปิดเสรีการค้า และการจ้างงาน นอกจากนี้การเปิดเสรีการค้าและการเงินส่งผลกระทบทางอ้อมต่อความเจริญเติบโตของผลผลิต โดยในงานศึกษานี้มีประโยชน์ในการทราบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการวัดตัวแปรต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับแบบจำลองของผู้วิจัย

สุพรรณา สุวรรณจรัส (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การลงทุนโดยตรงของไทยในประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ทั่วไป และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนในประเทศสิงคโปร์

จากผลการศึกษาพบว่า มูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่สุดของธนาคารไทยในการเข้าไปเปิดสาขาใหม่ในสิงคโปร์คือ ปัจจัยด้านความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง อันได้แก่ การที่ต้องการขยายตลาดใหม่เพื่อเป็นธุรกิจสนับสนุนธุรกิจอื่นในประเทศสิงคโปร์ การที่ประเทศสิงคโปร์มีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง และนโยบายในการพัฒนาประเทศชัดเจนสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เข้าไปลงทุน และการที่ธุรกิจในประเทศสิงคโปร์มีขนาดใหญ่และเติบโตอย่างต่อเนื่อง

Zhang (2001) ศึกษาบทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตของรายได้ในประเทศจีนและการเปลี่ยนแปลงของกิจการที่มีการเอนเอียงไปตั้งกิจการอยู่ใกล้แหล่งตลาดสินค้าของกิจการ โดยศึกษาในภาคต่างๆของประเทศจีนในช่วงปีค.ศ.1984-1998 และใช้แบบจำลองความเจริญเติบโต ผลการศึกษาพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะทำให้จีนมีการเปลี่ยนแปลงและช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทิศทางเดียวกันทั้งในทางตรง คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการส่งเสริมการส่งออก และผลกระทบทางอ้อม คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกิจการได้ง่ายมากขึ้น และก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเทคโนโลยีภายในประเทศ (spillover) ในขณะที่ โครงการการลงทุนขนาดใหญ่ของต่างชาติจะส่งผลทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศจีนมากขึ้นในช่วงปีค.ศ.1980s-1990s ซึ่งมักจะเกิดการลงทุนดังกล่าวในเขตชายฝั่งทะเลมากกว่าในเขตอื่นๆ

พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2547) ศึกษาองค์ความรู้ทางด้านการลงทุนจากต่างประเทศจากการสำรวจข้อมูลและการศึกษาทฤษฎีต่างๆ และจากการศึกษาพบว่า การลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อประเทศที่รับการลงทุน โดยเฉพาะกับประเทศกำลังพัฒนาที่ระบบเศรษฐกิจจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีของบรรษัทข้ามชาติ รวมไปถึงการช่วยเหลือทางด้านการเงินและข้อมูลข่าวสารต่างๆ นอกจากนี้ทฤษฎีและผลการศึกษาได้สรุปว่าการลงทุนจากต่างประเทศไม่เพียงแต่จะช่วยการจ้างงานในประเทศที่รับการลงทุนเท่านั้น แต่ยังทำให้ค่าจ้างสำหรับแรงงานในภาคการผลิตนั้นสูงขึ้นอีกด้วย ส่งผลต่อสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นของแรงงานในประเทศนั้นตามมา การเปิดเสรีด้านการลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะพิจารณาทั้งผลได้และผลเสีย โดยจำเป็นที่จะต้องเลือกกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อที่จะได้รับผลประโยชน์สุทธิจากการลงทุนจากต่างประเทศมากที่สุด อย่างไรก็ตาม การให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนจากต่างประเทศมากเกินไปก็อาจจะส่งผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มอำนาจตลาดของนักลงทุนต่างชาติต่อตลาดในประเทศ การลดลงของการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ

(crowding-out domestic investment) รวมไปถึงการลงทุนจากต่างประเทศในรูปของการลงทุนประเภทการเก็งกำไรระยะสั้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศไทยในปีพ.ศ.2540 ที่ผ่านมา ดังนั้น นโยบายที่รัฐบาลจำต้องตระหนักถึงการเปิดเสรีทางด้านการลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะพิจารณาให้รอบคอบ โดยเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อที่จะให้ประเทศได้รับผลประโยชน์สุทธิจากการลงทุนจากต่างประเทศให้มากที่สุด

Makki and Somwaru (2004) ศึกษาบทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการค้าระหว่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนาภายใต้โครงสร้างทฤษฎีความเจริญเติบโตภายใน โดยศึกษาข้อมูลประเทศกำลังพัฒนาจำนวน 66 ประเทศใน 3 ทศวรรษ ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการค้าระหว่างประเทศจะส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทางบวก โดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะมีการนำเอาเทคโนโลยีขั้นสูงมาสู่ประเทศกำลังพัฒนา โดยผลการศึกษาจะแสดงให้เห็นว่า ประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับประโยชน์จากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมากยิ่งขึ้นหากประเทศผู้รับทุนมีทุนสะสมจำนวนมาก และเป็นการกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศ ในขณะที่นโยบายเศรษฐกิจมหภาค และความมีเสถียรภาพของหน่วยงานต่างๆ จะช่วยให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนภายในประเทศส่งผลต่อความเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิผล ในขณะที่ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่า ภาระภาษีและการใช้จ่ายของภาครัฐก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาให้มีความเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น

Mullen and Williams (2005) ศึกษาบทบาทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจของมลรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 1977-1997 ซึ่งพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลอย่างมากต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมลรัฐโดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และผลกระทบทางอ้อมที่มีต่อทุนต่างประเทศสะสมภายในมลรัฐที่มีการเปิดรับการลงทุน

จากผลการศึกษาจะแสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจากภายนอกที่ก่อให้เกิดการกระตุ้นความเจริญเติบโตของผลผลิตในมลรัฐ ผลการศึกษาจะแสดงให้เห็นผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตของมลรัฐในด้านอื่นๆ คือ เมื่อเปรียบเทียบในระดับประเทศ การเปิดเศรษฐกิจของรัฐต่างๆในสหรัฐอเมริกาจะเป็นการลดบทบาทความสำคัญของการลงทุนในประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัย

ภายในประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจ ดังนั้น การที่มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างมลรัฐที่เพิ่มมากขึ้นจำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งแยกแบบจำลองความเจริญเติบโตระหว่างมลรัฐและระดับประเทศ

ลักษณะของการใช้นโยบายจะมีความชัดเจนมากขึ้นเมื่อผู้กำหนดนโยบายพิจารณาบทบาทความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแต่ละมลรัฐ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจในขั้นแรก นั่นคือ มลรัฐใดที่มีการสะสมทุนหรือระดับการลงทุนต่ำก็จะไม่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ ดังนั้น จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมกลยุทธ์ต่างๆ เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพแรงงาน และการใช้จ่ายในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ ในขณะที่ประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะช่วยส่งเสริมการแข่งขันภายในประเทศ และส่งผลต่อผลิตภาพการผลิตที่สูงขึ้นและส่งผลให้มีการใช้จ่ายภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์ภายใต้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในมลรัฐ จึงต้องมีความสอดคล้องกับแหล่งที่มาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

Chowdhury and Mavrotas (2006) ศึกษาความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจใน 3 ประเทศกำลังพัฒนาที่มีการเปิดรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ คือ ประเทศชิลี มาเลเซีย และไทยซึ่งแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ระบบการปกครอง และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยศึกษาในช่วงปี 1969-2000 ผลการศึกษาจากการทดสอบความเป็นเหตุผลตามวิธีของ Toda Yamamoto พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นเป็นสาเหตุของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศชิลี ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย และไทยพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันหรือมีความสัมพันธ์กันใน 2 ทิศทาง

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า ลักษณะของนโยบายที่ใช้ ยังมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ภายใต้ความเข้าใจทิศทางความเป็นเหตุเป็นผลระหว่าง 2 ตัวแปร ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนานโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศกำลังพัฒนาโดย โดยเฉพาะหลังการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจทางการเงินในเอเชียในปี1997-1998

Hansen Rand (2006) ศึกษาความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นใน 31 ประเทศกำลังพัฒนาครอบคลุม 3 ทวีป ในช่วงปี1970-2000 โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศในการประมาณและแบบจำลอง model specification ซึ่งเป็นแบบจำลองพื้นฐานความเจริญเติบโตตามแนวคิดของ

สำนักนีโอคลาสสิก ซึ่งพบว่ามีความเชื่อมโยงจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไปยังผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นและเป็นในระยะยาว โดยผลการศึกษาจะใช้การประมาณ fixed effect ในการประมาณแต่ละประเทศและแนวโน้มเวลา บนพื้นฐานการประมาณค่าเฉลี่ยของกลุ่มนั้น พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้องกับการคาดการณ์ผลกระทบตามแบบจำลองความเจริญเติบโตของโซโลว์(Solow) โดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโตในประเทศได้มากเท่ากับการลงทุนภายในประเทศ อย่างไรก็ตามการใช้แบบจำลอง fixed effect จะนำไปสู่ผลกระทบมากกว่า 2 ด้านจากการใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศในการประมาณค่า

นอกจากนี้ ยังวิเคราะห์ในกรณีที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสะสมทุนเพิ่มมากขึ้น และผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลกระทบต่อการสะสมทุนภายในประเทศเป็นอย่างมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงลักษณะทั่วไปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและรูปแบบของแบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนโดยใช้แบบจำลองซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถูกกำหนดจากภายในแบบจำลอง

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปและผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจมหภาคในกลุ่มประเทศอาเซียน ผู้ศึกษาจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ ในส่วนแรกจะอธิบายถึงภาพรวมของข้อมูลทั่วไปและการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส กับจุดอ่อนและอุปสรรคของแต่ละประเทศเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) สำหรับส่วนที่สอง จะอธิบายถึงผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจมหภาคในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) โดยสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square : OLS) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางเศรษฐกิจต่างๆของแต่ละประเทศ

วิธีดำเนินการศึกษาประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้

1. ขอบเขตของการศึกษา
2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
3. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลภาคตัดขวางของกลุ่มประเทศอาเซียนในปีพ.ศ.2550-2551 และในส่วนของผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของกลุ่มประเทศอาเซียนใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา (time-series data) ตั้งแต่ปีพ.ศ.2533 จนถึงปีพ.ศ.2551 รวมระยะเวลา 19 ปี ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศแท้จริง (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (FDI) และตัวแปรอื่นๆที่นำมาใช้ศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (PI) มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM)

สำหรับประเทศบรูไนและพม่านั้น มีข้อจำกัดด้านข้อมูลของ PI ที่ไม่เพียงพอ

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลภาคตัดขวางของกลุ่มประเทศอาเซียนในปีพ.ศ.2550-2551 และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ประเภทอนุกรมเวลา (time series data) เป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 จนถึงปี พ.ศ.2551 รวมเวลา 19 ปี ของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้งหมดรวม 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม โดยการเก็บรวบรวมจากแหล่งที่มาของข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลจาก กระทรวงการต่างประเทศ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา(UNCTAD) และฐานข้อมูลของอาเซียน (ASEAN Statistical Year Book) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของอาเซียน ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในรายงานการลงทุนโลก (World Investment Report 2009)

2) ข้อมูลจากธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ได้แก่ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ข้อมูลการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (Private Investment : PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และจำนวนแรงงานภายในประเทศ (EM)

3) ข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และบทความทางเศรษฐกิจของสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารโลก ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น

4) ข้อมูลจากเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

3. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์เชิงเส้น (linear relationship) ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองในรูปฟังก์ชันได้ ดังนี้

$$GDP = f(FDI, PI, EX, EM)$$

โดยที่ GDP หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)

FDI หมายถึง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI)

PI หมายถึง การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI)

EX หมายถึง มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX)

EM หมายถึง การจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน

เป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส กับจุดอ่อนและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของแต่ละประเทศ รวมทั้งการวิเคราะห์ภาพรวมของอาเซียน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิในรูปของตารางและร้อยละ และนโยบายต่างๆ ที่กลุ่มประเทศอาเซียนใช้ส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ส่วนที่ 2 ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน

เป็นการศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis)โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ คือ สมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares : OLS) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองทางเศรษฐมิติที่สร้างขึ้น ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลภาคตัดขวางและข้อมูลอนุกรมเวลา โดยการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP)ของกลุ่มประเทศอาเซียน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด คือ

R^2 คือ ค่าที่แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม

Adjusted R^2 คือ ค่า R^2 ที่ปรับแก้แล้ว ซึ่งควรพิจารณาค่านี้แทนเมื่อข้อมูลที่นำมาสร้างตัวแปรมีจำนวนน้อยกว่า 30 หรือกรณีที่ค่า R^2 มีค่าสูงมาก โดยการแปลความหมายจะเหมือนกับการแปลความหมายของ R^2

F-test เป็นส่วนที่ใช้ในการตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการ สามารถพยากรณ์สมการได้หรือไม่ โดยมีสมมติฐานในการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่สามารถใช้พยากรณ์ได้

H_1 : ตัวแปรอิสระบางตัวสามารถใช้พยากรณ์ได้

t-test ใช้ทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ควรอยู่ในสมการหรือสามารถใช้พยากรณ์ได้ ภายใต้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระตัวที่ i ไม่สามารถพยากรณ์ได้

H_1 : ตัวแปรอิสระตัวที่ i สามารถใช้พยากรณ์ได้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้จะเป็นการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งการวิเคราะห์สรุปภาพรวมขององค์กรอาเซียน

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียน ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส กับจุดอ่อนและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของแต่ละประเทศ เกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจ มาตรการของภาครัฐ และความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

ประเทศบรูไน

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : ความอุดมสมบูรณ์ด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง

จุดอ่อนและอุปสรรค : เป็นประเทศเล็กมีพื้นที่เพียง 5,765 ตารางกิโลเมตร และถูกโอบล้อมด้วยประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศมุสลิมขนาดใหญ่อยู่ทางใต้

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : มีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชโดยสุลต่านทรงเป็นอธิปัตย์ คือเป็นทั้งประมุข นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทำให้การเมืองมีเสถียรภาพ นอกจากนี้ยังมีระบบรัฐสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ โดยรัฐให้หลักประกันด้านการศึกษา การเคหะที่อยู่อาศัยและการรักษาพยาบาล และไม่มีการเก็บภาษีเงินได้ทำให้ไม่ค่อยประสบปัญหาทางการเมือง

จุดอ่อนและอุปสรรค : การปกครองแบ่งออกเป็น 4 เขต คือ เขต Brunei-Muara เขต Belait เขต Temburong และเขต Tutong รัฐบาลไม่ยินยอมให้มีการเลือกตั้งรวมทั้งจำกัด

บทบาทของพรรคการเมืองอย่างมาก จนปัจจุบันพรรคการเมือง ได้แก่ Parti Perpaduan Kabangsaan Brunei (PPKI) และ Parti Kesedaran Rakyat (PAKAR) ไม่มีบทบาทมากนัก เนื่องจากรัฐบาลควบคุมด้วยมาตรการต่างๆ อาทิ กฎหมาย Internal Security Act (ISA) ห้ามการชุมนุมทางการเมือง และสามารถถอดถอนการจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองได้ตลอดจนห้ามข้าราชการ(ซึ่งมีจำนวนกว่าครึ่งของจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศ)เป็นสมาชิกพรรคการเมือง นอกจากนี้รัฐบาลเห็นว่าพรรคการเมืองไม่มีความจำเป็น เนื่องจากประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือขอความช่วยเหลือจากข้าราชการของสุลต่านได้อยู่แล้ว

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบตลาดเสรีภายใต้ความดูแลของรัฐ รายได้หลักของประเทศมาจากน้ำมัน (ประมาณร้อยละ 48) และก๊าซธรรมชาติ (ประมาณร้อยละ 43)

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรม อาทิ การขาดแคลนช่างฝีมือ และตลาดภายในประเทศที่มีขนาดเล็ก ประกอบกับไม่มีแรงงานในประเทศเพียงพอ และต้องอาศัยแรงงานจากต่างประเทศเป็นสำคัญ

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : บรูไนกำหนดอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติเป็นพิเศษไว้ 4 สาขา คือ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับทรัพยากรพื้นฐาน เช่น การเกษตร การประมง อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมบริการ การจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่วนในด้านภาษี มีการจัดเก็บภาษีเงินได้จากนิติบุคคลในอัตราต่ำ และยกเว้นการเก็บภาษีในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก

จุดอ่อนและอุปสรรค : ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่มิใช่ภาษี โดยที่รัฐบาลเป็นผู้ดูแลการนำเข้าและบริหารจัดการปริมาณน้ำตาลและข้าวที่นำเข้าประเทศ

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนที่จะลดภาษี เหลือร้อยละ 50 ภายในปีพ.ศ.2558 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้ประเทศบรูไนเป็นสมาชิกองค์กรทรัพย์สินทางปัญญา (World Intellectual Property Organization : WIPO) มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาตามข้อกำหนดของ WIPO

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีความร่วมมือกับนานาประเทศซึ่งไม่ค่อยประสบความสำเร็จมากนัก เช่น โครงการความร่วมมือของกลุ่มอาเซียนตะวันออก (Brunei Indonesia

Malaysia Philippines - East-Asean Growth Area : BIMP-EGA) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างตลาดการขนถ่ายสินค้าที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประเทศกัมพูชา

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีพรมแดนติดกับประเทศเวียดนาม ไทย และลาว สามารถพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมในประเทศเชื่อมโยงสู่ระดับภูมิภาค มีทางออกทะเลที่จะสามารถพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ได้ และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

จุดอ่อนและอุปสรรค : ยังขาดการบริหารจัดการทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐานและระบบทางโลจิสติกส์ยังไม่อำนวยต่อการลงทุน

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : มีศิลปวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการขัดแย้งทางการเมือง และมีการรัฐประหารบ่อยครั้ง มีความเป็นชาตินิยมสูง ซึ่งเป็นจุดที่นักการเมืองและกลุ่มพลังต่างๆอาจใช้ประโยชน์ในความรู้สึกนี้ก่อความไม่สงบ ทักษะแรงงานมีคุณภาพต่ำ ส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ และการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานค่อนข้างช้า

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : มีสินค้าเกษตรเป็นสินค้าหลักในการส่งออก รายได้ส่วนหนึ่งมาจากการท่องเที่ยวและแหล่งบันเทิง นอกจากกัมพูชาจะมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกแล้ว ยังมีบ่อนคาสิโนบริเวณชายแดนไทยเป็นจำนวนมากรองรับผู้เสี่ยงโชคตลอดเวลา

จุดอ่อนและอุปสรรค : ประชากรมีอำนาจซื้อต่ำ ระบบและสถาบันทางการเงินยังไม่มีประสิทธิภาพ มีความล่าช้าและค่าบริการสูง การดำเนินธุรกิจในกัมพูชานั้นมีค่าใช้จ่ายนอกระบบ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนของธุรกิจ นอกจากนี้วัตถุดิบและสินค้าขั้นพื้นฐานที่ใช้ในอุตสาหกรรมมีคุณภาพต่ำ

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : กัมพูชาไม่มีข้อกีดกันทางการค้าหรือโควาตานำเข้า ยกเว้นสินค้าที่ผิดกฎหมาย

จุดอ่อนและอุปสรรค : การนำเข้าสินค้าทุกประเภทจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 ทันที และไม่สามารถขอชดเชยในภายหลังหลังจากการจำหน่ายสินค้า ส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้านำเข้ามีมูลค่าที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการส่งออกขณะที่กฎหมายยังขาดความชัดเจน

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : ประเทศกัมพูชาได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences- GSP) จากต่างประเทศ การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ในอนาคตจะเป็นโอกาสทำให้นักลงทุนเข้าไปลงทุนในกัมพูชาเพิ่มขึ้น

จุดอ่อนและอุปสรรค : ประเทศกัมพูชาขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาประเทศ เพราะฉะนั้นจึงต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก

ประเทศอินโดนีเซีย

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เช่น น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน นิเกิล ดีบุก ทองแดง ทองเงิน ป่าไม้ เป็นต้น

จุดอ่อนและอุปสรรค : ประเทศอินโดนีเซียตั้งอยู่บนรอยต่อของเปลือกโลก ทำให้ประสบปัญหากับแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : ประเทศอินโดนีเซียมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีประธานาธิบดีซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งมีการแบ่งอำนาจระหว่างประธานาธิบดีและสภาผู้แทนราษฎร และเป็นการปกครองในระบบสาธารณรัฐแบบ Unitary Republic และมีการปกครองตนเองในบางพื้นที่

จุดอ่อนและอุปสรรค : ระบบความยุติธรรมและศาลยังไม่ดีพอ มีปัญหาและภัยคุกคามจากภัยก่อการร้ายและความขัดแย้งกันระหว่างเชื้อชาติ ประเทศมีพื้นที่กว้างขวาง หลายภูมิภาค รัฐบาลยังไม่อาจเข้าไปพัฒนาได้ ในส่วนระบบราชการของอินโดนีเซียมีความซับซ้อนยุ่งยาก มีหลายขั้นตอนซึ่งถือเป็นต้นทุนทางการค้าและการลงทุน

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : เป็นประเทศที่มีขนาดประชากรใหญ่เป็นอันดับ 4 รองจากจีน อินเดีย และสหรัฐอเมริกา เป็นตลาดใหญ่เนื่องจากประชากรมีจำนวนมากและกำลังซื้อของผู้บริโภคมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าและบริการสูง ตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้านแรงงานนั้นประเทศอินโดนีเซียมีจำนวนมาก และค่าแรงถูก

จุดอ่อนและอุปสรรค : ตลาดอินโดนีเซียมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะสินค้าราคาถูกจากต่างประเทศ เช่น จากจีน เวียดนาม และอินเดีย เป็นต้น

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : รัฐบาลอินโดนีเซียกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุน เช่น มาตรการจูงใจด้านภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย โดยกำหนดให้มีการยกเว้นระหว่างช่วงเวลา 8 ปีแรกของการดำเนินกิจการให้แก่อุตสาหกรรมบุกเบิก (ขนส่งทางน้ำและอากาศ และอุตสาหกรรมเกษตร)

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการกำหนดมาตรการทางการค้าในลักษณะที่เป็นการกีดกันทางการค้า เช่น มาตรการห้ามนำเข้า ใบอนุญาตนำเข้า มาตรการด้านสุขอนามัย เป็นต้น มาตรการทางด้านการลงทุนนั้น รัฐบาลยังมีนโยบายคุ้มครองผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA) ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปีพ.ศ.2553 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้อินโดนีเซียยังได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรปในกลุ่มสินค้ารองเท้า สิ่งทอ ประมง และผลิตภัณฑ์ไม้

จุดอ่อนและอุปสรรค : ตลาดอินโดนีเซียมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะสินค้าราคาถูกจากต่างประเทศ เช่น จากจีน เวียดนาม และอินเดีย เป็นต้น

ประเทศลาว

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีพรมแดนติดต่อกับประเทศที่มีตลาดขนาดใหญ่ ได้แก่ เวียดนาม(84.5 ล้านคน) ไทย(65 ล้านคน) พม่า(49 ล้านคน) มณฑลยูนนาน ประเทศจีน(43 ล้านคน) และกัมพูชา(13 ล้านคน) มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำ

สามารถนำน้ำไปผลิตกระแสไฟฟ้าได้ปริมาณมาก ความหนาแน่นของประชากรต่ำ มีพื้นที่ว่างขนาดใหญ่อุดมสมบูรณ์ สามารถรองรับการเกษตรสมัยใหม่ และโรงงานอุตสาหกรรม

จุดอ่อนและอุปสรรค : ยังขาดการบริหาร การจัดการทางทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน มีเทือกเขาขวางกั้นกับเวียดนามซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเส้นทางคมนาคมซึ่งเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : มีวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงาม อุปนิสัยของคนลาวนั้นมีความสุภาพ อ่อนโยน และมีความเป็นมิตร

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการบริหารงานแบบผสมผสานระหว่างการรวมศูนย์การตัดสินใจจากนโยบายส่วนกลาง และการกระจายอำนาจอิสระให้กับเจ้าแขวงในการทำข้อตกลงต่างๆ ซึ่งต้องมีการประสานงานใน 2 ระดับ ทำให้การดำเนินเรื่องมีหลายขั้นตอน สร้างความล่าช้า นอกจากนี้แรงงานยังมีจำนวนน้อยและขาดการพัฒนาทางด้านฝีมือ

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : โครงสร้างของประเทศลาวนั้นเป็นสังคมเกษตรกรรม พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนด้านเกษตรในระยะยาว

จุดอ่อนและอุปสรรค : ประชากรมีจำนวนน้อยและมีอำนาจซื้อต่ำ ระบบและสถาบันการเงินยังมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการธุรกิจ ไม่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินข้ามสาขาได้ ระบบบัญชีของประเทศลาวนั้นเป็นระบบเฉพาะของประเทศลาว

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : รัฐบาลได้กำหนดมาตรการการลงทุนต่างๆ เช่น การให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ ยกเว้นการเก็บเงินค้ำประกัน การลงทุนจากต่างประเทศ และในกรณีที่นักลงทุนเข้ามาลงทุน รัฐบาลกำหนดให้เสียภาษีศุลกากรนำเข้าสินค้าทุนและเครื่องจักรในการผลิตในอัตราร้อยละ1 และถ้าการผลิตนั้นเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากร

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีระบบการเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน มีการควบคุมการส่งออกในสินค้าประเภทไม้ และไม้แปรรูป มีการกำหนดห้ามนำเข้าและส่งออกสินค้าที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีการกำหนดรูปแบบของการลงทุนร่วม โดยใช้เงินและทรัพย์สินลงทุน เช่น การเช่าที่ดินในระบบเขตเศรษฐกิจพิเศษ นักลงทุนจะได้รับสิทธิพิเศษในการยกเว้นค่าเช่าก็ต่อเมื่อทำสัญญามีอายุ 30 ปีขึ้นไป และต้องชำระค่าเช่าล่วงหน้าร้อยละ 100 ของสัญญาเช่า

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : ประเทศลาวได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences : GSP) จากประเทศผู้นำเข้ามากถึง 35 ประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับเงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ลดความยากจนภายในประเทศ

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการปิดกั้นอารยธรรมจากต่างประเทศ ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาประเทศ เพราะฉะนั้นจึงต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก

ประเทศมาเลเซีย

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : ประกอบด้วยดินแดน 2 ส่วน มีพรมแดนติดกับไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และบรูไน มีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีการจัดการทางด้านโลจิสติกส์แบบครบวงจร

จุดอ่อนและอุปสรรค : มาเลเซียเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยธรรมชาติและวัตถุดิบ แต่จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าบางรายการที่มีการผลิตไม่เพียงพอต่อปริมาณความต้องการของตลาดภายในประเทศ เช่น ยางพารา และผลิตภัณฑ์จากเหล็ก เป็นต้น

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : มาเลเซียมีการปกครองโดยระบบสหพันธรัฐ มีกรุงกัวลาลัมเปอร์เป็นเมืองหลวง และรัฐต่างๆอีก 13 รัฐ นอกจากนี้ยังมีเขตปกครองพิเศษอีก 2 เขต การเมืองมีเสถียรภาพ ส่งผลให้มีการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีความหลากหลายทางด้านภาษาและเชื้อชาติ

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : ประเทศมาเลเซียถือว่าเป็นตลาดที่ไม่ใหญ่ แต่ประชากรมีกำลังในการซื้อสูง อุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อุตสาหกรรมไบโอดีเซล เป็นอุตสาหกรรมที่มีระดับการผลิตเพื่อการส่งออกที่สูง และยังมีการส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาสินค้าที่มีความหลากหลาย ส่วนในอุตสาหกรรมรถยนต์มีการเปิดการเจรจากับบริษัทต่างชาติเพื่อปรับปรุง ออกแบบและพัฒนาโครงสร้างของรถยนต์

จุดอ่อนและอุปสรรค : ขาดแคลนแรงงาน ค่าจ้างแรงงานสูง การลงทุนในมาเลเซียต้องใช้ต้นทุนที่สูงกว่าประเทศอื่นๆเมื่อเทียบกับประเทศที่มีอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน จึงส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติเปลี่ยนมาลงทุนในประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่า ทางด้านอุตสาหกรรมรถยนต์มี

การเปิดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุน ซึ่งมีคุณภาพที่ดีกว่ารถยนต์แห่งชาติมาเลเซีย (proton) ซึ่งอาจส่งผลให้ยอดขายของรถยนต์แห่งชาติมีจำนวนลดลง

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : การยกระดับของมาเลเซียเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านอาหารฮาลาลของโลก และการวางมาตรฐานสากลสำหรับการกำหนดตราฮาลาล MS 1500: 2004 ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่ดีสำหรับมาเลเซีย รวมทั้งความน่าเชื่อถือของการเป็นประเทศมุสลิมสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศ ส่วนมาตรการจูงใจนักลงทุนต่างชาติ เช่น มาตรการด้านภาษี มีการยกเว้นภาษีเงินได้ (ร้อยละ 70-100) ระยะเวลา 5 ปี รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นๆแก่บริษัทที่ทำการผลิต (manufacturing company) หรือบริษัทที่มีการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูง

จุดอ่อนและอุปสรรค : รัฐบาลสร้างนโยบายกีดกันด้วยการกำหนดภาษีการขายที่ค่อนข้างสูง กำหนดสิทธิประโยชน์ในการเข้าถึงระบบการกระจายสินค้าและภาคบริการต่างๆ ซึ่งเอื้อกับชาวมาเลเซีย ใช้นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายสาธารณะโดยเฉพาะเรื่องชาตินิยม ทางด้านกฎหมายคุ้มครองนักลงทุน เช่น กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามีการกำหนด แต่มีปัญหาทางการบังคับใช้

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA) ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2553 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้มาเลเซียได้รับสิทธิพิเศษ GSP จากสหภาพยุโรป ซึ่งมีการทบทวนใหม่ และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ในลักษณะ Basic General Arrangement โดยลดภาษีลงร้อยละ 3.5 ของอัตรา MFN (Reduction of duties by a preference margin of 3.5 percent of MFN tariff rates) โดยสหภาพยุโรปให้สิทธิสำหรับสินค้า 3 กลุ่ม ได้แก่ พลาสติกและยางพารา ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์(consumer electronics)

จุดอ่อนและอุปสรรค : เนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ประเทศมาเลเซียต้องแข่งขันกับประเทศอื่นๆ เช่นเวียดนาม ที่มีต้นทุนต่ำกว่า และมีการจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบมากกว่า

ประเทศพม่า

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีพรมแดนเชื่อมต่อกับประเทศจีน อินเดีย บังคลาเทศ ลาว และไทย มีแม่น้ำหลัก 3 สายไหลผ่าน ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่ลุ่มเหมาะแก่เกษตรกรรมที่ให้ผลผลิตต่อพื้นที่ในปริมาณสูง นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตจำนวนมากและมีราคาถูก

จุดอ่อนและอุปสรรค : ยังไม่มีการจัดการบริหารทางด้านทรัพยากรที่ดี มีน้ำมันและก๊าซเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการใช้

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : พม่ามีสถาบันสงฆ์ที่เข้มแข็ง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วัดเป็นศูนย์รวมทางความคิดของประชาชน

จุดอ่อนและอุปสรรค : รัฐบาลทหารใช้การบริหารงานจากส่วนกลาง มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนนโยบายต่างๆบ่อยครั้ง และไม่มีการประกาศอย่างเป็นทางการทำให้ไม่เป็นเอกภาพในการทำงาน การดำเนินงานลักษณะนี้พบว่าผู้บริหารระดับสูงในรัฐบาลมีวิธีการของตนเอง ส่วนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่ทำงานจะมีวิธีการปฏิบัติอีกแบบหนึ่ง มีปัญหาชนกลุ่มน้อยและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพม่า ซึ่งส่งผลนโยบายเชิงลบจากประเทศตะวันตก

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : ตลาดในประเทศพม่ามีขนาดใหญ่ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้ามากตามไปด้วย โดยเฉพาะสินค้าทุนเพื่อการก่อสร้าง และสินค้าอุปโภคบริโภค อัตราค่าจ้างภายในประเทศพม่าอยู่ในระดับต่ำ ไม่มีปัญหาด้านการเรียกร้องกลุ่มผู้ใช้แรงงานเนื่องจากไม่มีสหภาพแรงงาน

จุดอ่อนและอุปสรรค : พม่ามีอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศสูง มีระบบการเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน นอกจากนี้ยังมีการกำจำกัดปริมาณการใช้ก๊าซและน้ำมันซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการผลิตและมีข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกรรมต่างๆ จะต้องดำเนินการโดยผ่านธนาคารที่รัฐบาลพม่ากำหนดเท่านั้น ถ้านักธุรกิจต่างชาติมีเงินเกิน 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จะต้องรายงานกระทรวงการคลังทุกเดือน

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : รัฐบาลพม่าให้การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมบางอย่าง เช่นอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และเภสัชภัณฑ์ เหล็ก เป็นต้น ส่วนรูปแบบการลงทุน นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็น

เจ้าของกิจการได้ 100% หรือการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น และนักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าพื้นที่ดำเนินการระยะยาวได้จากรัฐบาลพม่า โดยเสียค่าเช่าพื้นที่ในพื้นที่อุตสาหกรรมของรัฐบาล

จุดอ่อนและอุปสรรค : นโยบายและกฎระเบียบต่างๆของประเทศพม่าไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อยและไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ส่วนการนำเข้าวัตถุดิบมาผลิตมีความยุ่งยาก จะต้องขออนุญาตผ่านคณะกรรมาธิการซึ่งใช้เวลานานและเสียภาษีสูง โดยต้องมี Import License และจะต้องมีรายได้จากการส่งออก

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA) ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2558 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม

จุดอ่อนและอุปสรรค : พม่าถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากหลายประเทศ ส่งผลให้ธุรกิจต่างๆที่เคยลงทุนในประเทศต้องเลิกกิจการ การนำเข้าหรือส่งสินค้าไปยังสหรัฐอเมริกาหรือยุโรปจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก และพม่ายังไม่ได้รับการยอมรับและความช่วยเหลือจากนานาชาติ ส่งผลกระทบต่อพม่า ทำให้พม่าขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ

ประเทศฟิลิปปินส์

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีภูมิประเทศที่สวยงามและมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีนกมากกว่า 1,000 ชนิด กล้วยไม้ราว 800 ชนิด และพืชอื่นๆอีกกว่า 8,500 ชนิด นอกจากนี้ ยังมีสายแร่สำคัญจำนวนมาก เช่น ทองแดง ทองคำ และโครเมียมมากติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก และสายแร่อื่นๆ ได้แก่ นิกเกิล เงิน ถ่านหิน ยิปซั่ม ทราย หินปูน หินอ่อน กำมะถัน ดินขาว และฟอสเฟต ขณะที่ท้องทะเลอุดมไปด้วยหอยนานาพันธุ์กว่า 12,000 ชนิด

จุดอ่อนและอุปสรรค : ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีพื้นที่ราบแคบๆตามชายฝั่งทะเล การเดินทางระหว่างเกาะจึงใช้เครื่องบินเป็นหลัก ฟิลิปปินส์ประสบปัญหาแผ่นดินไหว และภูเขาไฟปะทุ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางภูมิศาสตร์ ปัจจุบันมีภูเขาไฟอย่างน้อย 37 ลูก พร้อมปะทุตลอดเวลา เนื่องจากประเทศมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ ส่งผลต่อระบบการคมนาคมที่ยังไม่สมบูรณ์ ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมีไม่เพียงพอต่อการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ

จุดอ่อนและอุปสรรค : ระบบราชการของฟิลิปปินส์มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงสูงแทบทุกระดับ กฎระเบียบราชการมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ด้านความปลอดภัยยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเนื่องจากมีการจับตัวเรียกค่าไถ่ แม้รัฐบาลจะมีการปราบปรามโจรก่อการร้ายอย่างจริงจังแต่ก็ยังไม่หมดสิ้นลง

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : มีศักยภาพด้านปัจจัยแรงงาน เนื่องจากมีประชากรจำนวนมาก ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ แรงงานที่มีความรู้ด้าน IT มีจำนวนมาก ทำให้มีศักยภาพในการพัฒนาเหมาะสมกับการลงทุน

จุดอ่อนและอุปสรรค : สหภาพแรงงาน แข็งแกร่งและมีบทบาทมาก ทำให้ค่าจ้างแรงงานสูง และมีการเรียกร้องค่าแรงเพิ่มเสมอ ประชากรโดยทั่วไปมีลักษณะนิสัยค่อนข้างเฉื่อยชา ราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับโครงสร้างการผลิตภายในประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว หากไม่สามารถจัดการได้ดี อาจส่งผลให้ค่าจ้างแรงงานเพิ่มสูงขึ้น จนกลายเป็นปัจจัยผลักดันให้ต้นทุนการผลิตและอัตราเงินเฟ้อยิ่งเพิ่มสูงขึ้นอีก

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : รัฐบาลกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนับแต่ปีที่เริ่มกิจการ โดยมีระยะเวลาแตกต่างกัน 3-6 ปี และยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจอดเรือ รวมถึงภาษีส่งออกและค่าธรรมเนียมการส่งออกเป็นเวลา 10 ปี

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการใช้มาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศในอุตสาหกรรมเซรามิก กระเบื้องเซรามิก และกระจก

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA) ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2553 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้ฟิลิปปินส์ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

จุดอ่อนและอุปสรรค : เนื่องจากความร่วมมือทางการค้าเสรีนั้น อาจทำให้เกิดการเสียเปรียบทางด้านต้นทุนแรงงานต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับจีนและเวียดนาม

ประเทศสิงคโปร์

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : สิงคโปร์มีพรมแดนติดกับทะเล รัฐบาลจึงสร้างท่าเรือน้ำลึกและมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางการให้บริการในภูมิภาคในหลายสาขา เช่น การเงิน การค้า การขนส่ง และการท่องเที่ยว สิงคโปร์เป็นส่วนหนึ่งในประเทศที่มีการขนส่งทางน้ำมากที่สุดในโลก

จุดอ่อนและอุปสรรค : สิงคโปร์มีพื้นที่เพียง 6.7 แสนตารางกิโลเมตร ทำให้มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรธรรมชาติ และพื้นที่สำหรับภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : สิงคโปร์มีเสถียรภาพและความต่อเนื่องทางการเมือง โดยมีรัฐบาลภายใต้การนำของพรรค People's Action Party (PAP) มาโดยตลอดนับตั้งแต่แยกตัวออกจากมาเลเซียเมื่อปีพ.ศ.2508

จุดอ่อนและอุปสรรค : การมีประชากรสูงในจำนวนเพิ่มขึ้น ขณะที่อัตราการเกิดของประชากรลดลง ส่งผลให้วัยแรงงานในอนาคตลดลง อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการปรับโครงสร้างในภาคการผลิต

3.โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : แม้ว่าตลาดสิงคโปร์จะมีปริมาณน้อยแต่ประชากรนั้นมีกำลังซื้อสูง สิงคโปร์มีความเชี่ยวชาญในการจัดการทรัพยากรบุคคล บริหารจัดการธุรกิจ และเป็นตลาดเทคโนโลยีที่สำคัญของเอเชียแห่งหนึ่ง มีเครือข่ายธุรกิจกับคนสัญชาติจีนในประเทศต่างๆ จากการมีจุดเด่นด้านทำเลที่ตั้ง ทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ และเป็นฐานทำการค้ากับทั่วโลก และมีระบบโลจิสติกส์ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการด้านโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในระดับมาตรฐานโลก และมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จุดอ่อนและอุปสรรค : เนื่องจากสิงคโปร์ขาดแคลนทรัพยากร สิงคโปร์จึงขยายการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำความมั่งคั่งกลับไปหล่อเลี้ยงประเทศ

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : สิงคโปร์ได้กำหนดใช้นโยบายการค้าตลาดเสรี คือ ไม่มีการเรียกเก็บภาษีนำเข้า (ยกเว้นสินค้า 4 รายการ คือเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ บุหรี่ และยาสูบ น้ำมันปิโตรเลียม รถยนต์ และรถจักรยานยนต์) นอกจากนี้รัฐบาลยังกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิพิเศษด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเรียกเก็บในอัตราร้อยละ 5-15 และยังมีการผ่อนปรน

การเก็บภาษีจากค่าลิขสิทธิ์ รัฐบาลยังมีนโยบายเปิดเสรีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในสาขาโทรคมนาคม และการเงินการธนาคาร

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีการใช้มาตรการที่มิใช่ภาษีในการคุ้มครองภาคเอกชน และมีการใช้มาตรการสุขอนามัยกับสินค้าเกษตรบางชนิด

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : สิงคโปร์ได้เปรียบดุลการค้ามาตลอด แม้ว่าสิงคโปร์จะนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เนื่องจากปริมาณมากกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่านำเข้าเป็นการนำเข้าเพื่อส่งออกต่อ ในส่วนการร่วมมือระหว่างประเทศนั้น สิงคโปร์มีการลงนามในการจัดทำเขตการค้าเสรีร่วมกับประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

จุดอ่อนและอุปสรรค : การแข่งขันระหว่างประเทศมีอัตราสูงมาก โดยเฉพาะสินค้าจากจีน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ที่มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำกว่า

ประเทศไทย

1. สภาพภูมิอากาศและทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : ในทางภูมิศาสตร์ถือได้ว่าประเทศไทยมีทำเลที่ตั้งที่ดี นั่นคือการเป็นจุดเชื่อมโยงจากจีนไปยังอาเซียนและเอเชียใต้ นอกจากนี้ยังมีโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่ทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ และโลจิสติกส์เหมาะแก่การลงทุน

จุดอ่อนและอุปสรรค : ยังขาดการจัดการทางด้านทรัพยากรน้ำ ส่งผลให้น้ำไม่เพียงพอแก่การอุปโภคบริโภคในบางพื้นที่ นอกจากนี้พลังงานไฟฟ้าที่เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจยังพึ่งพาต่างประเทศบางส่วน

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โครงสร้างทางสังคมเป็นแบบเปิดกว้าง ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติและศาสนา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน

จุดอ่อนและอุปสรรค : การเมืองยังขาดเสถียรภาพ และเอกภาพ เนื่องจากมีความขัดแย้งทางด้านความคิดค่อนข้างรุนแรง มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลค่อนข้างบ่อย และยังมีปัญหาเรื่องความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : มีศักยภาพความเจริญเติบโตของตลาดภายในประเทศสูง

จุดอ่อนและอุปสรรค : ขนาดของเศรษฐกิจมีขนาดเล็ก ถ้าหากสภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศทำให้ชะลอตัวตามไปด้วย

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : มีการปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศ โดยการยกเลิกเงื่อนไขการส่งออกและการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ นอกจากนี้ยังอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือทั้งหมดได้ไม่ว่าตั้งอยู่ที่ใดและยังให้สิทธิพิเศษอื่นๆเพื่อส่งเสริมการลงทุน เช่น การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับนักลงทุนในกลุ่มการลงทุนที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม[1]

จุดอ่อนและอุปสรรค:มีการใช้มาตรการที่มิใช่ภาษีในการคุ้มครองภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ เช่น จำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรบางชนิด นอกจากนี้การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐยังมีการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ประกอบการภายในประเทศ ส่วนทางด้านกฎหมายนั้น มีการออกกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา แต่ก็ยังมีการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปีพ.ศ.2558 รวมทั้งการที่ไทยทำข้อตกลงFTAกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ เช่น อินเดีย ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าไปยังประเทศเหล่านี้ได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือในการพัฒนาการขนส่งหลายรูปแบบระหว่างไทยกับอินโดนีเซียจะทำให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจ และความร่วมมือในการสร้างเขื่อนเพื่อผลิตน้ำกับประเทศลาว[1]

จุดอ่อนและอุปสรรค : เสียเปรียบทางด้านต้นทุนแรงงานต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับจีนและเวียดนาม นอกจากนี้ ในภูมิภาคอื่นมีการรวมกลุ่มเพื่อร่วมมือทางการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจอื่นมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้แนวโน้มการแข่งขันทางการค้ารุนแรงยิ่งขึ้น

---

[1] กลุ่มการลงทุนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ กิจการผลิตเวชภัณฑ์หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ กิจการผลิตเครื่องมือวิทยาศาสตร์ กิจการผลิตหรือซ่อมอากาศยาน รวมทั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์หรือเครื่องใช้อากาศยาน กิจการออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ กิจการวิจัยและพัฒนา กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ กิจการสอบเทียบมาตรฐานและกิจการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเทศเวียดนาม

1. สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร

จุดแข็งและโอกาส : มีทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ มีชายฝั่งทะเลยาวจากเหนือจรดใต้ ทำให้เป็นประตูชายฝั่งทะเลใหญ่ที่สุดของอินโดจีน ตั้งอยู่ในพื้นที่ทำเลสะดวกต่อการขนส่งสินค้าเชื่อมต่อไปยังเอเชียตะวันออก มีโครงการสร้างทางรถไฟจากคุนหมิงถึงเวียดนามทำให้สินค้าจากจีนตอนใต้ออกสู่ท่าเรือของเวียดนามได้สะดวก

จุดอ่อนและอุปสรรค : มีเทือกเขาสูงตลอดแนวชายแดนเวียดนามและลาว ทำให้เกิดข้อจำกัดในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ขนส่ง ที่มีมาตรฐานสูงได้

2. โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคม

จุดแข็งและโอกาส : ประเทศเวียดนามปกครองโดยพรรคการเมืองพรรคเดียวในระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ทำให้มี นโยบายเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีการพัฒนาต่อเนื่อง นั่นคือ นโยบายปฏิรูปทางเศรษฐกิจ "โด๋ยเหม่ย" คือ การนำเศรษฐกิจระบบตลาดมาเสริมกับระบบสังคมนิยมในการพัฒนาประเทศ

จุดอ่อนและอุปสรรค : นักลงทุนต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในระบบการปกครอง

3. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

จุดแข็งและโอกาส : มีเขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วทั้งภูมิภาคซึ่งแต่ละนิคมอุตสาหกรรมจะมีปัจจัยส่งเสริมการลงทุนที่แตกต่างกันออกไป นักลงทุนสามารถเลือกตั้งธุรกิจและโรงงานในพื้นที่ที่เหมาะสม นอกจากนี้ รัฐบาลยังสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งและขอใบอนุญาตต่างๆ ชาวเวียดนามมีศักยภาพในการทำงานสูง มีความขยัน อดทน และใฝ่เรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีอัตราการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์สูง ประชากรเกือบทั้งหมดสามารถอ่านออกเขียนได้

จุดอ่อนและอุปสรรค : มักมีการติดสินบนเมื่อทำธุรกิจต่างๆกับทางราชการ ซึ่งถือว่าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ระบบธนาคารยังมิได้รับการพัฒนา การบริการยังไม่ทั่วถึง

4. มาตรการของภาครัฐ

จุดแข็งและโอกาส : มีการส่งเสริมระบบสาธารณูปโภคของประเทศโดยเฉพาะระบบคมนาคม ได้มีโครงการสร้างระเบียงตะวันออก-ตะวันตก (East-West Corridor) เพื่อเชื่อมต่อจากประเทศไทยทางจังหวัดมุกดาหารไปยังประเทศลาว เข้าสู่ประเทศเวียดนาม

จุดอ่อนและอุปสรรค : รัฐบาลเวียดนามนิยมใช้มาตรการที่มิใช่ภาษีเป็นเครื่องมือทางการค้า เช่น การกำหนดโควตานำเข้าในสินค้าน้ำตาล ฝ้าย ใบยาสูบ เกลือ ไข่ไก่ และยังให้

สิทธิทางการค้าที่แตกต่างกันระหว่างชาวต่างชาติและชาวเวียดนาม มีกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา แต่การบังคับใช้ยังขาดประสิทธิภาพ

5. ความร่วมมือและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จุดแข็งและโอกาส : มีกรอบความร่วมมือในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าทางชายแดนผ่านแดนสะดวก และเพิ่มปริมาณมากขึ้นในอนาคต การเข้าเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA) ที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปีพ.ศ.2558 การปรับลดภาษีนำเข้าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการส่งออกไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับประเทศมาเลเซียในโครงการปลูกข้าวแล้วส่งกลับไปยังมาเลเซีย

จุดอ่อนและอุปสรรค : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้านยังไม่เป็นรูปธรรม กล่าวคือ รัฐบาลมีโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 9 เชื่อมต่อชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน แต่ก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ส่งผลต่อระบบขนส่งระหว่างประเทศในด้านการค้าและการลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 2553)

ภาพรวมขององค์กรอาเซียน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ภาพรวมขององค์กรอาเซียน พบประเด็นต่างๆที่น่าสนใจดังนี้

1. เนื่องจากความแตกต่างในระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ อาจจำแนกกลุ่มประเทศอาเซียนออกได้เป็น 3 กลุ่มสำคัญ คือ

1) กลุ่มที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และเน้นภาคบริการ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งชำนาญด้านโลจิสติกส์ในการเป็นฐานการกระจายสินค้าในภูมิภาคและไปยังต่างประเทศ

2) กลุ่มที่เป็นฐานการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย ซึ่งมีการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศเพื่อไปสู่การเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมต่างๆ

3) กลุ่มที่เป็นแหล่งวัตถุดิบและทรัพยากร ได้แก่ ประเทศบรูไน และประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (CLMV) ประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการผลิต เช่น แร่ธาตุ พลังงาน และวัตถุดิบทางการเกษตรต่างๆ รวมถึงต้นทุนแรงงาน(low-skill workers) ที่ต่ำ นอกจากนี้ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังได้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี

(GSP)จากประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น ดังนั้น การเข้าไปลงทุนในประเทศเหล่านี้ ย่อมได้รับประโยชน์ในแง่การยกเว้นภาษีนำเข้าตามกรอบ GSP ที่ประเทศเหล่านั้นได้รับและสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าที่ส่งออกมากขึ้น

2. ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการดำเนินการด้านความร่วมมือ และการส่งเสริมการลงทุนมากกว่าด้านการเปิดเสรี ซึ่งสำหรับการเปิดตลาดนั้น ยังจำกัดเฉพาะ FDI ไม่รวมถึงการลงทุนด้านหลักทรัพย์ (portfolio investment) และครอบคลุมเฉพาะสาขาการผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาดังกล่าว (services incidental)

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของการลงทุนจากต่างประเทศ(FDI)ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ในช่วงเวลาตั้งแต่ปีพ.ศ.2533-2551รวมระยะเวลา 19 ปี ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) โดยทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square : OLS) ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Gretl Program) ช่วยในการคำนวณ

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์เชิงเส้น(linear relationship) ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองในรูปฟังก์ชันได้ ดังนี้

$$GDP = f(FDI, PI, EX, EM)$$

โดยที่ GDP หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)
FDI หมายถึง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI)
PI หมายถึง การลงทุนภาคเอกชนในประเทศที่แท้จริง (real PI)
EX หมายถึง มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX)
EM หมายถึง การจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM)

เมื่อนำมาสร้างสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression equation) สามารถเขียนได้ ดังนี้

$$GDP = \beta 0 + \beta_1 FDI + \beta_2 PI + \beta_3 EX + \beta_4 EM \quad .....(4.1)$$

โดยที่ $\beta 0$ เป็น ค่าตัดแกนตั้ง (intercept)

$\beta_1, \beta_2, \beta_3$ และ β_4 เป็น พารามิเตอร์หรือสัมประสิทธิ์ (coefficients) ของตัวแปรอิสระ

จากข้อมูลในภาคผนวก ก. ข้อมูลของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่ใช้ในการศึกษา เมื่อนำมาประมาณการตามสมการ (4.1) ได้ผลการวิเคราะห์เป็นรายประเทศตามลำดับของกลุ่มประเทศอาเซียน ดังนี้

ประเทศบรูไน

GDP	=	-2275.6 – 0.218921 FDI + 0.994787 EX + 34684.3 EM		
t-statistic		(-1.6883)	(-1.1265)	(8.3286)*** (2.6862)**
R^2	=	0.97537	F-statistic (3, 15) = 198.005	
Adjusted R^2	=	0.970444	Durbin-Watson statistic = 0.981313	

หมายเหตุ: ข้อมูลเกี่ยวกับ PI ของประเทศบรูไนมีไม่เพียงพอ / *** และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ / ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.97537 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 97.5

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และ การจ้างงานภายในประเทศ(จำนวนแรงงาน) (EM) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.994787 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้าการจ้างงานภายในประเทศ(จำนวนแรงงาน) เพิ่มขึ้น 1 ล้านคน จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 34684.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และ การจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวม

ภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า มีค่าใกล้เคียงกับ p-value อนุโลมว่าไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศกัมพูชา

GDP = 2006.4 + 1.29886 FDI + 0.683883 PI + 1.27537 EX - 436.45 EM

t-statistic (1.8632) (1.5883) (3.2721)*** (2.8852)** (-1.7464)

R^2 = 0.985157 F-statistic (4, 14) = 232.303

Adjusted R^2 = 0.980916 Durbin-Watson statistic = 1.27467

หมายเหตุ: *** และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.985157 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 98.5

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.683883 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 1.27537 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระอื่น ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศอินโดนีเซีย

GDP = 257356 + 2.39337 FDI + 1.60276 PI + 0.287476 EX - 3165.75 EM

t-statistic (5.0039)*** (2.1627)** (17.1695)*** (0.8513) (-4.4982)***

R^2 = 0.995988 F-statistic (4, 14) = 868.827

Adjusted R^2 = 0.994841 Durbin-Watson statistic = 1.56936

หมายเหตุ: *** และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.995988หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 99.6

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 3 ตัวแปร คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 2.39337 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 1.60276 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้าการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) เพิ่มขึ้น (ลดลง) 1 ล้านคน จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ลดลง (เพิ่มขึ้น) 3165.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ

ที่แท้จริง (real PI)มีนัยสำคัญมากกว่า ในขณะเดียวกัน การจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicolinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ตัวแปรที่ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (real FDI) และการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่าไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศลาว

GDP = 2555.81 + 6.41911 FDI + 1.34228 PI + 2.59174 EX – 696.123 EM

t-statistic (1.6821) (3.8512)*** (-0.0848) (3.7968)*** (-1.1422)

R^2 = 0.87775 F-statistic (4, 14) = 25.1299

Adjusted R^2 = 0.842822 Durbin-Watson statistic = 1.6512

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.87775 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 87.8

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากันคือ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 6.41911 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 2.59174 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวล

รวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศมาเลเซีย

GDP = 7646.89 + 1.94099 FDI + 1.40238 PI +0.440694 EX - 1985.89 EM

t-statistic (0.2275) (1.3998) (2.0918)** (2.9591)* (-0.4209)

R^2 = 0.983406 F-statistic (4, 14) = 207.425

Adjusted R^2 = 0.978665 Durbin-Watson statistic = 1.23461

หมายเหตุ: ** และ * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.983406 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 983

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 1.40238 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.440694 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ตัวแปรที่ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ มีเพียงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (real FDI) เท่านั้น ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศพม่า

GDP = -5859.41 + 1.30164 FDI + 1.07903 EX + 639844 EM

t-statistic (-0.8511) (0.6304) (1.1145) (1.3960)

R^2 = 0.912778 F-statistic (3, 15) = 52.3253

Adjusted R^2 = 0.895334 Durbin-Watson statistic = 1.45288

หมายเหตุ : ข้อมูลเกี่ยวกับ PI ของประเทศพม่ามีไม่เพียงพอ

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.912778 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 913

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศฟิลิปปินส์

GDP = -250315 + 3.11645 FDI + 3.65074 PI – 0.235552 EX + 9399.42 EM

t-statistic (-5.3406)*** (0.5811) (2.6359)** (-0.5323) (6.1633)***

R^2 = 0.88655 F-statistic (4, 14) = 27.3507

Adjusted R^2 = 0.854136 Durbin-Watson statistic = 0.683639

หมายเหตุ: *** และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.88655 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 88.6

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 3.65074 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้าการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) เพิ่มขึ้น 1 ล้านคนจะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 9399.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่สามารถบอกได้ว่ามีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) หรือไม่ ซึ่งผู้สนใจควรทราบและระมัดระวังไว้ (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศสิงคโปร์

GDP = 13955 + 0.136899 FDI + 1.71601 PI + 0.210132 EX – 9479.06 EM

t-statistic (0.9170) (0.3850) (5.4046)*** (5.7546)*** (-0.7507)

R^2 = 0.981679 F-statistic (4, 14) = 187.534

Adjusted R^2 = 0.976444 Durbin-Watson statistic = 1.12118

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.981679 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 98.2

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 2 ตัวแปร คือ การลงทุน

ภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่เท่ากันคือ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 1.71601 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.210132 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ยกเว้นตัวแปรการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศไทย

GDP = 41168.7 + 0.82324 FDI + 2.0149 PI – 0.112572 EX – 1663.75 EM

t-statistic (1.0831) (1.1525) (19.7371)*** (-0.7755) (-1.2325)

R^2 = 0.994996 F-statistic (4, 14) = 695.999

Adjusted R^2 = 0.993567 Durbin-Watson statistic = 2.273

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.994996 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 99.5

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 1 ตัวแปร คือ การลงทุนภาคเอกชนในประเทศที่แท้จริง (real PI) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 2.0149 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นั่นคือ

การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ตัวแปรที่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และตัวแปรการจ้างงานภายในประเทศ (จำนวนแรงงาน) (EM) ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า น่าจะมีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ซึ่งผู้สนใจควรทราบและระมัดระวังไว้ (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ประเทศเวียดนาม

GDP = -8961.81 + 1.4043 FDI + 0.749042 PI + 0.530175 EX + 351.056 EM

t-statistic (-0.9377) (3.1340)*** (3.0312)*** (5.2229)*** (0.9990)

R^2 = 0.997622 F-statistic (4, 14) = 1468.51

Adjusted R^2 = 0.996943 Durbin-Watson statistic = 1.95051

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 = 0.997622 หมายความว่า แบบจำลองมีความเหมาะสมกับข้อมูลที่นำมาศึกษาหรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 99.8

จากการทดสอบ ค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) แต่ละตัวจากค่า t-statistic และ p-value พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ มี 3 ตัวแปร คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากัน คือ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (real FDI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 1.4043 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.749042 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถ้า มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) เพิ่มขึ้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะส่งผลให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) เพิ่มขึ้น 0.530175 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

นั่นคือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) หรือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(multicollinearity) ด้วยค่า VIF พบว่า ตัวแปรที่ไม่มีปัญหาเรื่องสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ด้วยค่า LMF พบว่า ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (ดูผลลัพธ์ในภาคผนวก ค.)

ภาพรวมขององค์กรอาเซียน

จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis)โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ คือ สมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธี กำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares : OLS) โดยการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) ที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ของกลุ่มประเทศอาเซียน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (ตารางที่ 4.1) สรุปผลได้ว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียง 3 ประเทศเท่านั้น คือ ประเทศอินโดนีเซีย ลาว และเวียดนาม เนื่องจากศักยภาพของทั้ง 3 ประเทศอาจมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศที่ดีกว่า และปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมกว่า เช่น ค่าแรงงานที่ต่ำ ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยพบว่าอีก 7 ประเทศ ได้แก่ประเทศบรูไน กัมพูชา มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) ไม่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยประเทศบรูไน กัมพูชา และพม่า มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเป็นระยะเริ่มแรก และอาจเนื่องมาจากปัญหาภายในประเทศของประเทศผู้รับทุนซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งประเทศที่กล่าวมาข้างต้นส่วนใหญ่มักมีปัญหาทางด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และปัญหาความมั่นคงทางการเมือง ส่วนประเทศกัมพูชา มาเลเซีย และสิงคโปร์ พบว่ามูลค่าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real.FDI)

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง

ตัวแปรตาม	real GDP			
ตัวแปรอิสระ	real FDI	real PI	real EX	EM
บรูไน			◉	◉
กัมพูชา		◉	◉	
อินโดนีเซีย	◉	◉		-◉
ลาว	◉		◉	
มาเลเซีย		◉	◉	
พม่า				
ฟิลิปปินส์		◉		◉
สิงคโปร์		◉	◉	
ไทย		◉		
เวียดนาม	◉	◉	◉	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ ◉ แสดงความสัมพันธ์ตัวแปรอิสระมีทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตาม
สัญลักษณ์ -◉ แสดงความสัมพันธ์ตัวแปรอิสระมีทิศทางตรงกันข้ามกับตัวแปรตาม

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในแทบทุกประเทศที่ทำการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมูลค่าการลงทุนของภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ของกลุ่มประเทศอาเซียนมีมูลค่าค่อนข้างสูงในแต่ละปี เนื่องจากกลุ่มประเทศอาเซียนส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งต้องพึ่งพาการลงทุนภายในประเทศและมีรายได้หลักของประเทศมาจากการส่งออกสินค้าและบริการ ทั้งสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม และการบริการ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว การศึกษา เป็นต้น ในขณะเดียวกัน ยังพบว่าเกือบทุกประเทศการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI)จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าผลทางด้านอื่นๆ ส่วนการจ้างงานภายในประเทศ(จำนวนแรงงาน)(EM) มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียง 3 ประเทศเท่านั้น คือ ประเทศบรูไน และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แต่ประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 5
สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การลงทุนนับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆไม่ว่าจะเป็นประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนา ดังนั้นประเทศต่างๆจึงได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนจากนักลงทุนภายในประเทศหรือนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะนักลงทุนต่างชาตินั้นซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักลงทุนรายใหญ่หรือในรูปของบรรษัทข้ามชาติที่มาจากประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศที่มีเทคโนโลยีล้ำสมัย ซึ่งบรรษัทข้ามชาติเหล่านี้นอกจากจะนำเงินทุนจำนวนมากที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุนเข้ามาลงทุนภายในประเทศแล้ว ยังได้นำเอาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงเข้ามาเผยแพร่ภายในประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ยังเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศผู้รับทุนต่างๆ เช่น การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น

ในขณะเดียวกันการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบต่อผู้รับทุนได้เช่นกัน หากประเทศผู้รับทุนไม่มีมาตรการต่างๆเพื่อควบคุมการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประเทศผู้รับทุนได้แก่ ผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ เนื่องจากการตั้งโรงงานทำให้เกิดมลภาวะทั้งทางอากาศ เสียง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญส่งผลกระทบอย่างมากต่อประเทศผู้รับทุน นอกจากนี้ยังอาจส่งผลต่อธุรกิจภายในประเทศเนื่องจากการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยธุรกิจท้องถิ่นมักมีกำลังการแข่งขันที่ด้อยกว่าทั้งในเรื่องของเงินทุน ประสิทธิภาพในการจัดการ การบริหาร และเทคโนโลยี

1. สรุปการศึกษา

การศึกษาลักษณะทั่วไปด้านสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส กับจุดอ่อนและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของกลุ่มประเทศอาเซียน จากการศึกษาพบว่า **ประเทศบรูไน** เป็นแบบตลาดเสรีภายใต้ความดูแลของรัฐ แต่มีอุปสรรคในเรื่องของการขาดแคลนช่างฝีมือ และตลาดภายในประเทศที่มีขนาดเล็ก **ประเทศกัมพูชา** ระบบเศรษฐกิจของกัมพูชาได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences : GSP) จากต่างประเทศ แต่มีอุปสรรคเรื่องกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจน และระบบราชการ

ล่าช้า **ประเทศอินโดนีเซีย** มีประชากรมากเป็นอันดับ 4 ของโลก ส่งผลให้ตลาดในประเทศมีขนาดใหญ่ แต่มีอุปสรรคในเรื่องภัยคุกคามจากการก่อการร้ายและความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติ ส่วนระบบราชการก็มีความซับซ้อนยุ่งยากมีหลายขั้นตอน **ประเทศลาว** มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมากเหมาะกับการลงทุน แต่มีอุปสรรคในเรื่องของระบบการบริหารงานระหว่างส่วนกลางและแขวงในการทำข้อตกลงต่างๆ ซึ่งต้องมีการประสานงานใน 2 ระดับ ทำให้การดำเนินเรื่องมีหลายขั้นตอน และสร้างความล่าช้า **ประเทศมาเลเซีย** มีการจัดการทางด้านโลจิสติกส์แบบครบวงจร มีการให้สิทธิพิเศษต่างๆเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แต่อาจมีอุปสรรคในเรื่องของค่าแรงงานที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ

ประเทศพม่า มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ แต่มีอุปสรรคทางด้านการเมืองที่ปกครองโดยรัฐบาลทหารและเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน **ประเทศฟิลิปปินส์** มีทรัพยากรและประชากรที่มีศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษ แต่มีปัญหาทางด้านความไม่สงบจากการก่อการร้ายและภัยธรรมชาติอยู่เสมอๆ **ประเทศสิงคโปร์** มีท่าเรือน้ำลึกและมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้กลายเป็นศูนย์กลางการให้บริการในหลายสาขา เช่น การค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว สิงคโปร์เป็นหนึ่งในประเทศที่มีการขนส่งทางน้ำที่มากที่สุดในโลก **ประเทศไทย** มีภูมิศาสตร์ที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งเชื่อมโยงจากจีนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และเอเชียใต้ แต่การเมืองไม่ค่อยมีเสถียรภาพและเอกภาพ และมีปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ **ประเทศเวียดนาม** ระบบการเมืองมีเสถียรภาพส่งผลให้การพัฒนาประเทศมีความต่อเนื่อง แต่มีอุปสรรคในเรื่องของแนวคิดเกี่ยวกับการติดสินบนที่ถือว่าเป็นเรื่องปกติเพื่อให้สามารถทำธุรกรรมได้สะดวก

เมื่อมอง**ภาพรวมขององค์กรอาเซียน** ความแตกต่างในระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจสามารถจำแนกตามกลุ่มประเทศอาเซียนออกได้เป็น 3 กลุ่มสำคัญ คือ 1) กลุ่มที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และเน้นภาคบริการ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ 2) กลุ่มที่เป็นฐานการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย และ 3) กลุ่มที่เป็นแหล่งวัตถุดิบและทรัพยากร ได้แก่ ประเทศบรูไน และประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (CLMV) ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม โดยประเทศสมาชิกอาเซียนมีความตกลงด้านการลงทุนในการสร้างความร่วมมือ และการส่งเสริมการลงทุนมากกว่าด้านการเปิดเสรี

การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศ โดยในแบบจำลองกำหนดให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง(real GDP) เป็นตัวแปรตามที่ใช้แสดงแทนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ในขณะที่ตัวแปรอิสระประกอบด้วยการลงทุนโดยตรงจาก

ต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM) ซึ่งตัวแปรอิสระอื่นๆ นอกเหนือจากตัวแปรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) นั้น ได้นำมาพิจารณาเพิ่มเติมในแบบจำลอง เพื่อต้องการเปรียบเทียบผลกระทบที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างตัวแปรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและตัวแปรอื่นๆที่นำมาศึกษา สรุปการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ประเทศบรูไน

จากผลการศึกษาพบว่า มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ0.05 ตามลำดับ และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ได้ร้อยละ 97.5

ประเทศกัมพูชา

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ0.05 ตามลำดับ โดยที่การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) จะส่งกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) น้อยกว่ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ได้ร้อยละ 98.5

ประเทศอินโดนีเซีย

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) และการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ0.01 ตามลำดับ โดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) มากกว่าการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) ส่วนการจ้างงานภายในประเทศ (EM) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางตรงกันข้าม โดยที่ตัวแปรทั้งสามมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (GDP)ได้ ร้อยละ 99.6

ประเทศลาว

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง

(real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากัน คือ 0.01 โดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) มากกว่ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (EX) และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (GDP)ได้ ร้อยละ 87.8

ประเทศมาเลเซีย

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ0.10 ตามลำดับ โดยที่การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) มากกว่ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ได้ ร้อยละ 98.3

ประเทศพม่า

จากผลการศึกษาพบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) อย่างมีนัยสำคัญ

ประเทศฟิลิปปินส์

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ โดยที่การจ้างงานภายในประเทศ (EM) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) มากที่สุด และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ได้ ร้อยละ 88.6

ประเทศสิงคโปร์

จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากัน คือ 0.01 โดยที่การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (real GDP) มากกว่ามูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) และตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ได้ ร้อยละ 98.2

ประเทศไทย

จากผลการศึกษาพบว่า มีการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) เพียงตัวเดียวที่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP)ได้ ร้อยละ 99.5

ประเทศเวียดนาม

จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากัน คือ 0.01 โดยที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) มากที่สุด รองลงมา คือ การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) ตามลำดับ และตัวแปรทั้งสามมีอิทธิพลในการกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ได้ร้อยละ 99.8

ภาพรวมขององค์กรอาเซียน

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียง3 ประเทศเท่านั้น คือประเทศอินโดนีเซีย ลาว และเวียดนาม โดยพบว่าอีก7ประเทศ ได้แก่ประเทศบรูไน กัมพูชา มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) ไม่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ พบว่า การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศที่แท้จริง (real PI) และมูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (real EX) มีผลสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในแทบทุกประเทศที่ทำการศึกษา ในขณะเดียวกันยังพบว่าเกือบทุกประเทศการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (real PI)จะส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าผลทางด้านอื่นๆ ส่วนการจ้างงานภายในประเทศ(จำนวนแรงงาน)(EM) มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียง 3 ประเทศเท่านั้น คือ ประเทศบรูไน และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แต่ประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวโดยรวม ตัวแปรอิสระทั้งหมด (FDI PI EX และEM) ที่นำมาศึกษาล้วนมีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน

2. อภิปรายผล

แม้ว่าประเทศอาเซียนจะมีจุดมุ่งหมายร่วมกันอย่างชัดเจน ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2553-2558 และมีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อไปสู่จุดหมาย แต่วิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานในบางประเทศสมาชิกยังไม่ผูกมัดตัวเองต่อวิสัยทัศน์ดังกล่าว ทำให้ขาดเจตจำนงทางการเมืองและเศรษฐกิจ รวมทั้งกระแสการเจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคี ยังทำให้ความสำคัญของความร่วมมือระดับภูมิภาคลดลง และเนื่องจากประเทศสมาชิกมีความแตกต่างของระดับการพัฒนาเทคโนโลยีค่อนข้างมาก อาจทำให้การกระจายผลประโยชน์ไม่เท่าเทียมกัน ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศอาเซียนยังเป็นคู่แข่งขันกันเอง ทั้งด้านการค้า และด้านการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้เกิดความระแวงและไม่ไว้ใจกัน ซึ่งอาจแตกต่างจากสหภาพยุโรปที่มีลักษณะเป็นคู่ค้ากันโดยธรรมชาติ

ประชาชนในอาเซียนยังขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของภูมิภาคนี้ร่วมกัน เนื่องจากแต่ละประเทศมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาก และไม่มีประสบการณ์หรือประวัติศาสตร์ที่ต้องต่อสู้ร่วมกัน ขณะที่ประชาชนยังไม่ได้รับการสื่อสารวิสัยทัศน์การจัดตั้งประชาคมอาเซียนอย่างเพียงพอ ประชาชนในแต่ละประเทศยังคงถือว่าตนเองเป็นคนของประเทศตน โดยไม่เห็นประโยชน์ของการอ้างถึงความเป็นประชาชนของความเป็นอาเซียน แต่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าความสัมพันธ์เชิงสถาบัน นักการเมืองและผู้นำประเทศต่างๆ ยังไม่ต้องการแบ่งอำนาจให้กับสถาบันของภูมิภาค นอกจากนี้ กระบวนการตัดสินใจใช้หลักฉันทามติในทุกเรื่อง ทำให้ขาดความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการดำเนินงาน และไม่ให้ความสำคัญต่อข้อผูกมัดที่ตายตัวและข้อตกลงเชิงกฎหมาย ความร่วมมือของอาเซียนจึงมีลักษณะเป็นการประกาศ (declaration) ไม่ใช่สนธิสัญญา (treaty) ขาดกลไกชักจูงให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ และไม่มีกลไกในการระงับข้อพิพาท อย่างไรก็ตาม หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชีย อาเซียนได้ร่วมกันแก้ปัญหาข้างต้น อาทิ สร้างกลไกจัดการข้อพิพาท และจัดตั้งหน่วยงานด้านกฎหมายในสำนักเลขาธิการอาเซียน ฯลฯ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2550)

ภูมิภาคอาเซียนยังขาดกลไกและกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ประชาชนในแต่ละประเทศยังไม่รู้จักประเทศเพื่อนบ้านของตนเองมากเพียงพอ แต่กลับรู้จักประเทศนอกภูมิภาคมากกว่า เนื่องจากอาเซียนยังขาดช่องทางการเรียนรู้และเข้าใจประเทศเพื่อนบ้าน ขาดช่องทางการถ่ายทอดและส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีสถานีโทรทัศน์อาเซียน (ASEAN Television) เผยแพร่กิจกรรมขององค์กรอาเซียนและรายการข่าวสาระน่ารู้ ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละประเทศแล้ว นับได้ว่าเป็นช่องทางหนึ่งที่เป็น

กลไกสนับสนุนความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นรากฐานที่ทำให้การรวมตัวของภูมิภาคประสบความสำเร็จได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรวางนโยบายเพื่อส่งเสริมและสร้างบรรยากาศทางด้านการลงทุนเพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนภายในประเทศมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันมีการแข่งขันดึงดูดเงินลงทุนระหว่างประเทศต่างๆในเอเชียเพิ่มมากขึ้น เช่น ประเทศจีน อินเดีย เป็นต้น นอกจากนี้การเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติจะส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในด้านต่างๆ อาทิเช่นการส่งเสริมการส่งออกในสินค้าอุตสาหกรรม การกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันภายในประเทศซึ่งจะส่งผลดีแก่ประชาชนผู้บริโภคในประเทศ การเพิ่มเงินทุนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นต้น

2) รัฐบาลของประเทศผู้รับการลงทุนจากต่างชาติ ควรออกกฎเกณฑ์ต่างๆเพื่อควบคุมและดูแลการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติไม่ให้ประเทศเสียผลประโยชน์จากการลงทุนหรือเสียผลประโยชน์น้อยที่สุด

3) รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรออกกฎหมายเพื่อควบคุมและดูแลสิ่งแวดล้อมที่อาจโดนทำลาย จากการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของประเทศผู้รับทุน โดยส่วนใหญ่มักถูกละเลยและเห็นผลประโยชน์หรือกำไรของหน่วยธุรกิจมากเกินไป ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายจากการก่อตั้งโรงงานในแหล่งธรรมชาติหรือใกล้แหล่งชุมชนซึ่งรัฐบาลควรเข้ามาดูแลและออกกฎหมายต่างๆเพื่อควบคุมอย่างเข้มงวดและจริงจัง

4) การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ที่ผ่านมา ขาดความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวเท่าที่ควรในทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ประเทศสมาชิกขาดความเชื่อมั่นหรือคลางแคลงใจในความร่วมมือ จึงเกิดการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้ตกลงร่วมกัน เช่น ประเทศมาเลเซียขอชะลอการลดภาษีสินค้ารถยนต์ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดกฎระเบียบและบทลงโทษที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและแน่นอน

5) ควรมีการปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐานให้มากกว่านี้ รวมทั้งการพัฒนาระบบตลาดการเงินภายในประเทศให้เปิดเสรีมากขึ้น เพื่อรองรับ FDI ที่มีอยู่และที่อาจนำเข้ามาใหม่

5) การแบ่งงานกันทำ (division of labour) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนยังไม่ชัดเจน ดังนั้น จึงควรแบ่งประเภทการผลิต อุตสาหกรรม และการลงทุน ให้สอดคล้องกับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความเข้มข้นของปัจจัยการผลิตที่แต่ละประเทศมีอยู่ เพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1) ปัญหาตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาบางตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรตาม หรือการมีสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน (multicollinearity) หรือเกิดปัญหาสหสัมพันธ์ในตัว (autocorrelation) ในบางประเทศ อาจมีวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะ แต่เนื่องจากตัวแปรบางตัวมีข้อจำกัด ทำให้ต้องยอมรับการเกิดความสัมพันธ์ดังกล่าว

2) ควรจะมีการศึกษาในรายละเอียดเฉพาะด้านมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาแล้ว มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้น ที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่แท้จริง (real FDI) มีผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่ายังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเลือกกลุ่มประเทศที่มีลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และการลงทุนใกล้เคียงกัน หรือจำแนกประเทศตามกลุ่มอุตสาหกรรม การผลิตและการบริการ โดยมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่พอเพียง เพื่อให้การศึกษามีความถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กระทรวงการต่างประเทศ (2553) "ข้อมูลทั่วไปของอาเซียนเรื่อง ข้อมูลพื้นฐาน สาระสังเขป" ออนไลน์ ค้นวันที่ 1 เมษายน 2553 จาก http://www.mfa.go.th/internet/document/1709.pdf

กันยารัตน์ เลี่ยงพงษ์พิพัฒน์ (2538) "ผลกระทบของเงินทุนไหลเข้าต่อการออมภายในประเทศและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กฤติกา โพธิ์ไทรย์ (2552) *ผลงานทางวิชาการ เรื่อง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ* กรุงเทพมหานคร สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) "อุปสรรคในการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" ใน หนังสือพิมพ์สยามธุรกิจ ฉบับวันที่ 22 มิถุนายน 2550

ชาญชัย อางนานนท์ (2543) "บทบาทการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศและการพัฒนาของภาคการเงินต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชุติมา สุรรัตน์เดชา (2550) "ปัญหาเกี่ยวกับตัวแปร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การวิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์* หน่วยที่ 11 หน้า 171-197 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย (2550) "การถดถอย" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การวิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์* หน่วยที่ 10 หน้า 91-164 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ดารารัตน์ อานันทนะสุวงศ์ (2545) "ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ 1" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์การพัฒนา* หน่วยที่ 2 หน้า 51-55 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

นิรมล สุธรรมกิจ (2541) "บทบาททางเศรษฐกิจจีนในอาเซียน" รายงานการวิจัย สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บุษกร ถาวรประสิทธิ์ (2541) "ความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนต่างประเทศและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พรายพล คุ้มทรัพย์ และสมจินต์ สันถวรักษ์ (2545) "การเคลื่อนย้ายปัจจัยระหว่างประเทศ" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ* หน่วยที่ 14 หน้า 354-363 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2547) "แนวคิดการลงทุนต่างประเทศ" กรุงเทพมหานคร คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รัชนี กีระวิศาลกิจ (2540) "การเปรียบเทียบผลของการลงทุนภายในประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตและการจ้างงานของอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รัตนา สายคณิต (2530) *เศรษฐศาสตร์การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิริพร สัจจานันท์ (2545) "แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การพัฒนา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์การพัฒนา หน่วยที่ 1 หน้า 12-14* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ (2547) *หลักการพัฒนาเศรษฐกิจ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสถียร ศรีบุญเรือง และทองดี กิจบุญชู (2535) "การลงทุน การส่งออก และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย" *วารสารเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 3 (ธันวาคม 2535) : 365-382

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2553) *ข้อมูลการลงทุนในกลุ่มภูมิภาคอาเซียนประจำปี 2553* ค้นวันที่ 17 เมษายน 2553 จาก http://www.boi.go.th/

Asian Development Bank (2009) "Key Indicators for Asia and the Pacific" Available: www.adb.org/ (April 5, 2010)

_____(2009) "Economics and statistics" Available: www.adb.org/Economics/ (April 5, 2010)

Association of Southeast Asian Nations (2009) "ASEAN Statistical Yearbook 2009" available: www.aseansec.org/ (April 1-10, 2010)

Association of Southeast Asian Nations (2010) "About ASEAN: Overview Association of Southeast Asian Nations" Available: www.aseansec.org/64htm (March 20, 2010)

_____(2010)"Areas of ASEAN Cooperation: Investment"Available:www.aseansec.org/4947.htm (March 20, 2010)

_____(2010)"ASEAN Statistics: Foreign Direct Investment Statistics" Available: www.aseansec.org/18144.htm (April 15, 2010)

Borensztein, E., J. D. Gregoio and J. W. Lee (1995) "How does foreign direct investment affec economic growth?" *NBER Working Paper* 5057 (March 1995)

Makki, S. and Somwaru. (2004) "Impact of foreign direct investment and trade on economic growth: Evidence from developing countries" American Journal of Agricultural Economics 86, 3(August): 795-801

Mullen, K. and Williams. (2005) "Foreign direct investment and regional economic performance" KYKLOS 58, 2(May): 265-282

Musonera, E. and Monplaisir, L. (2006) "Spillover effects on manufacturing value added (MVA) and economic growth activities" Industrial & Manufacturing Engineering Department Wayne State University. Available:http://imeresearch.eng.wayne.edu/2006/Proceedings2006/Etienne.pdf (February 7, 2010)

Nabrende, A. B. and J. L. Ford (1998) "FDI, Policy Adjustment and Endogenous Growth: Multipier Effects from a Small Dynamic Model for Taiwan, 1959-1995" *World Development* 26 : 1315-1330

United Nations Conference on Trade and Development (2009) "The World Investment Report 2009" Available: www.unctad.org (April.1-10, 2010)

Zhang, E. (2001) "How does foreign direct investment affect economic growth in China?" *The Economics of Transition* 9, 3(November): 679-693

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่ใช้ในการศึกษา

ตารางที่ ก1 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศบรูไน

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	3,441	7	n.a.	2,213	0.11
2534	3,673	6	n.a.	2,682	0.11
2535	3,863	7	n.a.	2,401	0.11
2536	3,906	8	n.a.	2,167	0.11
2537	4,195	6	n.a.	2,210	0.12
2538	5,000	583	n.a.	2,402	0.12
2539	5,223	654	n.a.	2,481	0.13
2540	5,197	702	n.a.	2,467	0.13
2541	4,050	573	n.a.	2,058	0.13
2542	4,600	748	n.a.	2,579	0.14
2543	6,001	549	n.a.	3,903	0.14
2544	5,601	526	n.a.	3,640	0.15
2545	5,843	1,035	n.a.	3,702	0.15
2546	6,557	3,375	n.a.	4,421	0.15
2547	7,872	334	n.a.	5,057	0.16
2548	9,531	289	n.a.	6,249	0.16
2549	11,561	434	n.a.	7,575	0.17
2550	12,388	260	n.a.	7,668	0.18
2551	14,486	239	n.a.	11,100	0.18

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010 / ข้อมูลเกี่ยวกับ PI ของประเทศบรูไนมีไม่เพียงพอ

ตารางที่ ก2 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศกัมพูชา

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	1,404	94	1,270	86	3.9
2534	1,860	20	1,381	253	4.0
2535	1,980	33	1,631	264	4.0
2536	2,436	54	2,563	283	3.9
2537	2,679	69	2,653	490	3.9
2538	3,313	151	3,263	854	4.9
2539	3,507	294	3,437	644	4.5
2540	3,444	168	3,110	862	4.4
2541	3,130	243	2,993	802	4.9
2542	3,513	232	3,156	1,130	5.5
2543	3,667	149	3,256	1,368	5.3
2544	3,992	149	3,384	1,495	6.2
2545	4,289	145	3,599	1,916	6.4
2546	4,665	84	3,899	2,116	6.9
2547	5,338	131	4,544	2,506	7.5
2548	6,293	381	5,305	3,092	7.6
2549	7,274	483	5,887	3,514	7.8
2550	8,639	867	6,219	3,906	8.0
2551	11,066	815	7,547	4,249	8.1

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก3 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศอินโดนีเซีย

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	125,720	1,093	67,388	26,807	75.9
2534	140,819	1,482	74,624	29,635	76.4
2535	152,847	1,799	77,971	33,796	78.5
2536	173,602	2,003	92,453	36,607	79.2
2537	194,352	2,191	105,574	40,223	82.0
2538	222,081	4,419	124,466	45,418	80.1
2539	249,811	6,245	141,781	53,845	85.7
2540	237,043	4,729	133,077	51,274	85.4
2541	104,866	-207	64,694	48,848	87.7
2542	154,090	-1,838	103,522	48,666	88.8
2543	165,337	-4,495	101,736	62,124	89.8
2544	160,814	-2,926	101,322	56,318	90.8
2545	196,004	232	132,310	57,159	91.6
2546	234,772	-507	159,969	61,058	92.8
2547	256,837	1,896	171,486	71,585	93.7
2548	285,869	8,336	183,992	85,660	94.0
2549	364,559	4,914	228,473	100,799	95.2
2550	432,817	6,928	271,640	114,101	97.6
2551	511,873	7,919	322,145	137,020	102.6

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก4 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศลาว

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	866	6	15.4	78	2.5
2534	1,028	7	14.8	97	2.8
2535	1,179	8	12.0	133	2.7
2536	1,331	36	13.3	240	2.3
2537	1,544	59	13.2	300	2.7
2538	1,778	88	27.0	308	3.2
2539	1,874	128	46.6	317	3.1
2540	1,747	86	33.9	313	3.2
2541	1,286	45	14.9	337	3.0
2542	1,454	52	4.2	302	2.7
2543	1,733	34	0.1	330	2.5
2544	1,754	24	1.2	320	2.4
2545	1,830	25	6.0	301	2.5
2546	2,130	19	9.3	336	2.5
2547	2,512	17	10.3	363	2.5
2548	2,871	28	4.8	553	2.5
2549	3,485	187	6.5	882	2.3
2550	4,163	324	7.3	382	2.3
2551	5,265	228	8.0	828	2.3

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก5 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศมาเลเซีย

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	45,716	2,611	22,806	28,636	6.7
2534	51,022	4,043	25,636	33,533	6.9
2535	61,424	5,138	29,736	39,679	7.1
2536	69,465	5,741	32,300	46,023	7.4
2537	77,344	4,581	35,853	56,761	7.6
2538	92,246	5,815	42,570	67,148	7.6
2539	104,724	7,297	46,422	74,247	8.4
2540	104,018	6,323	45,423	77,458	8.6
2541	74,948	2,714	29,997	77,099	8.6
2542	82,189	3,895	32,910	84,289	8.8
2543	93,790	3,788	41,037	98,155	9.3
2544	92,784	554	42,794	88,032	9.4
2545	100,846	3,203	45,391	93,277	9.5
2546	110,202	2,473	49,125	104,983	9.9
2547	124,750	4,624	54,887	126,511	10.0
2548	137,954	4,064	61,605	140,471	10.0
2549	156,409	6,060	70,299	157,227	10.3
2550	186,720	8,401	78,428	176,206	10.5
2551	221,964	8,053	83,555	194,496	10.7

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก6 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศพม่า

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	5,179	225	n.a.	328	0.016
2534	5,325	235	n.a.	423	0.016
2535	5,974	149	n.a.	537	0.016
2536	6,481	92	n.a.	592	0.017
2537	7,112	135	n.a.	802	0.017
2538	7,761	318	n.a.	860	0.018
2539	8,419	581	n.a.	754	0.018
2540	9,043	879	n.a.	874	0.018
2541	5,743	684	n.a.	1,077	0.018
2542	6,576	304	n.a.	1,136	0.018
2543	7,275	208	n.a.	1,646	0.019
2544	7,634	192	n.a.	2,381	0.020
2545	10,369	191	n.a.	3,046	0.020
2546	10,000	291	n.a.	2,483	0.020
2547	10,254	251	n.a.	2,380	0.021
2548	11,931	236	n.a.	3,813	0.021
2549	13,739	428	n.a.	4,585	0.025
2550	18,510	258	n.a.	6,317	0.030
2551	25,162	283	n.a.	6,950	0.030

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010 / ข้อมูลเกี่ยวกับ PI ของประเทศพม่ามีไม่เพียงพอ

ตารางที่ ก7 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศฟิลิปปินส์

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	44,312	550	21,874	12,193	22.2
2534	45,418	556	19,789	13,442	22.9
2535	52,976	776	22,009	15,432	23.7
2536	54,368	1,238	21,335	17,050	24.4
2537	64,084	1,591	22,716	21,677	25.0
2538	74,120	1,459	24,228	26,950	25.7
2539	82,847	1,520	24,862	33,559	27.2
2540	82,344	1,249	23,220	313	26.4
2541	65,172	1,752	17,311	33,988	26.6
2542	76,157	1,247	18,589	39,198	27.7
2543	75,912	2,240	17,018	42,057	27.5
2544	71,216	195	15,277	35,010	29.2
2545	76,814	1,542	15,712	38,589	30.1
2546	79,634	491	15,748	39,519	30.6
2547	86,930	688	16,128	44,271	31.6
2548	98,717	1,854	17,202	47,013	32.5
2549	117,562	2,921	19,473	54,526	33.0
2550	144,129	2,916	20,100	50,466	33.7
2551	168,601	1,520	18,797	49,025	34.5

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก8 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศสิงคโปร์

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	36,902	5,575	17,019	2,537	1.5
2534	43,190	4,887	19,412	4,589	1.5
2535	49,862	2,204	22,354	4,842	1.6
2536	58,355	4,686	26,137	4,552	1.6
2537	70,609	8,550	30,891	10,500	1.6
2538	83,932	11,535	34,630	13,480	1.7
2539	92,552	9,682	37,118	14,048	1.7
2540	95,865	13,753	37,767	12,223	1.8
2541	82,399	7,314	31,432	17,023	1.9
2542	82,611	16,578	33,402	14,034	1.9
2543	92,717	16,484	37,592	12,619	2.1
2544	85,266	15,093	37,078	13,148	2.0
2545	93,152	6,381	37,360	15,111	2.0
2546	92,350	11,800	42,593	25,931	2.2
2547	109,162	20,054	46,419	29,337	2.2
2548	119,788	14,374	48,946	34,398	2.3
2549	136,566	27,680	53,068	41,845	2.5
2550	161,349	31,550	57,218	299,272	2.6
2551	175,750	22,725	49,277	476,762	2.9

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก9 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศไทย

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	85,361	2,575	48,269	29,129	30.0
2534	98,249	2,049	54,006	35,329	28.5
2535	111,453	2,151	61,043	41,207	30.1
2536	125,011	1,807	68,347	47,454	30.2
2537	144,308	1,369	77,882	56,095	29.8
2538	168,018	2,070	89,333	70,305	30.5
2539	181,948	2,338	97,852	71,417	31.0
2540	150,892	3,882	82,481	72,443	31.5
2541	111,860	7,492	60,574	65,861	30.1
2542	122,630	6,091	68,629	71,490	30.7
2543	122,725	3,349	68,881	81,953	31.3
2544	115,536	5,061	66,192	76,088	32.1
2545	126,877	3,335	72,625	81,448	33.1
2546	142,640	5,235	81,611	93,687	33.8
2547	161,340	5,862	92,214	114,062	34.7
2548	176,420	8,048	100,663	130,107	36.3
2549	206,703	9,460	115,695	152,083	36.3
2550	245,351	11,238	130,451	153,571	36.2
2551	272,523	10,091	155,565	174,967	37.0

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ตารางที่ ก10 แสดงข้อมูลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (PI) มูลค่าการส่งออก (EX) และการจ้างงานภายในประเทศ (EM)

ประเทศเวียดนาม

ปีพ.ศ.	GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	FDI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	PI (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EX (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	EM (ล้านคน)
2533	6,472	180	5,485	1,710	29.4
2534	7,642	375	6,252	2,363	30.1
2535	9,867	474	7,940	3,428	30.9
2536	13,181	926	10,003	3,786	31.6
2537	16,281	1,945	12,156	5,538	32.3
2538	20,736	1,780	15,264	6,804	33.0
2539	24,658	1,803	18,355	10,077	33.8
2540	26,844	2,587	19,265	11,570	34.5
2541	27,210	1,700	19,289	12,203	35.2
2542	28,684	1,484	19,691	14,332	36.0
2543	31,173	1,289	20,717	17,155	37.6
2544	32,685	1,300	21,198	17,850	38.5
2545	35,064	1,200	22,825	19,913	39.5
2546	39,553	1,450	26,206	23,452	40.6
2547	45,723	1,610	29,572	29,871	41.6
2548	52,832	2,021	33,618	36,470	42.5
2549	60,884	2,400	38,214	44,727	43.3
2550	71,174	6,739	43,456	48,289	44.2
2551	90,864	8,050	49,920	61,778	44.9

ที่มา : World Investment Report 2009 , UNCTAD / ASEAN Secretariat – ASEAN FDI Database / ASB Asian Development Outlook 2010

ภาคผนวก ข

บทแปลอย่างไม่เป็นทางการของ UNCTAD Press Release

"Report Says Reversal in FDI Flows is Expected in South East and South-East Asia"

กระแสการไหลเข้าออกของ FDI

ผลิกผันในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เจนีวา ,17 กันยายน 2552 -ประเทศในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไม่อาจหลีกหนีผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจและการเงินโลก โดยการไหลเข้าของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment-FDI) เริ่มชะลอตัวลงในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551

รายงานการลงทุนโลก ปี 2552 จัดทำโดยการประชุมสหประชาชาติเพื่อการค้าและการพัฒนา (อังก์ถัด)รายงาน อย่างไรก็ตาม แรงผลักดันจากการไหลเข้าของเงินทุนช่วงต้นปี 2551 ยังทำให้ FDI ที่เข้าสู่ภูมิภาคโดยรวมทั้งปีเพิ่มขึ้น 17% อยู่ที่ระดับสูงสุดที่ 298 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ได้

รายงานการลงทุนโลก ปี 2552 มีชื่อว่า **บรรษัทข้ามชาติ การผลิตในภาคการเกษตร และการพัฒนา** ได้เผยแพร่ต่อสาธารณชนในวันนี้เปิดเผยว่า การไหลเข้าของ FDI ในไตรมาสแรกของปี 2552 ลดลงเหลือเพียง 1 ใน 3 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา (แสดงดังตาราง 1)

ตาราง 1. การไหลเข้าของ FDI ในประเทศเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และโอเชียเนีย, 2551-2552 รายไตรมาส (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

Country	FDI inflows					FDI outflows				
	2008:Q1	2008:Q2	2008:Q3	2008:Q4	2009:Q1	2008:Q1	2008:Q2	2008:Q3	2008:Q4	2009:Q1
Cambodia	224	272	186	133	87	6	6	6	6	-
China [a]	27 414	24 974	21 986	18 022	21 777	..	..	..	..	..
Hong Kong, China	19 568	14 806	11 097	17 513	11 792	12 381	25 064	6 938	15 518	4 558
India	14 197	11 891	8 782	6 684	6 256	..	..	..	..	..
Indonesia	1 466	2 040	1 921	2 498	3 511	1 730	1 436	1 517	1 217	814
Korea, Republic of	- 674	- 212	1 633	1 454	- 63	4 116	2 702	3 916	2 061	1 132
Lao People's Democratic Republic	72	37	55	64	58	..	..	..	..	..
Malaysia	1 045	5 342	256	1 410	828	1 973	4 448	5 774	1 664	- 130
Pakistan	983	2 104	1 117	1 234	691	5	36	5	- 11	- 6
Papua New Guinea	13	- 51	6	2	359	-	-	-	-	1
Philippines	266	434	555	266	44	- 6	77	102	64	52
Singapore	8 268	3 649	3 561	7 246	3 220	2 656	751	4 012	1 509	1 478
Solomon Islands	15	19	18	23	17	3	3	3	3	3
Taiwan Province of China	597	1 107	969	2 739	263	3 165	2 623	2 174	2 331	980
Thailand	2 959	2 230	2 545	2 357	2 324	541	1 215	188	893	573
Vanuatu	7	9	3	14	5	-	-	- 1	-	-
Total	*76 433*	*68 651*	*54 709*	*61 656*	*51 169*	*26 570*	*38 381*	*24 633*	*25 454*	*9 456*

ที่มา: UNCTAD, *World Investment Report 2009: Transnational Corporations, Agricultural Production and Development*, table II. 8

[a]ข้อมูลไม่รวมภาคการเงิน

ความสามารถในการดึงดูด FDI ของแต่ละประเทศในภูมิภาคแตกต่างกันอย่างมาก จีนกลายเป็นประเทศผู้รับเงินลงทุนมากที่สุดเป็นอันดับสามของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส ด้วยมูลค่าเงินลงทุนที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ในปี 2551 จำนวน 108 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เช่นเดียวกันกับอินเดียที่ได้รับ FDI สูงสุดที่ 42 พันล้านเหรียญสหรัฐฯในปี 2551 เช่นกัน โดยการลงทุนส่วนมากมาจากบรรษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและบริการ การดึงดูดเงินลงทุนอย่างมหาศาลของทั้งสองประเทศนี้ (ครึ่งหนึ่งของ FDI ที่เข้ามาในภูมิภาค และ

ประมาณ 1 ใน 10 ของทั้งโลก) แม้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจทำให้โครงสร้างการไหลเข้า-ออกของ FDI ภายในภูมิภาคและในโลกเปลี่ยนแปลงไป สำหรับ 4 ประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่นั้นแตกต่างกันออกไป ในขณะที่ FDI ยังไหลเข้ามาในเกาหลีและฮ่องกงเพิ่มขึ้น แต่กลับลดลงอย่างมากในสิงคโปร์ และไต้หวัน ส่วนในมาเลเซีย และไทย นั้นลดลงเล็กน้อย และสำหรับประเทศอื่นๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยังคงรักษาระดับไว้ได้แม้ในช่วงวิกฤติก็ตาม

การไหลออกของ FDI จากเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้น 7% เป็น 186 พันล้านเหรียญสหรัฐฯในปี 2551 โดยการออกไปลงทุนยังประเทศพัฒนาแล้วเพิ่มสูงขึ้นจากบริษัทเอเชียที่ถือครองทรัพย์สินในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจจะทำให้บรรษัทข้ามชาติจากเอเชียออกไปลงทุนนอกประเทศลดลงในปี 2552 แม้ว่าจะลดลงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆก็ตาม

จีนและอินเดียเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญ โดยมีสัดส่วนในภูมิภาคเพิ่มขึ้นจาก 23% ในปี 2550 เป็น 37% ในปี 2551 ทั้งนี้ FDI จากจีน เพิ่มขึ้นถึง 132% จากปี 2550 เป็น 52 พันล้านเหรียญสหรัฐฯในปี 2551 และยังมีแนวโน้มเติบโตต่อไปในปี 2552 โดยการลงทุนจากจีนส่วนใหญ่เป็นการมุ่งหาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น บริษัทเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่และเหล็ก ที่มักมีการถือครองทรัพย์สินในต่างประเทศ นอกจากนั้น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และการลดลงของราคาหุ้นในต่างประเทศ อันเป็นผลมาจากวิกฤติเศรษฐกิจ จะสร้างโอกาสให้บริษัทเหล่านี้ทำการควบรวมกิจการข้ามประเทศมากขึ้น สำหรับ FDI จากประเทศอุตสาหกรรมใหม่ทุกประเทศลดลงโดยประมาณ 2%จากฮ่องกง 7% จากไต้หวัน 18% จากเกาหลี และถึง 63% จากสิงคโปร์ โดยมีมูลค่าการลงทุนที่ออกไปยังต่างประเทศจำนวน 60 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ 10 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ 13พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ ซึ่งนับว่ากลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่นี้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจอย่างมาก โดยมีสัดส่วนในภูมิภาคลดลงอย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคมักพึ่งพิงอุปสงค์จากต่างประเทศเป็นหลัก จึงคาดว่าการไหลเข้าของ FDI จะเริ่มมากขึ้นเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัว นอกจากนั้น แนวโน้มโดยรวมของประเทศในเอเชียที่มักมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จะสร้างโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจได้มากขึ้น โดยนโยบายที่เป็นผลตามมาจากวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ เช่น จีน มาเลเซีย เกาหลี และไทย จะมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และ FDI ตัวอย่างเช่น นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของจีน โดยใช้นโยบายการคลังอัดฉีดเงิน 580 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ประกอบกับการดำเนิน

นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติและทำให้สามารถรักษาระดับ FDI ไว้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าสถิติและผลลัพธ์จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

BRUNEI

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

	Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const		-2275.6	1347.89	-1.6883	0.11203	
FDI		-0.218921	0.194339	-1.1265	0.27766	
EX		0.994787	0.119443	8.3286	<0.00001	***
EM		34684.3	12912.2	2.6862	0.01692	**

Mean of dependent variable = 6473.05

Standard deviation of dep. var. = 3233.01

Sum of squared residuals = 4.63393e+006

Standard error of residuals = 555.813

Unadjusted R^2 = 0.97537

Adjusted R^2 = 0.970444

F-statistic (3, 15) = 198.005 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 0.981313

First-order autocorrelation coeff. = 0.499709

Log-likelihood = -144.802

Akaike information criterion = 297.605

Schwarz Bayesian criterion = 301.382

Hannan-Quinn criterion = 298.244

BRUNEI(Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0

Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	1.232
4)	EX	5.090
5)	EM	5.340

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 4.6434777e+008

Determinant = 3.9093465e+013

Reciprocal condition number = 3.6198975e-012

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE
const	332.824	1287.01	0.259	0.79999
FDI	0.0922189	0.181500	0.508	0.61990
EX	-0.0112282	0.109951	-0.102	0.92022
EM	-2390.13	12115.7	-0.197	0.84666
uhat_1	0.563684	0.254838	2.212	0.04549 **

Unadjusted R-squared = 0.275646

Test statistic: LMF = 4.947036,
with p-value = P(F(1,13) > 4.94704) = 0.0445

Alternative statistic: TR^2 = 4.961635,
with p-value = P(Chi-square(1) > 4.96164) = 0.0259

Ljung-Box Q' = 5.01713 with p-value = P(Chi-square(1) > 5.01713) = 0.0251

หมายเหตุ: *** และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

CAMBODIA

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	2006.4	1076.86	1.8632	0.08355	*
FDI	1.29886	0.817744	1.5883	0.13453	
PI	0.683883	0.209003	3.2721	0.00556	***
EX	1.27537	0.442038	2.8852	0.01199	**
EM	-436.45	249.908	-1.7464	0.10263	

Mean of dependent variable = 4341.53

Standard deviation of dep. var. = 2463.57

Sum of squared residuals = 1.62151e+006

Standard error of residuals = 340.326

Unadjusted R^2 = 0.985157

Adjusted R^2 = 0.980916

F-statistic (4, 14) = 232.303 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.27467

First-order autocorrelation coeff. = 0.267098

Log-likelihood = -134.827

Akaike information criterion = 279.654

Schwarz Bayesian criterion = 284.376

Hannan-Quinn criterion = 280.453

CAMBODIA (Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	6.103
3)	PI	18.421
4)	EX	54.020
5)	EM	24.039

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 4.7052697e+008
Determinant = 9.7928948e+020
Reciprocal condition number = 1.7435336e-010

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE
const	-44.9177	1106.56	-0.041	0.96829
FDI	1.13102	1.20302	0.940	0.36568
PI	-0.0867959	0.245919	-0.353	0.73025
EX	-0.0411391	0.450062	-0.091	0.92868
EM	34.3085	252.629	0.136	0.89423
uhat_1	0.845928	0.622779	1.358	0.19935

Unadjusted R-squared = 0.133262

Test statistic: LMF = 1.845014,
with p-value = P(F(1,12) > 1.84501) = 0.199

Alternative statistic: TR^2 = 2.398715,
with p-value = P(Chi-square(1) > 2.39872) = 0.121

Ljung-Box Q' = 0.549877 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.549877) = 0.458

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

Characteristics and Effects of Foreign Direct Investment on Economic Growth of ASEAN Countries=

INDONESIA

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	257366	51432.8	5.0039	0.00019	***
FDI	2.39337	1.10665	2.1627	0.04836	**
PI	1.60276	0.0933496	17.1695	<0.00001	***
EX	0.287476	0.337684	0.8513	0.40892	
EM	-3165.75	703.775	-4.4982	0.00050	***

Mean of dependent variable = 229690

Standard deviation of dep. var. = 106416

Sum of squared residuals = 8.17846e+008

Standard error of residuals = 7643.14

Unadjusted R^2 = 0.995988

Adjusted R^2 = 0.994841

F-statistic (4, 14) = 868.827 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.56936

First-order autocorrelation coeff. = 0.148574

Log-likelihood = -193.948

Akaike information criterion = 397.897

Schwarz Bayesian criterion = 402.619

Hannan-Quinn criterion = 398.696

INDONESIA(Continued)

```
Variance Inflation Factors

 Minimum possible value = 1.0
 Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

   2)              FDI     2.518
   3)               PI    13.248
   4)               EX    30.418
   5)               EM     8.747

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient
between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

 1-norm = 6.7301858e+011
 Determinant = 1.6415311e+031
 Reciprocal condition number = 3.2370275e-014



Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

     VARIABLE        COEFFICIENT        STDERROR       T STAT    P-VALUE

  const              30100.2           54261.2          0.555    0.58927
  FDI                 -0.271275            1.11083      -0.244    0.81119
  PI                  -0.00356884          0.0919066    -0.039    0.96966
  EX                   0.0933495           0.337676      0.276    0.78691
  EM                -384.916             735.603        -0.523    0.61032
  uhat_1               0.146422            0.275164       0.532    0.60435

  Unadjusted R-squared = 0.0552922

Test statistic: LMF = 0.702341,
with p-value = P(F(1,12) > 0.702341) = 0.418

Alternative statistic: TR^2 = 0.995260,
with p-value = P(Chi-square(1) > 0.99526) = 0.318

Ljung-Box Q' = 0.463806 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.463806) = 0.496
```

หมายเหตุ: * และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ**

LAO

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	2555.81	1519.42	1.6821	0.11471	
FDI	6.41911	1.6668	3.8512	0.00176	***
PI	-1.34228	15.8332	-0.0848	0.93364	
EX	2.59174	0.682614	3.7968	0.00196	***
EM	-696.123	609.442	-1.1422	0.27252	

Mean of dependent variable = 2096.32

Standard deviation of dep. var. = 1131.95

Sum of squared residuals = 2.81951e+006

Standard error of residuals = 448.769

Unadjusted R^2 = 0.87775

Adjusted R^2 = 0.842822

F-statistic (4, 14) = 25.1299 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.6512

First-order autocorrelation coeff. = 0.0969377

Log-likelihood = -140.082

Akaike information criterion = 290.165

Schwarz Bayesian criterion = 294.887

Hannan-Quinn criterion = 290.964

LAO(Continued)

```
Variance Inflation Factors

 Minimum possible value = 1.0
 Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

   2)              FDI     1.843
   3)               PI     2.982
   4)               EX     1.767
   5)               EM     3.027

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient
between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

 1-norm = 3928903.2
 Determinant = 1.4226457e+015
 Reciprocal condition number = 1.5835796e-008



Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

     VARIABLE        COEFFICIENT         STDERROR       T STAT    P-VALUE

  const                -113.583          1850.75        -0.061    0.95207
  FDI                   2.14701            3.48877       0.615    0.54978
  PI                   -9.04312           22.9720       -0.394    0.70074
  EX                   -0.976837           1.40798      -0.694    0.50103
  EM                  172.103            788.309         0.218    0.83085
  uhat_1                0.501990           0.678957      0.739    0.47391

  Unadjusted R-squared = 0.0467209

Test statistic: LMF = 0.588128,
with p-value = P(F(1,12) > 0.588128) = 0.458

Alternative statistic: TR^2 = 0.840975,
with p-value = P(Chi-square(1) > 0.840975) = 0.359

Ljung-Box Q' = 0.140217 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.140217) = 0.708
```

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

MALAYSIA

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	7646.89	33609.6	0.2275	0.82331	
FDI	1.94099	1.38661	1.3998	0.18334	
EX	0.440694	0.210672	2.0918	0.05516	*
PI	1.40238	0.473918	2.9591	0.01036	**
EM	-1985.89	4717.72	-0.4209	0.68019	

Mean of dependent variable = 104659

Standard deviation of dep. var. = 45176.5

Sum of squared residuals = 6.09591e+008

Standard error of residuals = 6598.65

Unadjusted R^2 = 0.983406

Adjusted R^2 = 0.978665

F-statistic (4, 14) = 207.425 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.23461

First-order autocorrelation coeff. = 0.271291

Log-likelihood = -191.156

Akaike information criterion = 392.313

Schwarz Bayesian criterion = 397.035

Hannan-Quinn criterion = 393.112

MALAYSIA(Continued)

```
Variance Inflation Factors

 Minimum possible value = 1.0
 Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

   2)              FDI    3.255
   3)               ex   41.837
   4)               PI   27.684
   5)               EM   15.299

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient
between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

 1-norm = 3.1094218e+011
 Determinant = 1.7700957e+028
 Reciprocal condition number = 1.0890837e-013



Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

     VARIABLE        COEFFICIENT        STDERROR       T STAT    P-VALUE

  const               -941.722          39995.0        -0.024    0.98160
  FDI                   -0.253251         1.58637      -0.160    0.87582
  ex                    -0.0634071        0.223002     -0.284    0.78100
  PI                     0.406599         0.581128      0.700    0.49747
  EM                 -1140.57          5703.80         -0.200    0.84486
  uhat_1                 0.812967         0.640178      1.270    0.22819

  Unadjusted R-squared = 0.120759

Test statistic: LMF = 1.648132,
with p-value = P(F(1,12) > 1.64813) = 0.223

Alternative statistic: TR^2 = 2.173658,
with p-value = P(Chi-square(1) > 2.17366) = 0.14

Ljung-Box Q' = 0.446791 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.446791) = 0.504
```

หมายเหตุ: ** และ * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

MYANMAR

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*
const	-5859.41	6884.72	-0.8511	0.40811
FDI	1.30164	2.06483	0.6304	0.53793
EX	1.07903	0.968214	1.1145	0.28262
EM	639844	458341	1.3960	0.18303

Mean of dependent variable = 9604.58

Standard deviation of dep. var. = 5003.18

Sum of squared residuals = 3.92997e+007

Standard error of residuals = 1618.64

Unadjusted R^2 = 0.912778

Adjusted R^2 = 0.895334

F-statistic (3, 15) = 52.3253 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.45288

First-order autocorrelation coeff. = 0.1229

Log-likelihood = -165.112

Akaike information criterion = 338.223

Schwarz Bayesian criterion = 342.001

Hannan-Quinn criterion = 338.862

MYANMAR(Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	1.170
4)	EX	25.383
5)	EM	25.160

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 1.7152526e+008
Determinant = 1.1980692e+010
Reciprocal condition number = 7.1641554e-014

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE
const	374.151	7353.44	0.051	0.96019
FDI	-0.487245	2.41207	-0.202	0.84304
EX	0.159580	1.06994	0.149	0.88373
EM	-26145.4	489277	-0.053	0.95820
uhat_1	0.284833	0.534440	0.533	0.60306

Unadjusted R-squared = 0.0214265

Test statistic: LMF = 0.284643,
with p-value = P(F(1,13) > 0.284643) = 0.603

Alternative statistic: TR^2 = 0.385677,
with p-value = P(Chi-square(1) > 0.385677) = 0.535

Ljung-Box Q' = 0.12105 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.12105) = 0.728

PHILIPPINES

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	-250315	46870.2	-5.3406	0.00010	***
FDI	3.11645	5.3633	0.5811	0.57043	
PI	3.65074	1.38502	2.6359	0.01956	**
EX	-0.235552	0.44249	-0.5323	0.60284	
EM	9399.42	1525.07	6.1633	0.00002	***

Mean of dependent variable = 82174.8

Standard deviation of dep. var. = 31779.2

Sum of squared residuals = 2.06235e+009

Standard error of residuals = 12137.2

Unadjusted R^2 = 0.88655

Adjusted R^2 = 0.854136

F-statistic (4, 14) = 27.3507 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 0.683639

First-order autocorrelation coeff. = 0.805745

Log-likelihood = -202.735

Akaike information criterion = 415.47

Schwarz Bayesian criterion = 420.193

Hannan-Quinn criterion = 416.27

PHILIPPINES(Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	2.033
3)	PI	2.164
4)	EX	5.518
5)	EM	4.040

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 3.6529151e+010
Determinant = 2.9218905e+027
Reciprocal condition number = 1.792049e-012

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE
const	-66183.1	33966.1	-1.949	0.07512 *
FDI	6.94027	3.82643	1.814	0.09478 *
PI	0.110929	0.908847	0.122	0.90488
EX	-0.422154	0.303789	-1.390	0.18988
EM	2478.84	1139.71	2.175	0.05034 *
uhat_1	1.49402	0.336183	4.444	0.00080 ***

Unadjusted R-squared = 0.623952

Test statistic: LMF = 19.910802,
with p-value = P(F(1,12) > 19.9108) = 0.000776

Alternative statistic: TR^2 = 11.231132,
with p-value = P(Chi-square(1) > 11.2311) = 0.000804

Ljung-Box Q' = 3.28246 with p-value = P(Chi-square(1) > 3.28246) = 0.07

หมายเหตุ: * และ ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ**

SINGAPORE

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	13955	15217.8	0.9170	0.37466	
FDI	0.136899	0.355552	0.3850	0.70600	
PI	1.71601	0.317508	5.4046	0.00009	***
EX	0.210132	0.0365157	5.7546	0.00005	***
EM	-9479.06	12626.9	-0.7507	0.46526	

Mean of dependent variable = 92756.7

Standard deviation of dep. var. = 36481.9

Sum of squared residuals = 4.38919e+008

Standard error of residuals = 5599.23

Unadjusted R^2 = 0.981679

Adjusted R^2 = 0.976444

F-statistic (4, 14) = 187.534 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.12118

First-order autocorrelation coeff. = 0.421871

Log-likelihood = -188.036

Akaike information criterion = 386.072

Schwarz Bayesian criterion = 390.794

Hannan-Quinn criterion = 386.871

SINGAPORE(Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	4.646
3)	PI	7.103
4)	EX	8.195
5)	EM	14.298

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 8.2453186e+011
Determinant = 1.3617273e+029
Reciprocal condition number = 9.3163126e-014

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE
const	8427.69	14977.6	0.563	0.58401
FDI	0.0840225	0.349972	0.240	0.81432
PI	0.108967	0.370038	0.294	0.77343
EX	0.0114305	0.0349670	0.327	0.74938
EM	-7622.19	12939.9	-0.589	0.56675
uhat_1	0.493279	0.285416	1.728	0.10956

Unadjusted R-squared = 0.212207

Test statistic: LMF = 3.232437,
with p-value = P(F(1,12) > 3.23244) = 0.0974

Alternative statistic: TR^2 = 3.819734,
with p-value = P(Chi-square(1) > 3.81973) = 0.0507

Ljung-Box Q' = 3.9084 with p-value = P(Chi-square(1) > 3.9084) = 0.048

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01**

THAILAND

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	41168.7	38009.5	1.0831	0.29706	
FDI	0.82324	0.714319	1.1525	0.26842	
PI	2.0149	0.102087	19.7371	<0.00001	***
EX	-0.112572	0.145158	-0.7755	0.45094	
EM	-1663.75	1349.88	-1.2325	0.23805	

Mean of dependent variable = 151044

Standard deviation of dep. var. = 48986.6

Sum of squared residuals = 2.16126e+008

Standard error of residuals = 3929.07

Unadjusted R^2 = 0.994996

Adjusted R^2 = 0.993567

F-statistic (4, 14) = 695.999 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 2.273

First-order autocorrelation coeff. = -0.553451

Log-likelihood = -181.306

Akaike information criterion = 372.611

Schwarz Bayesian criterion = 377.334

Hannan-Quinn criterion = 373.411

THAILAND(Continued)

Variance Inflation Factors

Minimum possible value = 1.0
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

2)	FDI	5.639
3)	PI	8.980
4)	EX	42.336
5)	EM	13.836

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

1-norm = 3.3263858e+011
Determinant = 3.4680883e+029
Reciprocal condition number = 3.1026201e-014

Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

VARIABLE	COEFFICIENT	STDERROR	T STAT	P-VALUE	
const	-42315.7	31182.4	-1.357	0.19975	
FDI	0.621750	0.552048	1.126	0.28207	
PI	0.310363	0.105442	2.943	0.01229	**
EX	-0.241525	0.128593	-1.878	0.08486	*
EM	1079.09	1097.98	0.983	0.34511	
uhat_1	-1.65070	0.421066	-3.920	0.00203	***

Unadjusted R-squared = 0.566274

Test statistic: LMF = 15.667220,
with p-value = P(F(1,12) > 15.6672) = 0.0019

Alternative statistic: TR^2 = 10.192927,
with p-value = P(Chi-square(1) > 10.1929) = 0.00141

Ljung-Box Q' = 2.55084 with p-value = P(Chi-square(1) > 2.55084) = 0.11

หมายเหตุ: *** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

VIETNAM

Model 1: OLS estimates using the 19 observations 1990-2008

Dependent variable: GDP

Variable	*Coefficient*	*Std. Error*	*t-statistic*	*p-value*	
const	-8961.81	9556.97	-0.9377	0.36428	
FDI	1.4043	0.448092	3.1340	0.00732	***
PI	0.749042	0.247111	3.0312	0.00898	***
EX	0.530175	0.101509	5.2229	0.00013	***
EM	351.056	351.399	0.9990	0.33474	

Mean of dependent variable = 33764.6

Standard deviation of dep. var. = 22412.8

Sum of squared residuals = 2.14992e+007

Standard error of residuals = 1239.22

Unadjusted R^2 = 0.997622

Adjusted R^2 = 0.996943

F-statistic (4, 14) = 1468.51 (p-value < 0.00001)

Durbin-Watson statistic = 1.95051

First-order autocorrelation coeff. = -0.19735

Log-likelihood = -159.381

Akaike information criterion = 328.762

Schwarz Bayesian criterion = 333.485

Hannan-Quinn criterion = 329.562

VIETNAM(Continued)

```
Variance Inflation Factors

 Minimum possible value = 1.0
 Values > 10.0 may indicate a collinearity problem

   2)             FDI    9.342
   3)              PI  109.499
   4)              EX   36.068
   5)              EM   36.754

VIF(j) = 1/(1 - R(j)^2), where R(j) is the multiple correlation coefficient
between variable j and the other independent variables

Properties of matrix X'X:

 1-norm = 2.59116e+010
 Determinant = 2.2398865e+027
 Reciprocal condition number = 6.2602011e-013



Breusch-Godfrey test for first-order autocorrelation
OLS estimates using the 18 observations 1991-2008
Dependent variable: uhat

     VARIABLE       COEFFICIENT        STDERROR      T STAT   P-VALUE

  const            -11323.0          12712.7          -0.891   0.39061
  FDI                  -0.149527         0.459130     -0.326   0.75028
  PI                    0.00587485       0.251124      0.023   0.98172
  EX                   -0.122498         0.143821     -0.852   0.41103
  EM                  372.641          441.992          0.843   0.41566
  uhat_1               -1.13174          0.784030     -1.443   0.17448

  Unadjusted R-squared = 0.148385

Test statistic: LMF = 2.090873,
with p-value = P(F(1,12) > 2.09087) = 0.174

Alternative statistic: TR^2 = 2.670929,
with p-value = P(Chi-square(1) > 2.67093) = 0.102

Ljung-Box Q' = 0.401928 with p-value = P(Chi-square(1) > 0.401928) = 0.526
```

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01**

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายทัศนะ ศิริชัยพาณิชย์
วัน เดือน ปีเกิด	20 กุมภาพันธ์ 2494
สถานที่เกิด	เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ.2512
	Bachelor of Science in Civil Engineering
	Mapua Institue of Technology Philippines พ.ศ.2519
	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2527
สถานที่ทำงาน	บริษัท BLDG Group Consultants จำกัด
ตำแหน่ง	วิศวกรที่ปรึกษา